DRAUGAS
4545 W. 63-RD ST.,
CHICAGO, ILL., 60629
U.S.A.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 17 (1004) BALANDŽIO - APRIL 24 • 1969 LIETUVIŲ ŠVIETIMO IR ŠEIMOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • Tel. 368-6813

Darbui normalėjant

Demokratiniuose Amerikos kraštuose betkurios valdžios rinkimai išmuša visą krašto gyvenimą iš normalių vėžių. Atliekami tik patys būtiniausi darbai, partijos išleidžia pasakiškas lėšų sumas rinkimų vajui, kandidatai iki jėgų išsekimo važinėja po kraštą sakydami kalbas, spausdami tūkstančius rankų, švaistydamiesi pažadais, kuriais ir patys mažai tiki. Šis demokratinių rinkimų paprotys nebepraeina nepalietęs ir mūsų. Tiesa, Kanadoje yra ramiau. Pačioje antrosios emigracijos pradžioje, 1949 m., turėjome pagarsėjusį labai triukšmingą seimą Montrealyje, bet tuo ir pasibaigė. Jau daug metų ramiai praeina mūsų Bendruomenės organų rinkimai, neturime perdaug vadų, kurie varžytųsi dėl valdžios, nereikalingi jokie barniai juos renkant. Kiek kitaip yra mūsų kaimyninėje Bendruomenėje. Ten kiekvienu didesnių rinkimų atveju pakyla amerikietiškasis rinkiminis karštis. Nepraėjo šis karštis nepalietęs ir III PLB seimo. Sunku buvo tame įsikarščiavusiame seime ką nors rimtai svarstyti bei nutarti. Susidarę du stiprūs blokai kiekvienas savaip bandė seimo darbus kreipti. Prireikus balsuoti, buvo įeinama į nepabaigiamus procedūrinius klausimus, užtemdančius paties balsuojamojo reikalo aiškumą. Visdėlto seimas atliko bent vieną savo pagrindinių uždavinių — išrinko naują PLB valdybą, kuri, vienu bloku pasirėmusi, surinko absoliučią balsų daugumą. Ir toji dauguma susidarė ne tiek dėl to bloko, kuris turėjo seime tik mažą balsų persvarą, kiek dėlto, kad į tą svarstyklių lėkštę savo pilną svorį įdėjo visų pamiltas senosios kadencijos PLB pirmininkas a.a. J. Bačiūnas. Jo kandidatūra patraukė kitų kraštų atstovų balsus, sudarydama tam sąrašui minėtą daugumą. Toje perspektyvoje J. Bačiūno pasitraukimas iš gyvųjų tarpo iškėlė klausimą: kaip persitvarkys PLB valdyba ir kuria linkme pasuks?

Dabar, kai tas persitvarkymas jau įvyko ir kai atėjo du nauji asmenys, pirmasis naujosios PLB valdybos žingsnis — mažos deklaracijos paskelbimas — yra sudaręs gerą įspūdį. Negalime norėti, kad pirmajame posėdyje naujoji valdyba išspręstų visus surizgusius ir seimo dar daugiau supainiotus klausimus. Vienas tokių painių klausimų jau visdėlto išspręstas, būtent, paskelbtas naujosios PLB valdybos nusistatymas VLIKo atžvilgiu. Štai jis: **"VLIKas, sudarytas politinių lietuvių srovių ir laisvės kovos sąjūdžių pagrindu, iš paskirties vadovaus politinei lietuvių laisvės kovos veiklai... Organizacinį VLIKo tvarkymąsi PLB laiko jį sudarančių grupių ir jo organų vidaus reikalu ir nutaria jokiu atveju į tai nesikišti."** Pasakyta aiškiai ir, tikimės, visai šiai PLB valdybos kadencijai. Kiti veiksniai, Bendruomenės organai ir visa visuomenė turėtų ta pasisakymą taip pat aiškiai suprasti ir nesiūlyti reformuoti VLIKą, pasinaudojant Bendruomene.

Vieną problemą išsprendus, prieš naujosios PLB valdybos akis stovi visa eilė kitų. Iš ankstyvesnių pranešimų žinome, kad PLB valdyba yra pasiryžusi duoti PLB III seimo nariams (jie rinkti penkerių metų kadencijai) perbalsuoti kaikuriu PLB konstitucijos paragrafu pakeitimus. Korespondenciniu būdu balsuojant, tai bus didelis darbas. Gaila, kad ta būtina konstitucijos reforma nebuvo natūraliai padaryta III-me seime, nes beveik visa diena buvo sugaišta tai vienai kadencijai taikomam statutui. Antra vertus, su konstitucijos reforma negalima laukti iki IV seimo, nes vėl atsidurtumėm painiavų sūkurynie.

Kita didelė ir opi problema yra ryšys su tautiečiais tėvynėje. Jau keleri metai toji problema jaudina mus. Besikarščiuodami daug blogo esame padarę lietuviškam reikalui. Atrodo, kad jos ryškinimui padarytas pirmasis teisingas žingsnis, nukeliant ją nuo viešosios scenos į daugiau akademinį o ne agitacinį svarstymą. PLB valdybos ilgesnė tyla šiuo reikalu rodo to kelio pasirinkimą.

PLB seimas yra palikęs neišspręstą ir mūsų kultūrinio gyvenimo krypties klausimą. Šiam bene pagrindiniam Bendruomenės uždaviniui seime nebeliko laiko. Dėlto PLB konstitucijos numatyta ir seimo neatliktą pareigą (par. 4. pastr. f — "seimas nustato lietuviškos kultūros politiką išeivijoje") tenka atlikti PLB valdybai ir jos kultūros tarybai. Šis darbas dėl eilės priežasčių, įskaitant PLB kultūros tarybos pirmininko pasikeitimą, dar nėra net pradėtas.

Po pirmojo posėdžio pradėjusi darbą jau minėtu pareiškimu ir tame pačiame posėdyje aptarusi laisvinimo pastangas su VLIKo pirmininku, — naujoji St. Barzduko vadovaujama PLB valdyba, atrodo, pasirinko ramaus darbo kelią. Linkėtina, kad pašalinės jėgos nebandytų kliudyti. **A. R.**

KANADOS ĮVYKIAI

SUĖMĖ ČEKOSLOVAKIJOJE

Čekoslovakijoje buvo suimtas Vankuverio aerodromo elektrikas Rudolfas Holata, nuvykęs aplankyti savo tėvų. Kanadon jis buvo imigravęs 1951 m. Čekoslovakijos pareigūnai jį kaltina špionažu priešemigraciniame laikotarpyje, pabrėždami, kad suimtasis dirbo ne Kanados, bet kitos valstybės naudai. R. Holatos teismas atidėliojamas, nes valstybės prokuroras neturi pakankamai įrodomosios medžiagos. Už atsišaukimų platinimą buvo ištremta iš Čekoslovakijos Kanados pilietė Angela Smart su savo draugėmis — suome Eva Relander ir amerikiete Romana Peters.

Premjeras P. E. Trudeau, viešėdamas Calgary mieste, liberalų vakarienėje lėšoms telkti pasakė politinę kalbą, nors Albertos provincijoje žymiai aktualesnis yra kanadiškos naftos eksporto klausimas. Pagrindinė P. E. Trudeau tema buvo įsipareigojimų mažinimas Atlanto Sąjungai, paskelbtas š.m. balandžio 4 d. ir susilaukęs nemažos kritikos. Pasak P. E. Trudeau, jau ištisą dvidešimtmetį Kanados politikos linkme diktavo krašto apsaugos ir Atlanto Sąjungos reikalai, nors iš tikrųjų turėtų būti atvirkščiai — karinius įsipareigojimus turi apspręsti užsienio politika. Su naftos pramonės atstovais P. E. Trudeau turėjo neoficialius pasitarimus, kurių rezultatai nebuvo paskelbti. Albertos naftos eksportui į JAV grėsmę sudaro Aliaskoje surasti šaltiniai. Opozicijos vadas R. Stanfieldas siūlė atšaukti P. E. Trudeau pažadėtą įsipareigojimų mažinimą Atlanto Sąjungai.

Japonijos sostinėje Tokijo lankęsis užsienio reikalų min. M. Sharp spaudos konferencijoje pareiškė, kad Kanada yra pasiryžusi užmegzti diplomatinius ryšius su komunistine Kinija, nors prieš tokį žingsnį yra nusistačiusi Japonija ir Amerika. M. Sharp nuomone, Čiangkaišeko Formoza nėra visos Kinijos vyriausybė. Su ja, galimas dalykas, teks nutraukti santykius, nes negalima pripažinti dviejų Kinijų.

Šv. Lauryno jūrkelis, nepaisant tris savaites trukusio tarnautojų streiko, 1968 m. pajamas padidino $2,5 milijono ir aptarnavo daugiau laivų. 1968 m. laivininkystės bendrovės už naudojimąsi jūrkeliu sumokėjo $24.888.865, iš Montrealio į Ontario ežerą buvo atplaukę 6.576 laivai su 33.428.898 tonų kroviniu.

Federacinės vyriausybės vartotojų reikalų departamentas suintensyvino kovą prieš nesąžiningus krautuvininkus ir pirkėjus klaidinančias reklamas. Kvebeke buvo nubaustas brangenybių krautuvės savininkas, kuris, parduodamas viena gaminį, kainos kortelėje pabraukė $25 ir užrašė $4.95. Pirkėjams buvo sudarytas įspūdis, kad jie sutaupys $20.05, nors iš tikrųjų ši prekė kitose parduotuvėse buvo pardavinėjama po $3.49. Tokias apgavystes pirkėjai prašomi pranešti vartotojų reikalų departamentui, kad savininkams būtų galima iškelti bylą.

Jukone viešėjęs ekspremjeras J. Diefenbakeris vėl prisiminė savo garsiąją šiaurės viziją. Jis pasiūlė sudaryti 500 eskimų gvardiją šiaurės apsaugai ir jos ekonominiams reikalams. J. Diefenbakeris taipgi užsiminė apie du projektus šiaurės rajonams sušildyti. Sovietai siūlo užtvenkti Beringo sąsiaurį ir Atlanto vandenis nukreipti į ledjūrį, o kanadiečiai kalba apie Hudsono įlankos šildymą atomine energija. J. Diefenbakerio teigimu, eskimų gvardija sustiprintų jų prestižą ir juos padarytų Kanados patriotais.

Streiką pradėjo orinio susisiekimo bendrovės "Air Canada" 6.350 mechanikų ir aerodromų tarnautojų. Bendrovė jiems pasisiūlė padidinti algas 23% sekančių trejų metų laikotarpyje, bet unija reikalauja 20% pakėlimo ir sutarties vieneriems metams. Premjeras P. E. Trudeau pareiškė, kad toks reikalavimas prašoka "Air Canada" finansinį pajėgumą. Sulyginti kanadiečių mechanikų atlyginimą su amerikiečiais yra neįmanoma, nes Kanados gyvenimo lygis ir uždarbiai yra mažesni. Augščiausias mechanikų valandinis atlyginimas lig šiol buvo $3,97. Derybas su unijos atstovais pradėjo darbo ministeris B. Mackasey. Dėl streiko kentės ne tik keleiviai, bet ir kiti "Air Canada" tarnautojai, kurių su pagalbiniu personalu yra apie 15.000. Toronto keleiviams tris papildomus skrydžius kiekvieną dieną iš Toronto į Niujorko J. F. Kennedžio aerodromą pažadėjo "American Airlines" bendrovė. Susisiekimu tarp Kanados miestų rūpinsis mažosios orinio susisiekimo bendrovės "Gordon Airways", "Quebecair", "Transair" ir "Eastern Provincial Airways".

"Grandinėlės" šokėjai: sutarta! Balandžio 26 d. šoksime Londone, Ontario, gegužės 3 d.—Hamiltone

Slaptojo siųstuvo direktorius Vakaruos

Kamilius Winteris, Čekoslovakijos televizijos tinklo direktorius, užėjus sovietų kariuomenei, vadovavo slaptajam siųstuvui. Dabar jis gyena Vakaruose

Dienraštis "The Telegram" š. m. balandžio 5 d. laidoje paskelbė straipsnį, kuriame K. Winteris pasakoja savo pergyvenimus ir samprotavimus. Pasak jo, ištisas 6 dienas, kai rusai įsiveržė Čekoslovakijon, nebuvo laiko galvoti apie asmeninius reikalus.

Pasitraukti iš Čekoslovakijos jis nusprendė rugpjūčio 27 d. Straipsnyje K. Winteris dėsto įsidėmėtinas mintis (prieš Dubčeko nušalinimą).

Paini kryžkelė

"Mano darbas staiga pasibaigė. Man buvo įsakyta uždaryti pogrindžio siųstuvą, kuris anomis dienomis ir naktimis buvo pagrindinė ryšio priemonė tarp laikinės vadovybės ir tautos. Nuo šiol viskas vėl turėjo būti "teisėta". Netrukus padėtis turėjo būti "normali", nors garsusis žodis "sunormalinimas" dar nebuvo vykdomas. Visdėlto aš dar nebuvau pasiruošęs grįžti į "normalią padėtį", kaip ją suprato sovietai. Aš neabejojau nei tada, nei dabar, mūsų pripažintų reformos vadų nuoširdumu daryti visa. kas geriausia kraštui. Bet kas yra geriausia šiai valstybei, kurios nepriklausomybė nuo pat pirmojo šimtmečio po Kristaus užgniaužiama beveik kiekvienoje kartoje? Vėl ir vėl jos vadai užpuolikų yra pastatomi prieš pasirinkimą: kovoti prieš milžinišką jėgą ir rizikuoti fizine tautos egzistencija arba pasiduoti svetimiems valdovams ir bandyti išgelbėti kiek galint daugiau tradicijų laukiant, kad įsiveržėliai išeis, o tauta gyvens toliau.

Laukimo kelias

Trisdešimties metų laikotarpyje čekų vadai jau antrą kartą pasirinko laukimo kelią. Pasaulis ir vėl gali stebėtis kovinga dvasia, sumanumu, čekų ir slovakų rezistencijos realizmu. Bet man kyla klausimas: ar mes nedarome didvyriškumu to, kas iš tikrųjų tėra liūdna tikrovė?

Paviršutiniški stebėtojai galėtų sakyti, kad šis pasipriešinimas yra ne tik nuostabus, bet ir didžiai sėkmingas. Tam patvirtinti yra ir faktų. Iki šiol okupuotoje Čekoslovakijoje nebuvo masinių suėmimų; gana liberalios kelionių taisyklės mažai tebuvo pakeistos; skaitant čekoslovakų spaudą, nematyti, kad cenzūra vėl buvo įvesta; Dubčeko, Černiko, Smrkovskio pavardės, kurios tapo tautiniais ir tarptautiniais rezistencijos simboliais, dar neišnyko iš viešumos.

Staigmena sovietams

Visdėlto vienas reikšmingas faktas kartais užmirštamas: sovietai užėmė Čekoslovakiją ne tam, kad rūpintųsi tokiom detalėm. Jie buvo pasiruošę priimti mūsų vadus, matyti čekus bei slovakus besilankant Prancūzijoj, Australijoj ar Kanadoj, stebėti netgi ekonominių reformų bandymus — sėkmingus ar nesėkmingus. Vienam dalykui jie nebuvo pasiruošę, būtent, bandymui sudemokratinti komunistų partiją. Tai faktas, be kurio neįmanoma suprasti 1968 m. įvykių, sovietų laikysenos, nutarimo okupuoti, dabartinės ir būsimosios įvykių raidos Čekoslovakijoj.

Kas dedasi partijoj, nelengva pastebėti iš lauko. Čekoslovakijos — Sovietų Sąjungos Draugystės Lyga dar neatsigavo nuo iki šiol patirtų smūgių. Čekoslovakijos artistai atsisako vykti Sovietų Sąjungon, o sovietiniai filmai Prahoje viešai nerodomi. Tuo tarpu beveik kiekvieną mėnesį Čekoslovakijoj lankosi kokia nors sovietinė delegacija arba Maskvon kviečiama rūpestingai parinkta Čekoslovakijos kompartijos delegacija.

Tyli kova

I Čekoslovakijos kompartijos reikšmingąsias vietas grąžinami stalininiai biurokratai. Strougal, buvęs vidaus reikalų ministeris Novotny valdžioje, pakirtas čekų partijos organizaciniu vadovu. Bilak, kaltintas išdavimu invazijos metu, tapo kompartijos sekretoriumi užsienio reikalams. Indra, buvęs sovietų kandidatas į marionetinės vyriausybės ministerius pirmininkus, dabar yra centrinio komiteto sekretorius. Žemesnėse pareigavietėse sukompromituoti stalininkai vėl įsitvirtina ir palaipsniui grąžina stalininius metodus. Tai sritis, kurioje vyksta kova. Nuo jos priklausys sovietinės okupacijos sėkmė ar nesėkmė.

Pasipriešinimas neabejotinai vyksta ir toliau su nelauktu atkaklumu. Profesinių sąjungų suvažiavimas vasario mėnesį parodė, kad sąjungos iškyla kaip naujas pajėgus veiksnys politinėje arenoje. Pastaruoju metu pabrėžiamas naujasis socialistinis pramonės įstatymas, kuris nustato darbininkų dalyvavimą ekonominio pobūdžio sprendimuose. Čekoslovakijos sąlygose tai reiškia tikrą politinę kovą su toli siekiančiomis pasekmėmis. Jos rezultatai parodys, kiek politinės galios turi profesinės sąjungos ir kiek sėkmingas buvo bandymas grąžinti stalininio pobūdžio partijos galios monopolį. Vertinant bei sekant šią raidą, reikia nepamiršti, kad ta kova vyksta okupuotoje teritorijoje, okupacinės jėgos šešėlyje.

Okupanto taktika

Sovietinė okupacija, žinoma, apriboja ne tik šią ir kiekvieną rezistenciją, bet ir laimėjimo viltį. Atrodo, sovietams maloniausia būtų matyti, kad čekoslovakai ir pasaulio opinija apsipranta su naująja "tikrove", t. y. su faktu, kad Čekoslovakija yra okupuota šalis.

Jeigu okupacinė valdžia nesiėmė sukrečiančių priemonių, jeigu ji susilaikė nuo antro brutalios jėgos demonstravimo, tai, mano nuomone, todėl, kad ji nori laimėti daugiau laiko įsitvirtinti Čekoslovakijoj be pavojingo isikišimo žodžiu ar veiksmais iš šalies. Tai neturėtų įvykti atsižvelgiant ne vien į Čekoslovakijos interesus.

Aš neabejoju, kad dauguma Čekoslovakijos gyventojų viltingai stebi kiekvieną reakciją užsieniuose ir seka didžiųjų galybių santykių raidą. Ši maža šalis, esanti pačioje Europos širdyje, visuomet buvo daugiau veikiama išorinių veiksnių nei tautos idealų bei norų. Dėlto čekai ir slovakai su apgailestavimu, pasididžiavimu ir viltimi prisimena savo pirmojo prezidento Tomo G. Masaryko žodžius: čekų klausimas iš esmės yra žmogaus klausimas".

Prie šių čeko žodžių galima pridurti, kad toks pat klausimas ir lietuvių kova. Tai nėra siaura nacionalistinė apraiška, bet aplamai humanizmo problema. Kol bent viena tauta bus pavergta, pasaulis nebus laisvas. M.

Pasaulio įvykiai

KREMLIUS PRIVERTĖ ČEKOSLOVAKŲ KOMPARTIJOS CENTRINĮ KOMITETĄ pakeisti liberalių pažiūrų gen. sekretorių Aleksandrą Dubčeką konservatyviuoju Gustavu Husaku. A. Dubčekui buvo paskirtas jokios didesnės reikšmės neturintis parlamento vado postas. Toronto dienraščio "The Telegram" korespondento A. Einfranko pranešimu iš Maskvos, Kremlius čekoslovakų kompartijos vadu G. Husaką buvo numatęs jau prieš metus, bet laukė, kol A. Dubčeko populiarumą sumažins sovietinių įsakų vykdymas. Sveikinimo telegramoje L. Brežnevas naująjį čekoslovakų kompartijos sekretorių G. Husaką giria kaip tvirtą marksistą ir leninistą. Centriniam komitetui pasakytoje kalboje G. Husakas pabrėžė, kad Čekoslovakijai gresia pilietinis karas arba sovietų kariuomenės karinė diktatūra. Čekų ir slovakų tautoms per televiziją tartu žodžiu G. Husakas žadėjo neatsisakyti visų A. Dubčeko pradėtų reformų ir negrąžinti krašto į stalininio teroro dienas. Demonstracijoms užgniaužti į Prahos gatves buvo pasiųsti čekoslovakų kariuomenės daliniai. G. Husakas nėra populiarus asmuo — juo nepasitiki darbininkai ir studentai. Atrodo, jis taps eiliniu Maskvos garsiakalbiu, kaip Vengrijos J. Kadaras ir Lenkijos W. Gomulka. G. Husakas, kompartijon įstojęs 1933 m., buvo patekęs į A. Novotny stalininkų režimo nemalonę. 1950 m. jis buvo pašalintas iš slovakų tautinės tarybos kaip "buržuazinis nacionalistas". Valdžion jį grąžino 1968 m. premjeras O. Černikas, pasirinkęs jį ir dar tris kitus komunistus savo pavaduotojais. G. Husakas buvo išrinktas slovakų kompartijos sekretoriumi, kai teko pakeisti susikompromitavusį Maskvos pataikūną Vasilijų Bilaką.

Š. Korėja numušė neginkluotą amerikiečių žvalgybinį lėktuvą EC-121 virš Japonijos jūros. Amerikiečių padarytos nuolaidos dėl "Pueblo" laivo įgulos grąžinimo, matyt, paskatino korėjiečius griebtis naujų piratinių veiksmų. Visa 31 asmens lėktuvo įgula žuvo. Pirmą kartą pokarinėje istorijoje lėktuvo liekanų ir įgulos jieškojo sovietų ir amerikiečių karo laivai ir aviacija. Lig šiol pavyko keliasdešimt mylių atstume nuo Š. Korėjos krantų rasti dviejų įgulos narių lavonus ir dalį lėktuvo liekanų. Protesto notą Š. Korėjai Panmunjome perskaitė karo paliaubų priežiūros komisijos posėdyje amerikiečių aviacijos gen. ltn. J. Knapp. Per televiziją transliuotoj spaudos konferencijoj prez. R. Niksonas pažadėjo apsaugą žvalgybiniams lėktuvams. Š. Korėjos kaltinimas, kad EC-121 propelerinis lėktuvas pažeidė jos oro erdvę yra absurdiškas, nes tokioms operacijoms amerikiečiai turi septynis kartus greitesnių sprausminių lėktuvų. Prez. R. Niksonas pabrėžė, kad lėktuvas buvo numuštas 90 mylių atstume nuo Š. Korėjos pakrančių. Tai liudija amerikiečių radaras Japonijoje, o taipgi sovietų ir korėjiečių radaro tinklas. Prez. R. Niksonas konstatavo, kad amerikiečiai turi priemonių, kurių dėka jie gali stebėti sovietų ir korėjiečių radaro vaizdus. Jo nuomone, Maskva nieko nežinojo apie Š. Korėjos planuojamą neginkluoto lėktuvo užpuolimą tarptautinėje oro erdvėje. Į Japonijos jūrą dabar bus atsiųsta pora amerikiečių lėktuvnešių, kurių greitieji naikintuvai saugos žvalgybinius lėktuvus.

Kinijos komunistų IX kongresas patvirtino naują konstituciją, kuri kompartijos vadu iki gyvos galvos paskelbė Mao, o jo įpėdiniu dabartinį krašto apsaugos ministerį Lin Piao. Nuo balandžio 1 d. posėdžiaujantys kongreso dalyviai taipgi turės sudaryti naują centrinį komitetą ir išrinkti respublikos prezidentą, kuris pakeis į Mao nemalonę patekusį Liu Šao-či. Iš prezidento pareigų jis buvo pašalintas 1968 m. rudenį.

Jugoslavijos prez. Tito išleido pensijon apie 10 augštųjų karininkų, jų tarpe kariuomenės vado pavaduotoją I. Gosniaką ir generalinio štabo viršininką G. R. Hamovičių, kurio pareigas perėmė gen. M. Sumonja. Kai dėl sovietų invazijos į Čekoslovakiją buvo paskelbta visuotinė mobilizacija Jugoslavijoje, išryškėjo skandalingai blogas jugoslavų kariuomenės pasiruošimas karui. Kaikurie karininkai buvo atleisti dėl perdidelės draugystės su sovietų kariuomenės vadais. Ginklų tiekimą Jugoslavijai Sovietų Sąjunga panaudojo slaptiems ryšiams su jugoslavų karininkais. Dabar iš sovietų perkamos tik atsarginės dalys, o naujų ginklų siekiama Švedijoje, Šveicarijoje ir Prancūzijoje.

Prancūzijos prekybininkai, protestuodami prieš padidintus mokesčius, 24 valandoms uždarė prekybos ir verslo įmones, išskyrus vaistines ir maisto parduotuves. Šis protestas prez. De Gaulle artėjančio memorandumo išvakarėse yra aiškus įspėjimas kad tauta gali pasisakyti prieš jį ir memorandume siūlomas reformas.

Nikita Chruščiovas 75 metų amžiaus sukaktį atšventė artimųjų grupėje, kuri buvo susirinkusi kompartijos jam paskirtoje viloje, Petrovskoje Dalyne kaimelyje prie Maskvos. Užsieniečiai laikraštininkai du kartus mėgino nuvažiuoti į šį kaimelį, bet buvo sulaikyti ir grąžinti Maskvon.

Kenijos vyriausybė ištrėmė Sovietų Sąjungos ambasados Nairobi pirmąjį sekretorių V. Elisejevą ir "Pravdos" korespondentą Rytų Afrikai M. Domogackį. Priežastis neskelbiama, bet jiedu tikriausiai buvo įsivėlę į špionažą.

Naujas lietuvis vyskupas

Š. m. balandžio 17 d. "TŽ" redakciją telefonu pasiekė žinia, kad **prelatas Antanas Deksnys** paskirtas vyskupu Europos lietuviams katalikams. Jis bus a.a. vyskupo Pr. Brazio, MIC, įpėdinis. Tai džiugi žinia, kurios teko ilgokai laukti. Per tą laikotarpį sklido įvairūs gandai, spėliojimai ir netgi nusivylimo balsai. Mat, kaikurie pradėjo manyti, kad Europos lietuviams vyskupas nebus skiriamas, ypač po prel. P. Marcinkaus paskyrimo vyskupu. Nei tie gandai, nei spėliojimai, nei pagaliau nusivylimas nepasitvirtino — liko paskirtas vyskupu kunigas, nuošaliau stovėjęs nuo įvairių grupinių sūkurių, tačiau aktyviai dalyvavęs lietuviškame gyvenime. Pastaruoju metu jis buvo lietuvių parapijos East St. Louis, Ill., klebonu ir Kunigų Vienybės centro valdybos vicepirmininku. Tai žmogus su patirtimi. Gimė 1906 m. Butėniškio vienkiemyje, Juodupės valsčiuje, Rokiškio apskrityje. Baigė Rokiškio gimnaziją 1926 m., Kauno kunigų seminariją — 1931 m. Vikaravo Panevėžio katedroje ir Biržų parapijoje. Studijų gilinti išvyko į Šveicarijos Fribourgą, kur nuo 1936 iki 1940 m. klausė paskaitų bei rašė disertaciją pedagogikos - sociologijos srityje. Baigęs studijas daktaro laipsniu, ruošėsi grįžti Lietuvon, bet užklupo karas, okupacijos, tad 1941 m. pasuko Amerikon pas savo dėdę kun. Antaną Deksnį. Pradžioje vikaravo lietuvių parapijoj Mount Carmel, Pa., vėliau tapo East St. Louis par. klebonu. Nuo 1943 m. jis čia sudėjo visą savo jauną energiją. Nors parapija įsteigta 1895 m., tačiau tvarkomojo darbo buvo daug, juoba, kad 1943 m. sudegė bažnyčia. Kun. A. Deksnys pastatė naują šventovę pagal archit. J. Muloko planą. Parapija nėra didelė (1954 m. jai priklausė 174 lietuvių šeimos), dėlto reikėjo nepaprasto apsukrumo reikalų tvarkyme. Be to, kun. A. Deksnys reiškėsi spaudoje ir organizacinėje lietuvių veikloje. Prieš ketvertą metų buvo pakeltas prelatu, o dabar — vyskupu. Su jo paskyrimu pasibaigė spėliojimų laikotarpis, o dabar prasidės intensyvaus darbo metai. Linkėtina, kad naujojo vyskupo misija būtų jaučiama ne tik Europoje, bet ir visoje išeivijoje.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $6, pusmetinė $3.50. Rėmėjo metinė prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscribtion rates: $6 per year, $3.50 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368 - 6813

Kanados komunistų suvažiavimas

Pasenusi ir su jaunimu ryšius praradusi Kanados komunistų partija stebuklingų atjaunėjimo bei atsinaujinimo šaltinių mėgino jieškoti Velykų savaitgalį Toronto Lord Simcoe viešbutyje sušauktame XX suvažiavime, kuriame dalyvavo apie 150 atstovų ir 100 stebėtojų, atstovaujančių maždaug 3.000 kompartijos narių.

Skaudžiausias smūgis Kanados komunistams buvo sovietinė Čekoslovakijos okupacija, kurią pasmerkė didžiosios laisvojo pasaulio kompartijos. W. Kaštano vadovaujamas centrinis komitetas iš karto taipgi buvo puse lūpų prasižiojęs prieš Kremlių, tačiau vėliau pakeitė nuomonę. Šis žingsnis suskaldė ne tik eilinius kompartijos narius, bet ir centrinio komiteto tūzus: iš jo patys pasitraukė ar buvo pašalinti vankuveriečiai Charles Curran ir Charles Boylan.

Siūlė talką

Suvažiavime pasakytoj pagrindinėj kalboj W. Kaštanas prisipažino, kad jo kompartijai reikia atsinaujinti, jeigu ji nori tapti veiksminga. Atkreipdamas dėmesį į studentų riaušes, darbininkų ir ūkininkų nerimą, jis pranašavo politinę kompartijos ir naujųjų demokratų sąjungą demokratiniais principais. Pasak W. Kaštano, komunistai neskubėjo suprasti studentų maištingos nuotaikos, nors jie ir dalyvavo jų sąjūdžiuose. Girdi, studentus reikia supažindinti su socializmo mokslu ir tuo pačiu metu įrodyti anarchistinių bei pusiau revoliucinių teorijų žalą. Kadangi Jaunųjų Komunistų Sąjunga jau yra priėjusi liepto galą, ją turės pakeisti nauja komunistinio jaunimo organizacija, sudaryta sekančių šešių mėnesių laikotarpyje.

Veidu į Kremlių

Užsienio politikoje W. Kaštanas savo kompartiją išrikiavo veidu į Kremliaus bokštus. Dėl susidūrimų Sovietų Sąjungos ir Kinijos pasienyje tėra vienas kaltininkas — Mao, siekiąs suartėjimo su imperialistais, kuriems jis skelbia tik veidmainio tariamą kovą. Čekoslovakijos okupacijoje kalti ne okupantai, bet okupuotieji čekai ir slovakai. Šie klausimai, pasak W. Kaštano, bus užbaigti kartu su suvažiavimu ir neliečiami ateityje kaip išspręstas reikalas. Jis taipgi prasitarė, kad kaikurie centrinio komiteto nariai nusižengė partinei drausmei, pasisakydami prieš kompartijos politiką, už kurią jie buvo atidavę teigiamus balsus.

Aiški paslauga Maskvai buvo W. Kaštano siūlymas Kanadai pasitraukti iš Atlanto Sąjungos ir Š. Amerikos bendros gynybos, priešintis JAV prez. R. Niksono sumanymui įrengti antiraketinių ginklų užtvarą. Jo teigimu, Kanadoje didėja naujos linijos reikalavimas, nusivylimas premjero P. E. Trudeau vyriausybe, kurios pagrindinis uždavinys esąs šiuos siekimus nukreipti nepavojinga linkme. Išeitį W. Kaštanas mato "darbo klasės vadovaujamoj naujoj, sąjungoj, tautinėj, demokratinėj, antimonopolinėj ir antiimperialistinėj koalicijoj". Ši Maskvos ir W. Kaštano svajonė, girdi, gali būti įgyvendinta kompartijos bendravime su naujųjų demokratų kairiuoju sparnu, jaunais darbininkais, siekiant juos įjungti į kompartijos narių eiles.

Socialistai nesutinka

Svajoti Kanadoje niekam nedraudžiama, bet W. Kaštano pasiūlyti atsinaujinimo šaltiniai tik ir liks svajonėmis, pasakaite Kremliui įsiteikti. Pirmą smūgį W. Kaštanui jau smogė Kanados naujųjų demokratų partijos vadas T. C. Douglas, Port Alberni, Britų Kolumbijoje, pasisakęs prieš betkokius ryšius su komunistais: "Tai mums buvo siūlyta nekartą praeityje, o mūsų atsakas toks pat, kaip ir seniau — nėra nė mažiausios galimybės naujųjų demokratų sąjungai su komunistais. Esminiai skirtumai politikoje ir pasaulėžiūroje tokią sandraugą yra padarę neįmanoma". Nepaslaptis, kad naujųjų demokratų užsienio politika dėl marksistinio požiūrio dažnai būna panaši į Kremliaus, o kartais ir visiškai sutampa, kaip pvz. V. Vokietijos apginklavimo griežtas pasmerkimas. Tačiau naujieji demokratai, nors ir nesusigaudydami tarptautinėje politikoje, visada buvo ir bus demokratais pilnąja šio žodžio prasme, kai tuo tarpu komunistai demokratiją supranta kaip savo partijos visišką diktatūrą. Kitos partijos jiems būna pakeliui tol, kol dar jie nėra užėmę krašto valdžios, kol reikia kitų paramos. Paskui jos visos tampa "buržuazinėmis atgyvenomis" ir jėga būna išmetamos į "istorijos šiukšlyną".

Kompartijos suvažiavimo dalyviai priėmė eilę Kremliui palankių rezoliucijų, pasisakydami už amerikietiškų bendrovių Kanadoje suvalstybinimą, Kanados paskelbimą laisva nuo atominių ginklų zona ir, žinoma, jos atitraukimą iš visų karinių sąjungų. Čekoslovakijos klausimu taipgi buvo patvirtinta Kremliaus linija ir naujoji L. Brežnevo doktrina, pagal kurią Sovietų Sąjunga išgelbėjo "demokratiją" Čekoslovakijoje, užkirsdama kelią "kapitalistiniam" režimui. Kokiam? Komunisto Aleksandro Dubčeko? Maskva jį buvo suėmusi, bet vėl grąžino kompartijos vado pareigoms ir tik dabar teišdrįso pakeisti G. Husaku.

Vilnius tylėjo

Iš užsienio kompartijų, remiantis spaudos pranešimais, suvažiavime dalyvavo Čilės, JAV ir Graikijos atstovai. Sovietų satelitinių Europos kraštų komunistų delegacijoms premjero P. E. Trudeau vyriausybė atsisakė duoti vizas. W. Kaštanas skundėsi suvažiavimo dalyviams, kad Kanados vizas gauna "fašistai ir nusikaltėliai", o komunistams, kuriuos jis vadina "taikos ir draugystės" apaštalais, jos neišduodamos. Iš šitokio prasitarimo, žinoma, sunku susidaryti išvadą, kiek tų delegacijų ir iš kokiu kraštų turėjo būti. Čekoslovakai tikriausiai nebūtų dalyvavę, nebūtų vykę ir rumunai, o gal ir vengrai. Taigi, nuostolis nebuvo didelis, jeigu W. Kaštano gražbylystės negalėjo klausytis L. Brežnevo, W. Gomulkos ir W. Ulbrichto pasiuntiniai.

Telegrama sveikino suvažiavimą Sovietų Sąjungos kompartijos centro komitetas, bet nebuvo Lietuvos kompartijos sveikinimo. Tai ženklas, kad vilniškė kompartija yra Maskvos padalinys ir neturi atskiro balso. Iš Kanados lietuvių komunistų suvažiavime dalyvavo A. Maigienė iš Toronto ir J. Urbanavičius iš Montrealio. **V. Kst.**

RELIGINIAME GYVENIME

★ **Šv. Tėvas Paulius VI** pranešė, kad palaimintaisiais ir šventaisiais paskelbimo procedūra sutrumpinama. Anksčiau atskirus tyrinėjimus darydavo vietos vyskupas ir apeigų kongregacija. Dabar viskas bus sujungta į vieną: įrodomąją medžiagą turės surinkti vietos vyskupas tardamasis su Šv. Sostu. Todėl anksčiau palaimintaisiais ir šventaisiais paskelbimo bylos, kurios užtrukdavo 50 ir daugiau metų, dabar, tikimasi, paspartės.

★ **Popiežius Paulius VI** suprastino kardinolų uniforminę aprangą — panaikino raudonas skrybėles, ilgus apsiaustus, raudonas juostas su kutais, raudonus batelius ir tradicines sagtis.

★ **Apeigų kongregacija** išleido naują potvarkį, liečiantį Santuokos sakramento apeigas. Aiškiau pabrėžiama, kad sakramentą teikia vienas kitam patys jaunavedžiai kunigo ir liudininkų akivaizdoje. Ne kunigas, bet patys jaunavedžiai turės klausti vienas kitą sutikimo. Kur yra paprotys mainytis žiedais, tai turės atlikti patys jaunavedžiai.

★ **Sociologo kun. Raymond H. Potvin ir psichologo Antano Sužiedėlio** paruošta studija Amerikos vyskupų žinioje esančiam Apaštalavimo Centrui rodo, kad 64% vienuolių klierikų ir 72% pasauliečių klierikų, studijuojančių teologiją, pasisakė už celibato atskyrimą nuo Kunigystės sakramento. Studijai anketos buvo išsiuntinėtos 95 Amerikos seminarijų rektoriams ir seminaristams. Beveik visi rektoriai ir virš 90% seminaristų į jas atsakė. 43% pasisakė už celibatą, kaip kunigiško gyvenimo būdą, kurį reikia priimti; 10% pasisakė esą priešingi celibatui. Užklausti ar jie patys vestų, jei būtų leidžiama, 40% atsakė "taip", 20% — nežinojo, 40% — greičiausiai ne arba tikrai ne. 22% įsitikinę, kad priimantysis kunigystę turi daryti amžinuosius skaistybės įžadus, 20% — laikinuosius. 30% — jokių įžadų, ir 27% — nežinojo. 45% pasisakė, kad jų seminarijų aplinka labai puiki; 45% nusiskundė prastais patarimais, 50% neigiamai pasisakė apie jiems teikiamą dvasinį formavimą, 40% neigiamai atsiliepė apie praktinį paruošimą apaštalavimui, 50% neigiamai apibūdino santykius tarp profesorių ir studentų.

★ **Du olandai jėzuitai** — Huub Oosterhuis ir Ton van der Stap buvo pašalinti iš jėzuitų ordino už viešą vesti ketinančio draugo, buvusio jėzuito, kun. Josef Vrijburg, gynimą ir reikalavimą, kad jam vedus būtų leista toliau eiti kunigiškas pareigas. T. Pedro Arrupe, jėzuitų generolas, reikalavo iš abiejų jėzuitų "viešo skandalo atitaisymo", bet jiedu nesutiko tai padaryti. Tuo tarpu Olandijos vyskupai iš dalies patenkino kun. Josef Vrijburg prašymą, leisdami jam ir po vestuvių sakyti pamokslus ne Mišių metu studentams, bet neleido laikyti Mišių. Jėzuitų generolas pasiuntė olandų jėzuitams laišką, kuriame pabrėžė, kad minėtų dviejų narių pašalinimas įvykdytas remiantis jėzuitų drausmės taisyklėmis.

★ **Luksemburgo radijas** nuo praeitų metų spalio 18 d. pradėjo programą "Vyskupas atsako", kuri labai išpopuliarėjo. Kiekvienai programai yra pakviečiamas vis kitas vyskupas, kuris atsako į jam paštu atsiųstus ar telefonu programos metu pateiktus klausimus. Tokioje programoje į klausimus atsakinėjo ir neseniai kardinolu paskirtas Paryžiaus arkivyskupas Marty. "France - Soir" laikraštis buvo įsidėjęs jo fotografiją besišnekučiuojančio Paryžiaus kavinėje su baro tarnautoju. Viena radijo klausytoja telefonu jį užklausė: "Man rodos, kad tai netinkama arkivyskupui vieta. Argi Jūs neturite ko veikti?" Į tai arkivyskupas Marty atsakė: "Didžiausias Paryžiaus arkivyskupo skausmas — būti raštinės žmogumi, kuris tvarko reikalus, atsako į klausimus, skaito dokumentus. Nepamirškite, kad ir kunigas, ir vyskupas pirmiausia yra žmonės, kurie nori skleisti savo širdies gilumoje esantį tikėjimą, jį išreikšti ir supažindinti su Jėzumi Kristumi. Visa tai mane verčia kartais, lyg ir neviešai, eiti pėsčiomis per Paryžiaus gatves lankyti žmonių. Ir Kristus nekitaip darė. Kaip ir Palestinoje, tikėjimas į Jėzų Kristų geriausiai perduodamas žodžiu žmonių tarpe, jų gyvenime, gatvėje. Štai kodėl aš mėgstu susitikti paprastus kasdieninius žmones ten, kur jie gyvena. Aną dieną aš vaikštinėjau Barbet-de-Jouy gatve. Ėjau pro vieną savo apylinkės pažįstamo averoniečio namą. Ar todėl, kad esu Paryžiaus arkivyskupas, neturėjau teisės, tiksliau pasakius, džiaugsmo paspaust jam ranką ir su juo pasikalbėti? Pasakykite man — ką sakytų šiuo atveju mano tėvas, o svarbiausia — Kristus, kurio esu mokinys? Pavojus Paryžiuje — tai užsidarymas savo darbe, pažįstamųjų tarpe, rūpinimasis vien tik kunigiškomis problemomis. Vyskupas pirmiausia yra žmonėms. Jis yra visų žmogus. Taigi, ponia, aš visai nesigailiu to, ką padariau."

★ **Kun. Kazimieras Pugevičius,** Baltimorės arkivyskupijos radijo, televizijos ir informacijos biuro direktorius, šiomis dienomis buvo išrinktas "Catholic Broadcasters Association of America" pirmininku.

★ **Kanados katalikų vyskupai,** Vatikano pageidavimu, suplanavo ir priėmė naują vyskupų parinkimo būdą, kuris turės būti Vatikano patvirtintas. Iki šiol Kanados apaštališkasis delegatas parinkdavo tris, dažniausiai net ne provincijos vyskupų pasiūlytus asmenis, kurių pavardes pasiųsdavo Vatikano atitinkamai kongregacijai. Pastaroji parinkdavo vieną iš trijų pasiūlytųjų kandidatų. Pagal naująjį būdą, pirmiausia kiekvienos provincijos vyskupai balsavimo būdu parinks kandidatus iš kunigų tarpo ir tokius kandidatų sąrašus laikys Kanados vyskupų centrinėj raštinėj, Otavoje. Prireikus naujo vyskupo, paskirtas vyskupų komitetas su apaštališkuoju delegatu nuvyks į apylinkę, kuriai reikia naujo vyskupo, ir pasiteiraus nuomonės kunigų senato bei pastoracinės tarybos, į kurią įeina ir pasauliečiai. Tada vyskupų komitetas drauge su apašt. delegatu atrinks tris tinkamus asmenis iš turimo Otavoje kandidatų sąrašo ir pasiųs Vatikanui, kur atitinkama kongregacija padarys galutinį atrinkimą. **Kun. J. Stš.**

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537 - 1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9 - 4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Ramiojo vandenyno pakrantėmis

STASYS TALIUS

(Tęsinys iš pr. numerio)

Džiunglių karalystėje

Išlipus iš lėktuvo, pasitinka laukiantieji ir nuveda prie dviejų atvirų sunkvežimių su suolais juose. Tai vadinamas "land rover", pritaikytas primityvioms sąlygoms. Spėju dar nufilmuoti lėktuvą ir visą skurdžią aerodromo aplinką. Visiems sulipus, sunkvežimiai pajuda ir atveža iki nedidelio viešbučio. Čia krautuvėlėje gauname nusipirkti šalto gėrimo, nes išlipę iš lėktuvo pasijuntame kaip į pirtį patekę: karšta ir tvanku.

Netrukus vėl sėdame į sunkvežimius ir važiuojame apžiūrėti už keleto mylių esančių piramidžių. Pirmiausia pravažiuojame tarnautojų stovyklą, nedidelio muzėjaus pastatą ir kelis namukus Gvatemalos valdžios, kuri prižiūri viso šio projekto vykdymą. Toliau matyti stovykla Pensilvanijos universiteto tarnautojų, kurie apgyvendinti specialiai pastatytuose indėnų namuose. Mat, Pensilvanijos universitetas finansuoja ir vykdo archeologinius kasinėjimus.

Išvažiuojant iš šios stovyklos, kairėje pusėje matyti Tikal vandens rezervuaras, vienas iš 13 tokių, kurie senais laikais tiekė vandenį Tikal indėnų gyventojams. Šis rezervuaras dabar atstatytas tam pačiam tikslui. Jis surenka lietaus sezone vandenį — penkis su puse milijono galionų, kurio užtenka per sausąjį sezoną. Šitame rezervuare yra apsigyvenęs krokodilas, kuris yra atkeliavęs daugiau kaip 30 mylių nuo artimiausios upės. Vėliau ėjome apžiūrėti šio rezervuaro ir krokodilo, bet šis didžiūnas nesiteikė pasirodyti.

Medžiai — 150 pėdų

Kokio gigantiško dydžio buvo šie vandens rezervuarai, galima spręsti iš to, kad didžiausias talpino virš 38.000 kubinių metrų arba 10 mil. galionų, o pats mažiausias — 82.000 galionų. Bendras tų 13 baseinų tūris buvo 40 mil. galionų vandens.

Išvažiuojame iš stovyklos siauru keliuku per džiungles, kuriose iš arti pamatai vešlius tropikinius medžius ir augalus. Kaikurie medžiai siekia 150 pėdų augščio. Jų susipynusios šakos virš siauro keliuko teikia visišką pavėsį. Reti mahogany medžiai auga tarp "ceiba", kedrų ir kramtomosios gumos medžių (chicle); taip pat yra daug įvairių rūšių palmių, vienas kitas gumos medis ir visokiausių į ora besistiebiančių augalų bei milžiniškų vijoklių. Orchidėjos auga ir žydi augštai apsivyniojusios apie kitus medžius.

Džiunglės pilnos gyventojų: margaspalviai paukščiai su keistais balsais, driežai ir visokie vabalai bei vabzdžiai, kurie tuojau skuba paragauti turistų kraujo, vos spėjus įvažiuoti pavėsin. Iš anksto buvau išsitepęs specialia alyva, tad moskitai perdaug nelindo. Taip pat yra bezdžionių, jaguarų ir panterų, bet mums neteko matyti, nes, sako, laikosi giliau džiunglėse, toliau nuo žmonių. Vadovas pataria vieniems niekur neiti ir nenutolti į džiungles, nes esą lengva paklysti, o surasti labai sunku.

Mūsų vadovas

Gvatemalos miesto kelionių biure buvau painformuotas, esą, jei turėsime laimės, palydovu ir vadovu Tikal piramidėse būsiąs senjor Antonio Ortiz. Jis turi mažą viešbutėlį turistams, sunkvežimį nuvežti iš aerodromo į piramides. Gimęs džiunglių gilumoje, mokslus ėjęs Belice (British Honduras, kurį Gvatemala savinasi ir skaito, kad britai laiko neteisėtai okupavę; savo žemėlapiuose žymi Belice, o ne British Honduras), tad puikiai kalba angliškai. Pradžioje jis buvo kramtomos gumos rinkėju, turėjo grupę darbininkų ir 30 mulų: kasmet surinkdavo apie 80.000 svarų "chicle", iš kurios gaminama kramtomoji guma. Lietaus sezone kiekvieno gumos medžio "sapodilla" žievėje padaromas pjūvis, iš kurio varva, kaip lietuviška sula, guma. Sausros metu jis būna archeologu ir turistų palydovu džiunglėse. Vėliau jis ėmė organizuoti reguliarias išvykas prie Tikal piramidžių. Kai Pensilvanijos universitetas pradėjo vykdyti archeologinį kasinėjimų planą, Antonio atidarė pirmą palapinių stovyklą, o vėliau pastatė viešbutėlį, kuriam net geriamas vanduo atvežamas iš Gvatemalos miesto.

Aerodrome pasitiko pats senior Ortiz. Tai gana jaunai atrodantis, pusamžis, gražių veido bruožų vyras, juodais plaukais, truputį žilstelėjęs, tamsaus, saulėje idegusio veido, su mažyčiais ūseliai panosėje. Linksmas, nepaprastai judrus, pilnas humoro. Jis tučtuojau pradėjo globoti jaunesnio amžiaus turistes. Pats vairavo viena "land rovers", o kita — jo padėjėjas negras.

Prieš 30.000 metų

Kas ta Tikal vietovė? Kokie žmonės statė piramides ir dargi džiunglių viduryje? Manoma, kad pirmieji gyventojai iš Azijos per Beringo sąsiaurį atkeliavo prieš 30.000 metų. Tai buvo klajokliai medžiotojai ir tik po daugelio šimtmečių buvo pradėta verstis žemdirbyste. Vėliau išaugo nauja civilizacija Meksikoje ir Gvatemaloje. Daugiausia pasižymėję buvo Maya indėnai.

Dideli miestai senojoje Maya imperijoje buvo pastatyti prieš Kristų arba netrukus po Jo. Per šimtmečius šie gabūs žmonės buvo vadovai mene ir architektūroje, matematikoje ir astronomijoje. Jie turėjo patį tiksliausią pasaulyje kalendorių, paremtą matematiniu apskaičiavimu; surado ir pradėjo naudoti skaičiavime nulio ženklą. Miestai augo, religija vystėsi, šventyklos kilo į dangų — buvo garbinami dievai, susiję su gamtos jėgomis.

Žlugusi didybė

Maya kultūra, atrodo, prasidėjo šiaurinėje Gvatemaloje, plėtėsi į Hondurą, Meksiką ir Yucatan. Per šešis šimtmečius senoji imperija buvo tirštai apgyvendinta ir buvo pastatyti Tikal, Copan ir kiti miestai, gerai išsilaikę iki šių dienų. Užėmusi vietas pagal upes ir ežerus, Maya civilizacija skverbėsi į džiungles, kur Tikal buvo vienas iš svarbiausių tų laikų centrų.

Nežinoma tiksliai kada Tikal buvo pastatytas, manoma — Kristaus eros pradžioje. Iškasenų tarpe šventyklų rajone rasta puodų šukių, kurios siekia 2000 metų prieš Kristų. Seniausias istorinis paminklas, tiksliai išskaitytas, yra Maya hieroglifinis raštas, iškaltas akmeninėje plokštėje su data 292 m. po Kristaus.

Per tą laikotarpį miestas plėtėsi — pastatyta šimtai pastatų. Devynių kvadratinių kilometrų plote yra 2120 pastatų. Kaikurie jų siekia 20 augštų namų dydį. Didžiulės plazos, šventyklos ir rezervuarai. Skulptūros, iškaltos akmenyje, rodo tų laikų gyvenimą ir puikius drabužius.

Tačiau atėjo Maya imperijai galas. Paskutinis paminklas pastatytas 869 m. Miestas staigiai buvo paliktas, apaugo džiunglėmis. Vėl buvo surastas 1877 m. Pagaliau 1957 m. pradėtas vykdyti Tikal projektas — padarytas vietovės tikslus žemėlapis su visais esamais pastatais, pradėti moksliniai kasinėjimai ir restauracija. (Bus daugiau)

Jei "EGLUTĘ" užsakysi,
Vaikui džiaugsmą padarysi —
Skaitant nuotykius Pupučio,
Valandos pavirs minutėm.

A † A

JUOZUI ŠVĖGŽDAI

mirus, jo žmonai ir dukteriai skausmo valandose gilią užuojautą reiškia —

A. N. Duda

JUOZUI ŠVĖGŽDAI

mirus, žmonai ELEONORAI ir dukrai LAIMUTEI liūdesio valandoje gilią užuojautą reiškia —

Julius Miliušas

Staigiai iškeliavusiam amžinybėn

A † A

JUOZUI ŠVĖGŽDAI,

jo žmoną ELEONORĄ, dukrą LAIMUTĘ ir kitus artimuosius skausmo valandose nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

M. A. Seliokai **E. A. Šelmiai**
M. Dikčius **Vl. Germanavičius**

Buvusiam bendradarbiui

JUOZUI ŠVĖGŽDAI

mirus, jo žmoną ELEONORĄ ir dukrą LAIMĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

V. Miškinis
A. Braziukaitis

A † A

JUOZUI ŠVĖGŽDAI

staiga mirus, jo žmonai ELEONORAI, dukrai LAIMAI liūdesio valandoje reiškiame nuoširdžią užuojautą —

P. V. Gudaičiai
I. Slabšinskas

JUOZUI ŠVĖGŽDAI

mirus, liūdesio valandoje reiškiame gilią užuojautą ELEONORAI ŠVĖGŽDIENEI ir dukrai LAIMAI —

P. S. A. Eismantai **K. J. Bartkai**
Hamilton, Ont.

Nors šaltas Sibiras priglaudė daug
Lietuvos sūnų, bet tu nepabūgai jo.
Tave priglaudė Lietuvos žemelė.

Mielą ALFONSĄ KUZMICKĄ ir jo šeimą, brangiam

TĖVELIUI mirus Lietuvoje, liūdesio valandose nuoširdžiai užjaučiame —

J. O. Širvinskai

A † A

JONUI BALTAKIUI

mirus, jo žmonai, sūnui JONUI ir dukrai IRENAI VADAUSKIENEI bei jų šeimoms gilią užuojautą reiškia —

B. ir V. Saulėnai

368-6813

KLAUSKITE-PATARSIM-PADĖSIM

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburių" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyriaus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TŽ" redakciją įvairiais klausimais, į kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "TŽ". Skyrių redaguoja teisininkas V. Mastis.

Ar yra Kanadoje įstatymas, saugąs piliečius nuo advokatų plėšikavimo? Pavyzdžiui, už skyrybų bylas advokatai ima net iki $600, nors pati byla gali būti visai paprasta, be jokių liudininkų, kai žmona yra palikusi vyrą jau 9 metai. Kiek advokatas už tokią bylą turėtų imti? Ar yra nuostatai, nurodą kainas? K. R., Levack

Advokatų ir gydytojų darbas negali būti pasvertas ir tiksliai įvertintas. Jų profesinės sąjungos nustato atlyginimo minimumą, kiek mažiausiai imti už tam tikrą darbą, bet niekas jiems nedraudžia imti daugiau. Iš kitos pusės, niekas Jūsų neverčia eiti pas tą advokatą ar gydytoją. Jūs galite pasijieškoti tokio, kuris dirba pigiausiai. Pagaliau nenorėkite, kad prityręs ir pagarsėjęs advokatas ar gydytojas imtų tiek pat, kiek vos mokslus baigęs asmuo. Jeigu manote, kad skyrybų bylos eiga yra visai paprasta, nesamdykite jokio advokato — pats tvarkykite. Prieš kiek laiko Toronto kanadietiškoje spaudoje buvo rašyta, kaip viena moteris pati tvarkė savo skyrybų bylą. Patartina pasisamdyti jaunesnį advokatą, kuris dar nėra labai darbu apsikrovęs. Jų kainos nesiekia $600.

Praėjusiais metais per Niujorko siuntinių bendrovę pasiunčiau senai moteriai Klaipėdoje, Lietuvoje, 50 dolerių dovanos pažymėjimą, kad ji galėtų nusipirkti tik už dolerius parduodančioje valstybinėje krautuvėje sau reikalingos avalynės ir šiltų drabužių. Praėjus daugiau kaip mėnesiui laiko po užsakymo, ji gavo pranešimą iš Maskvos, kad jos dovanos pažymėjimas (gift certificate) yra pas juos. Tuo pačiu metu jai buvo atsiųstas prekių katalogas, kuriame labiausiai reikalingos gyvenime prekės buvo išbrauktos. Ji padavė prašymą, kad tą pažymėjimą persiųstų į Klaipėdos krautuvę. Po ilgo delsimo persiuntė. Kai ji nuvyko į krautuvę, jai buvo pasiūlyta pirkti saldainių už $25 ir pasirašyti, kad gauna saldainių už $50. Matydama, kad bandoma ją apgauti, ji atsisakė saldainius pirkti ir paprašė tą dovanos pažymėjimą grąžinti į Kanadą. Iki šiol tų pinigų atgal negavau. Ką daryti? A. K.

Negalite kaltinti Niujorko bendrovės. Jūs savo pinigus gausite atgal, tik tai gali ilgiau užtrukti. Atsiminkite, kad Klaipėdos krautuvė negali tą pažymėjimą įdėti į voką ir Jums pasiųsti. Su įvairiausiais paaiškinimais jis turi būti grąžintas į Maskvą, o iš ten — į Niujorką. Jei norite "triukšmą sukelti", rašykite skundą į Maskvą prekybos ministerijai ir nuorašą pasiųskite Sovietų Sąjungos pasiuntinybei Otavoje.

STAIGUS SUDIEV TAUTIEČIAMS

A. A. JUOZĄ ŠVĖGŽDĄ AMŽINYBEN PALYDĖJUS

Š. m. balandžio 10 d. rytą staigi ir netikėta mirtis išplėšė iš gyvųjų tarpo pavyzdingą šeimos tėvą, darbštų visuomenininką, visada gerai nusiteikusį ir su visais malonų Juozą Švėgždą, dar šiais metais kukliai atšventusį savo 60-tąjį gimtadienį.

A. a. Juozas Švėgžda buvo gimęs Grinkiškyje, pasiturinčio ūkininko šeimoje. Baigęs karinę tarnybą ulonų pulke puskarininkio laipsniu, apsigyveno Kaune, kur išlaikė egzaminus iš 6 gimnazijos klasių ir įstojo policijos tarnybon. Pradžioje buvo eiliniu policininku, vėliau įstojo į augštesniąją policijos mokyklą ir tarnyboje buvo pasiekęs policijos vado padėjėjo vietą.

Velionis Juozas savo išvaizda buvo tvirtas kaip ąžuolas ir atrodė, kad daug jaunesnis, negu rodė metai. Jo netikėta mirtis palietė ne tik jo mylimą žmoną, dukrelę Laimą, bebaigiančią augštuosius mokslus ir gyvai besireiškiančią lietuviškoje veikloje, bet ir visą Toronto lietuvių visuomenę, kurioje velionis veikliai reiškėsi.

A. a. Juozas Švėgžda

Lietuvos nepriklausomybės laikais velionis buvo augštas policijos pareigūnas; bolševikams užplūdus, jis buvo iš tarnybos atleistas. Slapstydamasis išvengė suėmimo ir kalėjimo bei bolševikų įprastų kankinimų. Antrą kartą rusams artinantis, velionis, kaip daugelis kitų, laimingai pasitraukė į Vakarus. Iš ten su pirma emigracijos banga pateko Brazilijon, o kiek vėliau su šeima persikėlė į Kanadą.

A. a. Juozas visur aktyviai buvo įsijungęs į lietuvišką visuomeninį darbą, o paskutiniu metu buvo Tautos Fondo Toronto apylinkės pirmininku. Tas pareigas atliko jis su dideliu pasišventimu.

Laidotuvių koplyčioje, kur jis buvo pašarvotas, per abi dienas lietuvių ir jo įmonės bendradarbių, kurioje velionis buvo išdirbęs 15 metų, buvo gausiai lankomas. Prie karsto buvo sudėta daug gėlių bei vainikų.

Laidotuvių pamaldas Toronto Prisikėlimo bažnyčioje atlaikė velionies sūnėnas kun. Alg. Bortkevičius, kun. P. Ažubalis ir kun. R. Šakalys, OFM. Pamokslą pasakė kun. P. Ažubalis. Ilga automobilių vilkstinė palydėjo velionį į Šv. Jono lietuvių kapines, kur atsisveikinimo kalbas pasakė St. Banelis, Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje pirmininkas, ir J. R. Simanavičius — artimųjų ir lietuvių radijo programos vardu.

Užuojauta šeimai bei artimiesiems, o Tau, mielas Juozai, tebūnie lengva svetingai priglaudusios Kanados žemelė. Ilsėkis ramybėje! **St. B-lis**

Gelbėkime tautos atsparumo pagrindus

BRANGŪS BROLIAI IR SESĖS LIETUVIAI!
— LAISVOJO PASAULIO

Tauta už tėvynės ilgesnį laiką gali išsilaikyti tik labai ypatingomis sąlygomis. Gyvą pavyzdį turime žydų tautoje. Tokios sąlygos tačiau negali būti naujai sukurtos, jei jų nėra iš gilios senovės. Svetur nesunykti stipriausia pagalba yra gyvas ryšys su gyva tauta tėvynėje. Remdami tautą tėvynėje, išgyvename savos tautos ir tėvynės meilę ir taip stipriname svetur esančių lietuvių sąmoningumą.

Kaip spaudos draudimo laikais lietuviška knyga, iš svetur patekusi į Lietuvą, buvo didesnės vertės dovana, negu medžiaginė pagalba, taip ir dabar religijos persekiojimo ir dorovės griovimo laikais religinė ir moralinė pagalba yra daug svarbesnė už medžiaginę pagalbą.

Šiais metais sukanka 10 metų, kai per Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos organizaciją (Lithuanian Catholic Religious Aid) laisvojo pasaulio lietuviai stengiamės gelbėti Lietuvoje ir kitur rusų vergijoje esančių lietuvių religiją ir krikščionišką moralę — tą visokios tvirtybės, ištvermės ir vilties pagrindą. Padaryta daug gero. Trumpu žodžiu neįmanoma tai atpasakoti. Stengiamės daryti, ką pajėgiame.

Bėga laikas, keičiasi žmonės — ne tik pavergtieji, bet ir pavergėjai. Šiems besikeičiant, keičiasi ir gyvenimo sąlygos. Gal netrukus daug kas pasikeis ir Lietuvoje. Mes turime būti gerai pasiruošę kiekvienos atmainos valandą paremti mūsų tautos religinius, dorinius ir aplamai dvasinius reikalus. Vedami šių tikslų, daug svarbesnių už kasdieninę duoną ar drabužį, mes šaukiame visus lietuvius talkon. Jeigu turėtume daugiau lėšų, ir dabar galėtume daugiau padaryti. Mums ypač turi rūpėti ateitis. Turime kelių asmenų palikimus ateičiai, bet ir tų reikia daugiau, kad galėtume efektyviai atsilieptі atėjus palankiai valandai. Derėtų kiekvienam lietuviui skirti dalį savo turto dabartiniams ar ateities Lietuvos religiniams reikalams. Testamente užrašytų palikimų bažnyčioms Lietuvoje jau neviena nuėjo į rusų bolševikų rankas. Mes įspėjame ir raginame tokius palikimus atiduoti Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos globai. Žmonija parodo savo kilnumą, remdama misijas, skurdo slegiamus ar nelaimės ištiktus žmones. Pavergėjas laiko mūsų tautą ne tik medžiaginiame skurde, bet ir griauna tautos gyvybingumo pagrindus — tikėjimą bei dorą. Gelbėkime savo tautą kaip išmanome ir visada atsiminkime, kad organizuotu darbu galime padaryti tai, ko negalime padaryti paskirai.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos veiklos dešimtmečio proga laikau malonia pareiga padėkoti visiems laisvame pasaulyje lietuviams kunigams už jų asmeninę pagalbą ir rinkliavas parapijose, visiems lietuviams už aukas ir darbą, skirtą L. K. Religinės Šalpos veiklai. Kiek iki šiol padėta tautai Lietuvoje, tai jūsų kiekvieno ir visų bendras nuopelnas.

Dievo, artimo, savos tautos meilė ir toliau tegu telkia vis platesnes lietuvių mases apie L. K. Religinę Šalpą (Lithuanian Catholic Religious Aid) bendrai misijai — gelbėti pavergtos mūsų tautos dvasinės tvirtybės pagrindus.

Kartu su jumis besisielojąs mūsų tautos likimu —

Vyskupas Vincentas Brizgys

AR SUTVARKYTI JŪSŲ REIKALAI SU OMSIP?

Kai sulaukiate kūdikio ar 21 metų amžiaus, kai persikeliate į naują butą ar susituokiat... Praneškite per 30 dienų, kad neprarastumėt OMSIP globos ir neužvilkintumėt išmokų:

H·I·R·B
Health Insurance Registration Board,
2195 Yonge Street, Toronto 7.

Kad galėtume pagelbėti, turime pirma žinoti

Garsiosios "Grandinėlės" šokėjos "Vainikėliuose". Pilnas ansamblis su savo orkestru koncertuos Londono, Ontario, sportininkų baliuje balandžio 26, šeštadienį, Hamiltone—gegužės 3, irgi šeštadienį

REPORTAŽAS IŠ ČIKAGOS

"Dana" eilinio stebėtojo akimis

AL. GIMANTAS

Ketvirtadienis prieš premjerą Augšt. Mokyklos salėje. Lygiai aštuntą valandą pradedama repeticija. Be orkestro, tik su piano palyda. Dekoracijos jau sustatytos, daugumą veikėjų jau su atitinkama apranga, bet veidai be jokio grimo. Jaučiama savotiška įtampa. Jaudinasi choristai, solistai ir visas operos kolektyvo personalas. Tik dvi dienos belikę iki premjeros, o, rodos, dar tiek įvairių reikalavimų, pakartojimų, išlyginimų. Reiklus muzikinės dalies vadovas neina į kompromisus. Jo reikalavimai nemaži, jis vis nepatenkintas, vis daugiau laukia ir nesivaržo, kartoja atskiras vietas, arijas, nors tai gerokai vargina operos dalyvius. Ir režisorius vis dar turi naujų pastabų, vis tariamasi su dekoratoriumi ir su šviesos efektų tvarkytojais. Vyrauja aiški darbo, sunkaus darbo ir nemažesnės įtampos atmosfera. Gerokai padirbėjus, leidžiama keletui minučių atsikvėpti. Ir tokiu intensyvumu dirbama iki vidurnakčio. Gal būtų tęsiama ir toliau, bet rytojus juk eilinė darbo diena — operos kolektyvo daugumą turi kasdieninius įsipareigojimus, savąsias darbovietes. Pažiūrėjus repeticijos, jau buvo galima susidaryti bent dalinę nuomonę apie visą operą. Ir jei šis autorius iki to meto gana skeptiškai žvelgė į naująją lietuvišką operą, po repeticijos turėjo keisti savąją nuomonę. "Dana" yra įdomi, skirtinga ir labai lietuviška, suprantama. Bet... palaukime premjeros.

Salėje spūstis

Šeštadienio vakarą, dar gerokai prieš uždangos pakėlimą, autoaikštė prie pat Marijos mokyklos jau pilnutėlė. Bent kiek vėliau atvykę jau turėjo ieškoti vietos automobiliams aplinkinėse gatvėse. Salėje ir prieškambariuose nemaža spūstis. Dailiai pasipuošę žiūrovai jieško savųjų vietų, bando gilintis į libreto turinį, susipažįsta su dalyvių vardais, vaidmenimis. Orkestras derina stygas, salė pilna tradicinės operinės nuotaikos. Scenos uždanga centre papuošta balta rūta, gražiai puošusia Kauno operos teatro sceną. Punktualiai dirigento pulte pasirodo A. Kučiūnas, pakelia lazdelę ir pasigirsta uvertiūros pirmieji garsai. Publika su didžiu dėmesiu seka kiekvieną dirigento mostą, klausosi naujosios operos pradžios. Chorai paruošti tikrai rūpestingai, žiūrovai su nemažu pritarimu priima beveik kiekvieną chorinę ištrauką. Daugelis jų dainuojamų melodijų skambios, suprantamos, pagaunančios. Solistai, atrodo, lyg ir mažiau dėmesio kreipė vaidybai, bet tikriausiai stengėsi geriau paruošti muzikinę savojo vaidmens pusę. Dekoracijos pagaunančios: fone esantieji Alpių kalnų siluetai, dangaus skliautas su spindinčiomis žvaigždėmis ir tinkamu apšvietimu puošė sceninį apipavidalinimą. Griuvėsių gausa bendrąjį vaizdą gal ir perkrovė. Atskiri vaidmenys lyg ir nebuvo pakankamai išryškinti. Sunku būtų pasakyti, ar tai režisūros ar viso scenarijaus kaltė. Baletas, nors ir gražiai paruoštas, daugelio manymu buvo lyg "iš dangaus nukritęs", lyg iš kitos operos. Visdėlto jis teikė daugiau spalvingumo, žaismo ir judesio. Žodžiu, buvo stengtasi išlaikyti "grand" operos maniera.

Graži dovana

Visą kartu sudėjus — įspūdis neblogas. Tiek daug darbo, tiek daug pastangų. Dirbta dar nuo praėjusių metų rugsėjo mėnesio. Keturis spektaklius aplankys arti 5.000 žiūrovų. Pats operos parašymas, jos pastatymas yra neilinis įvykis lietuviškajame gyvenime. Tai neabejotinai pozityvus atsiekimas, sujudinęs keletą tūkstančių tautiečių, pateikęs brandų, neeilinį spektaklį. Skeptikai ir nuolatiniai operos kritikai teigs, kad tuos tūkstančius dolerių būtų buvę galima panaudoti kitiems lietuviškiems reikalams, bet tiesa būtų toji, kad, visų tų operų nestačius, vargiai ar tie pinigai jau taip lengvai būtų suplaukę kitiems tikslams. Operos gi neturint, jau būtų aiški tuštuma, kurią vargiai kas kitas tinkamai būtų užpildęs. Jei yra operos meno entuziastų, jei yra rėmėjų, jei yra tūkstančiai publikos, net specialiai ta proga atvykusių Čikagon iš įvairių artimų ir tolimesnių vietų, — turėtų gyvuoti ir klestėti lietuviškosios operos kolektyvas. Jie dirba daug daugiau ir atiduoda daug daugiau už mus, eilinius žiūrovus. Todėl netenka abejoti, kad "Dana" yra graži ir vertinga dovana išeivijos lietuvių gyvenime.

Tai įspūdžiai eilinio žiūrovo, besidominčio lietuviškąja kūryba. Kaip šią operą įvertins muzikai specialistai, pamatysim. O jie neturėtų tylėti.

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS, NEI ŽILAS

JIB vartojo 16 savaičių pusę metų vienus metus

Fotografijos rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAUKUS, pašalina pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, gražina natūralią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS užtikrintai. JIB 8 unciju bonka — $5.50. Užsakymus su pinigine perlaida siųskite JIB laboratorijos atstovybės Kanadoje adresu:

JIB Laboratorija, 2498 Dougall Ave, Windsor, 12. Ont.

JUO ILGIAU LAUKSITE, JUO ILGIAU REIKĖS KENTĖTI! KURIE IŠ TIKRŲJŲ NENORITE KENTĖTI — JAUSITĖS GERIAU UŽ KELIŲ MINUČIŲ — paėmę DIANA LASŲ tuojau geriau jausitės nuo didelio nušalimo, krūtinės skausmų, drebulio, slogos, sąnarių skausmų, gerklės skaudėjimo, užkimimo, čiaudėjimo, bėgančios nosies, astmos, bronchito. Taipgi lengviau galėsite kvėpuoti. Nieko nėra geresnio kaip DIANA DROPS, kurie greitai veikia. Tik $2.00 už bonkutę.

GAUNAMI VAISTINĖSE

ROXODIUM skysčiai įtrinti nuo artričio, reumatizmo, raumenų, nugaros skausmų, išijo, bursičio pečiuose ir rankose, alkūnių, riešo, skausmo pirštų sąnariuose, kojos skausmų, kelių, kulnų, krūtinės skausmų, neuralgijos — galvos skausmų, skausmų apie ausis, veidą, sprandą, nuo susižeidimų, įdrėskimų, išsisukimų, išsiplėtusių kojos venų, galvos niežėjimų, spuogų ant veido ar kūno. Pajusite rezultatus per kelias minutes, Roxodium nedegina ir neerzina odos. Saugokite akis nuo šių vaistų. $2.00 bonkutė.

GAUNAMI VAISTINĖSE AR

Luscoe Products Limited
559 Bathurst St., Toronto 4, Ont. Canada

Moterys apie kunigų vedybas

Šiandien kunigų celibatą diskutuoja visi: patys kunigai ir pasauliečiai. Į šį klausimą įsijungė ir moterys. Viena jų italų laikraštyje "Stampa" rašo:

"Noriu ir aš tarti porą žodžių dėl "kunigų vedybų". Jei jie nori vesti, tai jų reikalas. Tai rodo, kad jie nori turėti moterį, visų pirma — žmoną. Bet tai irgi rodo jų naivumą ir vaikiškumą. Tiktai tas, kas nepažįsta moters, gali taip intensyviai trokšti moters ir ją statyti virš paties Dievo arba manyti, kad santuoką galima suderinti su tarnyba Dievui.

Vienu žodžiu, brangūs broliai kunigai, ar jums kas atvirai paaiškino, kas yra moteris? Gana su naujo stiliaus aiškinimo pokštais. Gana svajoti apie švelnias didvyres, išmintingas ir pamaldžias žmonas, kurios išlygina surauktas kaktas ir palengvina Dievo tarnybą jūsų kolegų protestantų dvasiškių. Jei norite ką nors žinoti apie moterį, pasiklausykite pilnų humoro anekdotų. Ten yra daug tiesos.

Taip, mes, moterys, esame geros, bet neiškeiskite mus į Dievą. Jei jau paaukojate savo skaistybę Dievui, nekeiskite dievybės į kūno malonumus. Neverta. Greitai pailsite, nusivilsite, nes esate pripratę prie kitų, daug augštesnių dalykų, daug vertingesnių už fizinę meilę. Taip tikrai yra. Arba bent palaukite skyrybų (jų iki šiol Italijoje nėra, bet bandoma įvesti), nes Dievo reikalavimai daug lengviau patenkinami, negu moters, mažiau nuobodūs ir slegiantys, negu moters, kuri nori turėti, gauti, būti išlaikoma, puošiama, lepinama, suprasta, o nusikaltus atleidžiama. Antai, vienas iš jūsiškių po vedybinio gyvenimo patyrimo, nerasdamas kitos išeities, nužudė savo gyvenimo draugę, pasiryžęs gyventi verčiau kalėjime, negu su ja. Jis nebuvo pamišęs, kaip skelbė spauda.

Gal jūs tikite, kad šeimos "džiaugsmai" yra labai lengvi, be aukos, be savęs išsižadėjimo pasiekiami ir nepalyginami su kunigo auka. Kurie šiandien skundžiasi vienatve, niekas negarantuoja, kad šeimoje nebus tos vienatvės arba ji bus kitokia. Kad bent kas nors jums paaiškintų šiuos dalykus, žinoma, ne jūsų viršininkai ir ne moteris, kuri yra pasiryžusi betkada ir už betko ištekėti; ne moteris, kuri yra "velnio įrankis", o tik moteris, kuri turi vedybinio gyvenimo patyrimo ir kuri mato bei supranta, ką jūs prarandate, suprantanti ir materialinę būklę, kurioje jūs atsiduriate".

O kita, kurios laišką cituoja "l'Osservatore della Domenica", rašo:

"Šiandien spaudoje plačiai svarstomas klausimas: kunigai turi būti vedę ar nevedę? Skaitau visa tai atsidėjus. Šiuo savo kukliu laišku atsakau ne kunigams, o tik toms moterims ir mergaitėms, kurios tikisi sukurti laimingą gyvenimą su vienu iš kunigų. Aš taip pat tikėjausi būti laiminga su "vienu iš jų". O jis buvo jaunas, gražus, geras, mandagus, aš gi buvau labai vieniša.

Dabar aš gyvenu su "jųo" ir nesu vieniša, bet tik išorėje. Viduje gi tiek vienišumo, tiek sielvarto! Jis nelaiko Mišių, nes yra "už Bažnyčios", tačiau gal niekad jis nebuvo taip arti Dievo, kaip dabar. Jis su manim yra geras, švelnus, paslaugus, mandagus, tačiau jis priklauso ne man ir niekad man nepriklausys. Žmogus, koks jis yra, perdaug menkas, kad viršytų kunigą, kuris tarnavo tokiam dideliam Viešpačiui. Jis to niekad nepamirš. Kiek ašarų aš esu išliejusi! Gal Dievas supras mano nuolatinį skausmą ir sąžinės graužimą.

Žinau, kad vieną dieną jis mane pames ir grįš į savo tarnybą. Aš liksiu vėl viena, bet tas vienišumas bus man palaima ir tuo pat metu atgaila.

Norėčiau paaiškinti visoms toms moterims, kurios nori pasekti mano didžiausia klaida, kad tarp moters ir kunigo yra begalinė praraja — jo konsekruota Dievui kunigystė. Niekas gal nesupras, ką noriu šiais paprastais žodžiai pasakyti, kol neišgyvens to, ką aš išgyvenu.

Prieš keletą dienų susėdom prie stalo vakarienei. Jis pamažu įsipylė į stiklinę vyno. Tai buvo lygiai toks gestas, kurį jis darydavo įsipildamas vyno į taurę Mišioms. Aš liūdnai pažvelgiau į jį. Jis suprato mano mintį ir nepalietė įsipiltojo vyno. Vakar jis man pasakojo naktį sapnavęs kaimenę išsiblaškiusių, pasklidusių avių ir girdėjęs balsą: "Nėra piemens..."

Kaip matote, mano draugės, kurios skaitote šiuos žodžius, "jis" priklauso Dievui, o aš jam primenu tik jo padarytą klaidą ir nuodėmę.

Brangiosios draugės, palikite ramybėje kunigus, nes jie priklauso Dievui. Negalima kovoti ir varžytis su Dievu, nes anksčiau ar vėliau vistiek jis nugalės".

J. Sav.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

VYSK. POVILAS MARCINKUS pirmą kartą po įšventinimo vyskupu lankėsi Amerikoje ir užsuko į gimtąjį Cicero miestą, kur gyvena jo motina, broliai ir sesuo. Vysk. Marcinkus, kurį š. m. sausio 6 d. įšventino pats popiežius Paulius VI, atnašavo šv. Mišias ir teikė Sutvirtinimo sakramentą Šv. Antano liet. parapijos vaikams. Parapijos salėje įvyko susitikimas su naujuoju vyskupu. Kaikurie žmonės net daugiau valandos laiko turėjo laukti eilėje, kol galėjo vysk. Marcinkų pasveikinti ir su juo keliais žodžiais pasikeisti. Tai nenuostabu, nes vysk. Marcinkus visą jaunystę praleido Cicero mieste ir mokėsi Šv. Antano par. mokykloje. Įšventintas kunigu, jis kuriam laikui buvo perkeltas į parapiją Čikagoje, o netrukus gavo paskyrimą į diplomatinę tarnybą Vatikane. Neseniai jis, be vyskupo mitros ir lazdos, gavo ir augštą administracinį postą — Vatikano finansinių reikalų tvarkytojo poziciją. Tuo atžvilgiu ji yra augščiausiai iškilęs lietuvių kilmės dvasiškis pasaulyje.

Iškilmių metu Cicero mieste dalyvavo vysk. V. Brizgys, Kunigų Vienybės pirm. kun. Edvardas Abromaitis ir nemaža kitų lietuvių kunigų. Tik lietuvius nejaukiai nuteikė, kad vysk. Marcinkus, kuris pusėtinai gerai kalba lietuviškai, nesiteikė nei pamokslo, nei Sutvirtinimo sakramento apeigų metu prakalbėti savo tėvų gimtąja kalba. Šv. Antano parapijai priklauso apie 80% lietuvių kilmės žmonių, o parapijos mokykloje daugiau kaip pusė yra naujųjų ateivių vaikai.

• • •

"TECHNIKOS ŽODŽIO" žurnalas paskutiniu metu pasirodydavo nereguliariai. Neseniai išėjusiame šio žurnalo 1969 m. 1 nr. paaiškinta, jog pasikeitė šio leidinio vyr. redaktorius. Vietoje Donato Šato vyr. redaktoriumi bus pirmasis šio žurnalo red. G. J. Lazauskas. Šiame nr. plačiai aprašomas architektas Vytautas Pelda, duodama jo darbų brėžinių bei nuotraukų. Taip pat sužymėti lietuviai, paskelbę techniškų straipsnių spaudoje ar padarę išradimų. Tokių tarpe minimi: A. P. Jurkus, dr. V. Klemas, J. Rimšaitė, G. P. Mitalas, R. S. Pauliukonis, dr. Algirdas Avižienis, J. A. Bilėnas. Be to, duodama neseniai mirusio prof. inž. Jono Rugio darbų apžvalga. Yra kronikos iš lietuvių inžinierių veiklos ir kitų dalykų.

PRIEŠ VASAROS ATOSTOGAS Čikagoje įvyks dar visa eilė didesnių lietuviškų parengimų. Gegužės 4 d. Jaunimo Centre įvyks Čikagos ir apygardos lituanistinių mokyklų dainų šventė, o Orchestra Hall patalpose — sol. V. Kojelienės dainų rečitalis. Gegužės 17 ir 18 d. Marijos Augšt. salėje yra rengiamas baletas "Jūratė ir Kastytis". Rengėjas — "Margučio" radijo programa. Gegužės 18-26 dienomis įvyks jaunųjų dailininkų grupės "Dailė" meno paroda Čiurlionio Galerijoje. Birželio 1 d. Jaunimo Centre bus Čikagos Augšt. Lit. Mokyklos išleistuvių vakaras. Tą pačią dieną Tėvų marijonų sodyboje rengiama K. Donelaičio mokyklos sporto ir dainų šventė. Tai tik dalis parengimų, kurie labiau krito į šios skilties sudarytojo akį. Jų bus žymiai daugiau. Nuo birželio vidurio lietuviškasis veikimas persikels į gamtą ir tada netrūks įvairių gegužinių. Pirmoji didesnioji gegužinė šiemet bus birželio 15 d. Ją rengia BALFo Čikagos apskrities valdyba.

• • •

LIETUVIŲ VIENUOLIŲ jėzuitų, pranciškonų ir marijonų vadovai — provincijolai buvo susirinkę Čikagon pasitarti. Jėzuitams atstovavo kun. G. Kijauskas, pranciškonams — kun. L. Andriekus, marijonams — kun. V. Rimšelis. Po šio pasitarimo

(Nukelta į 7-tą)

Naujojo Montrealio lietuvių jaunimo ansamblio grupė ruošiasi krikštynoms balandžio 26 d. Aušros Vartų salėje

Nuotr. J. Šablausko

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

IŠVYKO Į JAV

"Komjaunimo Tiesa" balandžio 5 d. paskelbė "Įvykių panoramoje" trumpą pranešimą: "Kauno Politechnikos instituto statybos fakulteto prodekanas docentas G. Marčiukaitis — statybinių konstrukcijų specialistas pagilinti savo žinių pusei metų išvyko į JAV." Kur tos žinios bus gilinamos, pranešime nepasakyta.

JAUNIEJI NENUSILEIDŽIA

Europoje išgarsėti spėjo pramoginių šokių geriausioji kauniečių pora — gydytojai Jūratė ir Česlovas Norvaišos. Jų pėdomis jau seka ir jaunimas — Maskvoje įvykusiame tarpmiestiniame moksleivių pramoginių šokių konkurse I vietą laimėjo Kauno XIV vidurinės mokyklos abiturientė E. Pocengytė ir V. vidurinės mokyklos vienuoliktokas A. Galminas, įveikę visas jaunųjų šokėjų poras iš Maskvos, Leningrado ir Talino.

SUNKVEŽIMIŲ KONTROLĖ

Karą tuštiems sunkvežimiams paskelbė Vilniuje įsteigta respublikinė tarpmiestinių autopervežimų valdyba, kuriai kiekviena organizacija turės pranešti kiekvieną sunkvežimio pasiuntimą į kitą miestą. Kadangi sunkvežimiai paprastai siunčiami nuvežti ar parvežti gaminius, kelionę į vieną pusę jiems tekdavo daryti tuščiomis. Patikrinus 3.600 plentuose sustabdytų sunkvežimių, konstatuota, kad trečdalis neturėjo jokio krovinio. Dabar tuštiems sunkvežimiams krovinius parūpins minėtoji autopervežimų valdyba ir sunkvežimių vairuotojams mokės papildomą atlyginimą.

DIRBTINIAI VOŽTUVAI

1968 m. kovo 29 d. Vilniaus klinikinėje ligoninėje pirmą kartą buvo padaryta neįprasta operacija — Rokiškio rajono gyventojai Marijai Grigalavičienei pakeistas dirbtiniu aortos vožtuvas. Šiandien tokios širdies operacijos jau daromos keturias dienas per savaitę. Jomis rūpinasi docento V. Sirvydžio vadovaujamas širdies ir kraujagyslių skyrius, kurio vadovybė palaiko glaudžius ryšius su Vilniaus universiteto medicinos fakulteto širdies ir kraujagyslių eksperimentine laboratorija. Garsas apie vilniečių chirurgų laimėjimus jau yra peržengęs Lietuvos ribas. Tai liudija pacientai iš tolimų Sovietų Sąjungos vietovių. Neseniai Vilniaus klinikinėje ligoninėje buvo operuota sverdlovskietė Valentina Osinceva, kuriai lietuviai chirurgai pirmą kartą savo praktikoje pakeitė dirbtiniais net du širdies vožtuvus. Operacijas atlieka gydytojų grupė: chirurgai — profesorius, medicinos mokslų dr. Algimantas Marcinkevičius, medicinos mokslų kandidatas Vytautas Sirvydis, jų pagalbininkai Daumantas Kavoliūnas ir Egidijus Barkauskas, anesteziologai — Leonidas Zeldinas, Gediminas Martinkėnas, Juozas Ivaškevičius, terapeutas — Nina Paliuščinskaja, Auksė Milvydaitė, dirbtinės kraujo apytakos specialistai — Alis Baublys ir Algis Matulionis. Gydytojams talkina: reumatologė Janina Žemkauskaitė, biochemikė Laima Deveikytė, laborantės Regina Macijauskaitė, Janina Griškevičienė, medicinos seserys Izolina Matuzevičienė, Aldona Markevičiūtė, Milda Tarandaitė, Elena Markevičiūtė, technikai Jonas Kazlauskas ir Jonas Matiejūnas.

MUZIKINIS TEATRAS

Pluoštą žinių apie Kauno muzikinį teatrą pateikia Stasys Domarkas "Kultūros Barų" paskutiniame 1968 m. nr. Šis teatras jau yra pradėjęs 27-tąjį darbo sezoną. Taigi, jo pradžia, matyt, laikomos vokiečių okupacijos metais statytos operetės. S. Domarko pateiktais duomenimis, teatro kolektyvą sudaro 34 solistai, toks pat skaičius choristų, 42 orkestrantai ir 20 šokėjų. Lig šiol teatro scenoje buvo pastatyta 16 operų, daugiau kaip 60 operečių bei kitų muzikinių veikalų. Darbo sąlygos, pasak S. Domarko, nėra lengvos: "Solistų branduolį šiuo metu sudaro dainininkai, dirbantys teatre jau dešimtį, penkiolika metų. Didelis darbo krūvis (šeši septyni spektakliai per savaitę) per anksti nualino kai kurių solistų balsus. Nebuvo galimybių apdairiai, pagal dainininkų vokalinius sugebėjimus ir balso specifiką skirstyti vaidmenis. Dėl kadrų stokos, o kartais ir dėl statytojų neapdairumo ne visada pasirinktieji veikalai atitikdavo menines kolektyvo jėgas. Visa tai, be abejo, "netaupė" vokalinio kapitalo. Yra ir dabar mūsų repertuare spektaklių, kuriuose baritonas dainuoja tenoro partiją, sopranas — mecosoprano, tenoras—soprano(!). Gal dėl to eilė gerų teatro pastatymų "iškrito" iš repertuaro per anksti. Profesionalių jaunų jėgų vis dar trūksta baleto, choro bei orkestro kolektyvams, nors ir čia susilaukėme pastiprinimo. Šiuos kolektyvus meniškai ugdyti reikia jų tiesioginiams vadovams. Chorui jau beveik metai vadovauja jaunas chormeisteris A. Mišeikis; sėkmingai dirba teatro dirigentai J. Kučinskas ir St. Čepinskis. Tą patvirtina ir pastaruoju metu pagerėjęs bendras spektaklių muzikinis lygis. Deja, iki šiol teatras dar neturi pastovaus baletmeisterio, ir tai labai skaudžiai jaučiame..." Konservatorijas baigę jaunieji dainininkai paprastai jieško darbo Vilniaus operos teatre, kurio lygį pakėlė V. Noreikos, V. Daunoro, E. Kaniavos studijos užsienyje. Kauno muzikinio teatro solistams toks tobulinimosi kursas tebėra neprieinamas.

KUPIŠKĖNŲ ĮAMŽINIMAS

"Tiesos" 81 nr. paskelbtas Vilniaus radiofono pranešėjo H. Paulausko laiškas atkreipia skaitytojų dėmesį į kupiškėnų vyresniosios kartos etnografinį vaidinimą "Senovinės kupiškėnų vestuvės", su kuriuo jie aplankė daugelį Lietuvos miestų, visur susilaukdami pelnytų ovacijų. Kadangi šis kolektyvas yra sudarytas iš senukų, nevienas jau spėjo pavargti. Spektakliuose pvz. nedalyvauja dainininkus paruošęs chormeisteris Vladas Zinkevičius. H. Paulauskas siūlo: "Todėl dabar, kai šis etnografinis ansamblis pačiame savo meniniame brandume, reikėtų jį įamžinti — nufilmuoti. Filmuoti reikėtų gamtoje, gražioje senovinėje sodyboje, kur charakteringas darželis, prieklėtis, kur kiekvienas daiktas alsuoja senove. Tokių kampelių Aukštaitijoje dar tebėr." V. Kst.

SUDBURY, ONT.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS valdyba gegužės 10, šeštadienį, 7 v. v., 130 Frood Rd., ukrainiečių salėje, rengia iškilmingą Motinos Dienos minėjimą. Programoje: jaunimo žodžiai motinai, lietuvaičių kanklių muzika. Programoje žadėjo dalyvauti ir svečių: estų tautinių šokių grupė ir ukrainiečių choras. Po meninės programos — linksmi šokiai, gera muzika, įvairus bufetas. Kviečiame visus tautiečius dalyvauti, taip pat pakviesti svečių ir pažįstamų. Atskiri kvietimai niekam nebus siuntinėjami. Laukiame. **KLB Sudburio apyl. valdyba**

ŽŪKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ metinis susirinkimas įvyko balandžio 12 d. slovakų salėje. Prieš susirinkimą Carling alaus b-vė parodė tris kultūrinius filmus. Vienas jų buvo iš French River, kur nevienas kubo narys turi savo vasarvietę ir maloniai praleidžia laiką žuvaudamas. Susirinkimą atidarė pirm. St. Krivickas ir pakvietė pirmininkauti J. Staškų, sekretoriauti A. Jasiūną. Buvo perskaityti Ošavos "Ešerio" klubo ir KL Fondo sveikinimai (mūsų klubas yra KL Fondo narys). St. Krivickas ir Povilas Jutelis padovanojo klubui pereinamąją taurę. Po visų pranešimų buvo įteiktos dovanos — taurės ir trofėjai pasižymėjusiems klubo nariams. A. Juozapavičius laimėjo I vietą už šaudymą, o A. Remeikis — I vietą jaunųjų grupėje už taiklų šaudymą. V. Bružas laimėjo dovaną už stirną, Ged. Lumbis — už didžiausią upėtakį, A. Zlatkus už didžiausią kitos rūšies upėtakį, M. Venskevičienė — už didžiausią sudoką, M. Pranckūnas — už didžiausią juodąjį ešerį. Klubas turi 72 narius ir labai gražiai veikia, glaudžiai bendradarbiauja su Bendruomene ir paremia tautinę — kultūrinę veiklą. Susirinkimas baigėsi vaišėmis; šauniosios šeimininkės A. Pranckūnienė ir M. Venskevičienė buvo paruošusios skanios žuvies ir visokių kitokių patiekalų.

V. B. SKVERECKAI pakrikštijo savo šeštąją dukrelę Aldonos Renatos vardais. Kūmai buvo V. Stepšys ir M. Vildienė. Vaišėse, jų pačių gražiame ir tvarkingame ūkyje, dalyvavo gražus būrys artimųjų draugų iš Sudburio ir net iš Toronto. — **Pas Z. J. Labuckus** buvo šaunios vaišės neseniai St. Catharines vedusio sūnaus Jono su žmona apsilankymo proga. — Neseniai įsigytose naujose patalpose atšvęstas **Jono Račinsko,** jo žmonos Irenos ir sūnaus Romo gimtadienis. Mat, visi trys gimę balandžio mėnesį. Pobūvyje dalyvavo artimieji šeimos draugai iš Sudburio. J. I. Račinskai Amerikos pensininkų sostinėj St. Petersburg, Floridoj, nusipirko namus. — Pernai spalio mėnesį **A. Zlatkus** drauge su savo partneriu Azildos miestelyje nupirko "Star" viešbutį, turintį butą, 10 kambarių svečiams ir 228 sėdimas vietas prie staliukų. Verslas eina labai gerai, nes tai vienintelis viešbutis tame miestelyje, kuris sparčiai auga. Partneris staiga mirė ir testamentu buvo užrašęs viską Alfonsui Zlatkui. Linkime Alfonsui geriausios sėkmės. — **Kun. Aug. Sabas,** Sault Ste. Marie lietuvių kapelionas, praleido Velykų atostogas Sudburyje pas brolį.

ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS mokiniai, vadovaujami Nijolės Paulaitienės, stropiai ruošiasi dailiojo skaitymo varžyboms ir Motinos Dienai. **Sudburiškis**

V. GERULSKIS ROOFING

DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAISAU RINAS IR NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS ĮDEDU.

ĮKAINOJIMAS NEMOKAMAS, KREIPTIS BET KURIUO LAIKU.

MI 83400 ANCASTER, ONT.

SPORTUOJANČIO JAUNIMO **DIDYSIS BALIUS**

Londone, naujoje Centennial Hall, 550 Wellington St., balandžio 26, šeštadienį, 6.30 v. vakaro

PROGRAMOJE: pagarsėjusios Klevelando "Grandinėlės" žavūs vestuviniai šokiai 8 val. vak. • Karalaitės rinkimai • Padidintas orkestras su solistais • Loterijoj — televizijos priimtuvas, vertinga Pr. Baltuonio skulptūra ir kt. • Bufetas • Šokiai ligi 1 v. ryto • Jaunimas laukia svečių ne tik iš mažųjų, bet ir iš didžiųjų apylinkių

LLSK "Tauras"

PIRMĄ KARTĄ HAMILTONE

tokios apimties lietuviškų sceninių šokių spektaklis! Programą atliks Klevelando

"Grandinėlės" šokėjai ir orkestras

gegužės 3, šeštadienį, Jaunimo Centre, 48 Dundurn N.

Po koncerto — šokiai. Gros V. Babecko orkestras. Jaunimui šokiai — parap. salėje

Kviečiami visi dalyvauti koncerte, kuriame dinamiški šokiai, muzika, šokėjų apranga palieka neišdildomą įspūdį

Pradžia — 7 val. vakaro

Ateitininkų sendraugių valdyba

HAMILTON, ONT.

ŽŪKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ klubo "Giedraitis" valdyba šaukia visuotinį narių susirinkimą š. m. balandžio 27, sekmadienį, 3 v.p.p., A. V. parapijos salėje. Darbotvarkėje, be kitų reikalų, bus ir naujos valdybos rinkimas. **Valdyba**

LIETUVIŲ NAMŲ AKCINĖS bendrovės narių visuotinis susirinkimas įvyko kovo 22 d. Problemų sprendimas kiek palengvėjo pardavus "Delta" pastatą, tačiau likvidacijos pasiūlymas susilaukė nemažos persvaros. Slaptu balsavimu 374 akcijos pasisakė už likvidavimą, 277 — prieš. Kadangi įstatai reikalauja dviejų trečdalių balsų tokiam sprendimui, valdyba turės atsiklausti visų akcininkų specialia anketa. Ta proga bus pranešta nariams, kiek kuriam priklauso dividendų. Bendrovės pirmininku perrinktas G. Palmer. Valdybon išrinkti: A. Kamaitis, A. Buinys, P. Pranckevičius, St. Bakšys, J. Steiblys, J. Krištolaitis, Vl. Čėsna, Vl. Bagdonas, J. Šarapnickas, P. Vizbaras. Kandidatai: A. Patamsis, M. Šalčiūnas, J. Kažemėkas. Kontrolės komisijon išrinkti: St. Aušrotienė, J. Rakauskas, O. Stasiulis. **Kor.**

"GRANDINĖLĖS" KONCERTO BELAUKIANT. Gegužės 3, šeštadienį, įvyks ateitininkų ruošiamas tradicinis kartūnų balius. Dalyvius savo turtinga ir įdomia programa nuteiks "Grandinėlės" šokėjai, kurie, vadovaujami energingo vadovo L. Sagio, yra paruošę visai naują šokių. Juose atsispindi vestuvių nuotaika, išreikšta ištisoje šokių pynėje. Šokyje "Jaunuosius palydint" jaunoji turės specialiai A. Vaitonienės Toronte išaustus drabužius. Jaunųjų rankas riš 12 juostų, o nauji mergaičių drabužiai puoš "Grandinėlės" šokėjas. Su šia nauja programa jie jau koncertavo Klevelande balandžio 12 d., Baltimorėje — balandžio 19 d., o Kanadoje koncertuos balandžio 26 d. Londone ir gegužės 3 d. Hamiltone. Šokėjams groja muziko J. Pažemio vadovaujamas 15 asmenų orkestras. Programos pradžia 7 v.v. Salė atidaryta nuo 5.30 v.v., programa prasidės punktualiai. Po programos bus kartūnų baliaus šokiai, kuriems gros V. Babecko orkestras.

A. A. KONSTANCIJA KASPERIENĖ-STANKŪNIENĖ mirė š. m. kovo 18 d.; palaidota kovo 21 d. Čikagoje Šv. Kazimiero kapinėse. Karstas iš Hamiltono buvo nuskraidintas lėktuvu. Velionė buvo iškentėjusi Sibire 10 metų. Grįžusi Lietuvon, apsigyveno savo tėviškės kolchoze. Gerų žmonių padedama, po kelių metų persikėlė Čikagon pas savo vaikus. Čia susipažino su Kanados lietuviu, 1967 m. susituokė ir apsigyveno Hamiltone. Velionė paliko liūdintį vyrą, tris dukteris ir sūnų Čikagoje, vieną seserį Floridoje. Lietuvoje liko sesuo, brolis ir duktė. Ilsėkis, Konstancija, ramybėje! **J. Kapsas**

JAUNIMO ŠOKIAI. Ateitininkų metinės šventės proga moksleiviai ateitininkai gegužės 3 d. ruošia atskirai jaunimui šokius parapijos salėje. Į ateitininkų ruošiamą metinę šventę atvyksta daug jaunimo iš Detroito, Klevelando, Ročesterio, Toronto ir kitų vietovių. Šokiams gros geras orkestras. Tas pats bilietas jaunimui galios į "Grandinėlės" koncertą ir jaunimo šokius. Moksleiviai kviečia visą lietuviškąjį jaunimą gausiai dalyvauti "Grandinėlės" koncerte ir jaunimo šokiuose.

DLK ALGIRDO ŠAULIŲ KUOPA rengia Šaulių Sąjungos 50 metų sukakties paminėjimą ir Kanados šaulių kuopų suvažiavimą Hamiltone š. m. gegužės 17 ir 18 d. Šeštadienį: 9 v.r. svečių sutikimas ir registracija AV par. salėje; 10 v.r. šaudymo varžybos medžiotojų šaudykloje; 1 v.p.p. krepšinio komandų varžybos; 6.30 v.v. balius Jaunimo Centro salėje, kur meninę dalį atliks Montrealio šaulių kuopa — suvaidins "Subatvakarį", sol. V. Verikaitis, humoristas A. Sutkaitis. Sekmadienį — 11 v.r. pamaldos AV bažnyčioje, susikaupimas prie Kankinių kryžiaus; 1 v.p.p. užkandžiai Jaunimo Centre. Baliaus bilietai — $8 asmeniui, sportininkams pusė kainos, garbės svečiams nemokamai. Šaulių kuopų valdybos prašomos pranešti iki š. m. gegužės 7 d. suvažiavime dalyvaujančių skaičių ir kam reikės parūpinti nakvynes.

ATEITININKŲ METINĖS ŠVENTĖS programa: gegužės 3, šeštadienį, 3.30 v. bendras moksleivių ateitininkų susirinkimas, o 7 v. v. — "Grandinėlės" koncertas. Sekmadienį, gegužės 4 d., 11 val. iškilmingos pamaldos, vainiko padėjimas prie lietuviško kryžiaus. Jaunimo Centre bus bendri pietūs visiems šventės dalyviams. Tuojau po pietų parapijos salėje įvyks iškilminga šventės akademija. Kviečiami visi ateitininkai, ateitininkiškojo jaunimo tėveliai ir visa lietuviškoji visuomenė dalyvauti "Grandinėlės" koncerte ir kitoje šventės programoje. **J. P.**

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame draugams, bičiuliams ir giminėms, suruošusiems Velykų dieną mūsų 10 metų vedybinio gyvenimo sukakties paminėjimą. Ypatinga padėka organizatorėms p.p. N. Aleksienei ir V. Raguckienei, įdėjusioms tiek daug darbo ruošiant tą puikų pobūvį. Dėkojame svečiams, nepatingėjusiems atvykti iš tolimų vietovių — p.p. V. G. G. Lumbiams iš Sudburio ir P. Žilinskienei iš Toronto ir draugams iš Hamiltono: p.p. S. Aleksams, A. Ališauskams, A. J. Asmenavičiams, J. M. Bieliukams, P. Biržaičiams, D. P. Bobinams, A. P. Čižams, A. Kaušpėdams, J. J. Kamaičiams, B. D. Kriaučiūnams, L. J. Kriaučiūnams, A. J. Mačiulaičiams, A. Mėčiams, J. Mėčiams, R. K. Narbutams, N. V. Navickams, J. V. Raguckams, Z. S. Rakščiams, M. Rinkiams, B. S. Rukšėnams, S. Skripkienei, L. Skripkutei, E. Sudikui, Tribunevičienei, V. Venskevičiams, L. J. Vitams, P. V. Vitams.

Labai nuoširdžiai dėkojame už tokias puikias dovanas ir malonius sveikinimus bei linkėjimus.

Olė ir Bronius Steponavičiai

LONDON, ONT.

PAGARSĖJUSI KLEVELANDO "GRANDINĖLĖ" praėjusį savaitgalį šoko Baltimorėje, o ateinantį — išpildys eilę žaismingų vestuvinių šokių Londone, Ont., Centennial Hall, 550 Wellington St. Ją turės progos matyti visi, kurie atvyks į sportuojančio jaunimo didįjį balių balandžio 26 d. Pradžia 6.30 val. "Grandinėlė" šoks 8 v.v. Baliaus pabaiga — 1 v.r. Salę rasti labai lengva: iš 401 kelio išsukti į Wellington Rd. šiaurę ir ta pačia gatve vykti ligi Viktorijos parko, kuriame ir yra minėta salė. Automobiliams pastatyti įvažiavimas iš Dufferin.

NEEILINIAI FANTAI sportininkų baliaus loterijai nuolat gausėja. Be televizijos priimtuvo ir transistorinio radijo, rengėjus šiomis dienomis pasiekė iš Montrealio atsiųsta labai įspūdinga menininko Pr. Baltuonio medžio šaknų skulptūra "Krepšininkai". Pr. Baltuonis paskutiniu laiku turėjo sėkmingas parodas didžiausiame Montrealio dangoraižyje Place Ville Marie, Niujorke, Toronte, Detroite ir kt. didmiesčiuose. Gr. Mačienė baliaus loterijai iškeps poros pėdų augščio raguolį. Šis jos gaminys yra labai populiarus: net po kelis kartus per metus jis minimas televizijoje, angliškoje spaudoje ir t.t. Jos gamintas "lietuvių raguolis" ir šiomis dienomis daug sykių minėtas "Free Press" ir per radiją. P. Kuzmienė karalaitei paskyrė labai vertingą tikro lietuviško gintaro dovaną. V. ir P. Kuzmai panašiam tikslui įteikė $20. Be to, karalaitei yra numatyta žymiosios plaukų specialistės D. Judickienės pusmetinė plaukų šukuosena. Visiems rėmėjams, paskyrusiems dovanas karalaitei ar loterijai, sportuojantis jaunimas taria nuoširdų ačiū, o taip pat laukia daug svečių iš visų kaimyninių apylinkių.

VYRŲ KREPŠINIO RUNGTYNĖS tarp Detroito "Kovo" ir Londono "Tauro" įvyks balandžio 26 d. apie 3 v.p.p. A. Beck gimnazijoje, Dundas prie Highbury. Galimas daiktas, kad įvyks ir jaunių A rungtynės maždaug tuo laiku. Iš 401 išsukti į Highbury ir važiuoti ligi Dundas St. Pasukus į kairę — dešinėj pusėj antras pastatas. **D. E.**

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO

KOOPERATYVAS "TALKA"

21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:		Mokame už:	
pirmadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	depozitus	5%
antradieniais	9.30 — 5 v. p.p.	šėrus	5,5%
trečiadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	terminuotus indėlius	6%
ketvirtadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	Duodame:	
penktadieniais	9.00 — 8 val. vak.	asmenines paskolas iš	9%
šeštadieniais	9.00 — 1 v. p.p.	nekiln. turto paskolas iš	8½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius ir perlaidas (money orderius). Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $1,600,000.00.

KNIGHT RADIO & TELEVISION

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton Tel. 522-5028

ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE, ZENITH BENDROVĖMS

- Parduodame radijo aparatus, paprastus ir spalvotus televizijos priimtuvus, stereo, elektrines krosnis, šaldytuvus, skalbimo, džiovinimo mašinas ir kt.
- Parduodame visus elektrinius aparatus, kaip lygintuvus (prosus), keptuves, valymo bei blizginimo mašinas ir kt.
- Taisom radijo aparatus stereo, televizijos priimtuvus patefonus ir kt

Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

DRAMOS TEATRO VETERANĖ Antanina Vainiūnaitė-Kubertavičienė iš Kauno yra atvykusi viešnagės pas dukrą Dalią Kubertavičiūtę-Maurukienę ir brolį. Dramos aktorė A. Vainiūnaitė-Kubertavičienė šiuo metu yra pensininkė, 1966 m. atžymėjusi 70 metų amžiaus sukaktį ir sceninio darbo auksinį jubilėjų. Ji priklauso profesinio lietuvių dramos teatro kūrėjų gretoms.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS sekantis penkmetis seimas rengiamas š. m. rugpjūčio 30 — rugsėjo 1, Darbo Dienos ilgąjį savaitgalį, Detroite, Statler-Hilton viešbutyje. Seimo reikalais Detroite lankėsi ir su organizacijomis tarėsi ALTos pirm. inž. E. Bartkus. Rengėjais bus ALTa ir Detroito Lietuvių Organizacijų Centras. Programoje numatomas kongresas, koncertas, iškilmingas pokylis ir ALTos tarybos suvažiavimas. Įvairias problemas svarstys 8 komisijos.

VELYKŲ DIENĄ Maspeth, N. Y., lietuvių parapiją apiplėšė ginkluoti banditai, atimdami Mišių metu surinktus $3.500, kuriuos rinkėjai skaičiavo šalutiniame kambaryje. Velykines Mišias tada laikė prel. J. Balkūnas. Tą pačią dieną buvo apiplėštos ir dvi kitos bažnyčios. Prel. J. Balkūno nuotrauką su tuščiu rinkliavos krepkrepšeliu pasklebė Niujorko spauda.

LIETUVĮ DETEKTYVĄ Joną R. Apanaitį, policijos leitenanto J. Apanaičio 27 metų amžiaus sūnų, vienoje Klevelando moteriškų drabužių krautuvėje nušovė moterišką apsiaustą bandęs pavogti vagis su drauge. Susišaudymas įvyko tada, kai kitas detektyvas suimtuosius atvedė pas J. R. Apanaitį. Antrasis policininkas taip pat buvo sušeistas, tačiau jis ir a. a. J. R. Apanaitis spėjo sužeisti vagį ir jo bendrininkę, kuriuos gatvėje suėmė policijos pareigūnai. Velionis J. R. Apanaitis buvo baigęs John Caroll universitetą, dirbęs FBI. Atlikęs karinę prievolę, įsijungė į Klevelando policijos eiles.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS sukaktuvinis seimas įvyks gegužės 30—31 d. d. Niujorke, "Roosevelt" viešbutyje.

JAV LIETUVIŲ FONDO metiniame susirinkime dalyvavo 114 narių su 2.043 balsais. LF tarybos, valdybos ir kontrolės komisijų pranešimus padarė dr. G. Balukas, dr. A. Razma, A. Rėklaitis, V. Naudžius ir dr. V. Tauras. Šiuo metu LF turi sutelkęs $567. 697, kurių $150.000 laikoma bankuose, o kiti yra investuoti į komercinius ir valdinius lakštus. Pelno paskirstymą pranešė šios komisijos vardu dr. J. Valaitis. Susirinkime buvo perduota $5.000 — švietimo tarybai, $500 — žurnalui "Lituanus", $500 — Vasario 16 gimnazijai, $1.300 — Pedagoginiam Lituanistikos Institutui. Pelnas paskirstytas šia tvarka: lituanistinių studijų stipendijom — $5.800, grožinei literatūrai — $2.200, švietimui ir lituanistinėm mokyklom — $10.150, muzikinės kultūros ir meno puoselėjimui — $1.800, periodinei ir neperiodinei spaudai — $3.050, mokslinių veikalų paruošimui bei leidimui — $6.800.

Argentina

SOL. ZUZANA VALADKAITĖ, mezzo-sopranas, Buenos Aires dainavimą studijuoja pas prof. Arturą Wolken ir ruošiasi dainų bei operų arijų rečitaliui. Šio profesoriaus buvę mokiniai dainuoja pagrindiniame Argentinos operos teatre — Teatro Colon—Buenos Aires. Z. Valadkaitė pernai surengė sėkmingą koncertą Venecuelos lietuviams. Venecuelos LB vadovybė ją kviečia Buenos Aires rečitalio programą pakartoti Venecueloje.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO" pranešimu, Eksperimentinio Kino Sąjunga Buenos Aires miesto El Galpon galerijoje š. m. balandžio 8 d. du vakarinius seansus skyrė Adolfo Meko filmui "Aleliuja kalnams".

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOJE mažųjų ansamblis po vasaros atostogų pradėjo repeticijas dr. V. Kudirkos salėje, Buenos Aires. Šokių juos moko I. V. Simanauskienė, dainų — I. A. Stankevičienė.

Vokietija

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS veikla Miesau buvo atgaivinta Juozo Venio iniciatyva. Apylinkės valdybą sudarė pirm. gydytojas J. Gurkleviičius, sekr. J. Venys, kontrolės komisiją — E. Margis ir Kl. Žakis. LB gretas papildė du susirinkime dalyvavę lietuviai. Nutartaustiprinti narių telkimą ir remti Liet. Raud. Kryžių.

KUN. V. ŠARKOS Hamburge leidžiamo biuletenio "Aušros Vartai" pranešimu, Irena Bohoslovičaitė susituokė su Hans-Georg Spitz, Brigita Orlaitė — su Karoliu-Otonu Lembrecht; susižiedavo: Marijona Šeferytė su Verneriu Fritsch, Aneliza Lebedytė su Herbertu Kropf ir Korina Šiušelytė su Erhardu Spengler. Taigi, visos šios lietuvaitės ryžosi sudaryti mišrias šeimas su vokiečiais.

HAMBURGO MIESTE lietuviškai galima susikalbėti svetainėse: **W. Doerflerio "Elbschloss Ecke", Br. Johansono "Walhaus", Kasparo Naujoko "Gaststaette" ir "Caffe Vaterland".**

Australija

VASARIO 16 MINĖJIMUS ALB apylinkių valdybos surengė Adelaidėje, Sidnėjuje, Melburne, Geelonge, Latrobe Valley bei kitose lietuvių kolonijose. Visur jie buvo pradėti lietuvių kunigų atlaikytomis pamaldomis, pamokslais ir baigti akademine dalimi salėse su tradicine paskaita, koncertine dalimi, atliekama jaunimo tautinių šokių grupių bei vietinių chorų. Minėjimas galbūt labiau išsiskyrė Adelaidėje ALB moterų sekcijos įterptu šiemetinių abiturientų pristatymu ir iš pareigų pasitraukiančio lietuvių mokyklos vedėjo M. Reinkės pagerbimu. Abiturientų gretose buvo V. Juciūtė, M. Neverauskaitė, V. Brazauskaitė, B. Jurgelionytė, M. Mikaliūnaitė, R. Jurgelionytė, S. Paškauskaitė, B. Merūnaitė, N. Grigonytė ir R. Riauba. Dovanas jiems įteikė jaunimo parengimų vadovas J. Neverauskas.

J. VANAGO VADOVAUJAMAS Adelaidės lietuvių muzėjus, kuriam buvo skirta speciali salė Lietuvių Namuose, jau baigtas įrengti. Naujų eksponatų tuo tarpu tenka atsisakyti, nes perkrautas muzėjus, pasak J. Vanago, taptų sandėliu. Problemai išspręsti reikėtų priestato, tačiau Lietuvių Namus praplėtusi Lietuvių Sąjunga stokoja lėšų.

DIDĖJANTIS LIETUVIŲ KAPITALAS

HAMILTONIEČIŲ PASTANGOS ĮSIGYTI LIETUVIŲ NAMUS

HAMILTON, ONT. Po penkiolikos metų ištisinio ir sunkaus LN Hamiltone įsigijimo darbo šiemet pirmą kartą susirenkame, turėdami realias finansines galimybes šiam tikslui pasiekti. Deja, dalies mūsų narių nuotaikos diametraliai pasikeitė. Gyvenime pasitaiko paradoksų: kol LN pasistatyti negalėjom, nes nesudėjom pakankamai tam reikalui lėšų, visi sutartinai kalbėjome, jog norime juos įsigyti, dabar, kai turime finansines galimybes juos pastatyti, žymi dalis mūsų narių atvirai kalbame ne tik apie jų, bet ir apie LN b-vės likvidacija.

Tiesioginiu keliu

Penkiolikos metų LN įsigijimo darbą galime suskirstyti į dvi pagrindines dalis: tiesioginiu būdu, t. y. sudedant lėšas iš savo asmeninių piniginių, ir vėliau netiesioginiu — ugdyti LN turtą bei pajamas ir ateityje tai panaudoti įsigijimui Lietuvių Namų. Norėčiau šias dvi fazes smulkiau paryškinti.

Iki 1964 m. buvo bandyta LN įsigyti tiesioginiu keliu. Tame laikotarpyje daugiausia darbo įdėjo ilgametis LN pirm. St. Bakšys. Jis ir jo vadovaujamos LN valdybos paruošė viską Lietuvių Namų įsigijimui ant turimo miesto centre sklypo. Reikėjo tik šio reikalo įgyvendinimui mums visiems pridėti po vieną kitą šimtinę. Betgi kas atsitiko? Užuot savo pažadus išpildę, tautiečiai ne tik pinigų nedavė, bet dargi visa eilė narių savo pinigus atsiėmė. Puikus LN projektas sužlugo. Maža to, būdami dėl to patys kalti, nes nesudėjome papildomų lėšų, suskatome dėl šios nesėkmės kaltinti tą asmenį, kuris buvo visiškai nekaltas. Ne tik nekaltas, bet dargi daugiausia šiame darbe nusipelnęs.

Po didelės įtampos, lyg staigiai kritę nuo kalno viršūnės, užuot statę gražius suprojektuotus Lietuvių Namus, nieko nepadarę pradėjome ginčytis, intriguoti ir blaškytis, kaip jūroje laivas be vairo. Ta padėtis truko iki "Deltos" pardavimo. Paskutiniuoju metu mūsų nuotaikos aprimsta. Tikėkime, kad jos pakryps į gerąją pusę.

Netiesioginiu keliu

Nepavyko įsigyti Lietuvių Namų, bet pasisekė atsiekti kitą svarbų tikslą — tautiečių patikėtus LN b-vei pinigus išugdyti iki tokios sumos, kurios prieš keletą metų visiškai nesitikėjome. Be to, nepavykęs bandymas pasistatyti Lietuvių Namus, parodė, kad tiesioginiu būdu jų neįsigysime. Reikėjo tad jieškoti šiam tikslui lėšų kitu keliu. Todėl ir buvo apsispręsta didinti LN kapitalą, kurio dalį ateityje būtų galima panaudoti mūsų siekiamam tikslui. Čia ir vėl prieš penkerius metus su drąsiu projektu išėjo tas pats St. Bakšys, pasiūlydamas ant turimo sklypo pastatyti 96 butų pastatą, įjungiant į jį maža apimtimi ir LN patalpas. Lėšas tam projektui, padedant B. Kronui, irgi buvo suorganizavęs. Mes puikiai prisimename, kiek daug pykčio šis St. Bakšio pasiūlymas sukėlė mūsų tarpe! Betgi dabar, dar tik po penkių metų, aiškiai matome, kaip augštai būtume iškilę su šiuo projektu ekonomiškai! Vien tik nuomų pakilimas duotų apie $50. 000 pajamų į metus daugiau, nekalbant jau apie paties pastato žymų kainos pakilimą. Išlaidos būtų likusios beveik tos pačios, nes tuo metu galėjome gauti $600.000 paskolą iš 5¾% 25 metams. Šios paskolos būtų pilnai užtekę minimam projektui pastatyti. Šis pasiūlymas visuotiniame narių susirinkime nepraėjo. 1966 m. pasitaikė gera proga nupirkti prieš LN sklypą 4 lūšnas už $27.500. St. Bakšys primygtinai siūlė tuometinei v-bai šias nuosavybes pirkti. Tam tikslui, kaip reikalų vedėjas, ir lėšas buvo suorganizavęs, bet v-ba jo pasiūlymą atmetė. Jas nupirko kiti asmenys, ir tik metams praėjus gavo pasiūlymą už jas $60.000. Maža to, minėtos progos ne tik kad nebuvo išnaudotos, bet dargi visą laiką buvo didelis spaudimas v-boms "Deltą" atiduoti už pirmą pasitaikiusią kainą, o LN sklypas dar neseniai daugelio narių buvo vertinamas $80.000. (Bus daugiau)

Geo. Palmer-Palilionas,
LN b-vės valdybos pirm.

"Palangos Juzė" plokštelėje

Tenka girdėti nusiskundimų, kad paskutiniuoju metu taip pagausėję lietuviškų plokštelių, kad žmonės nebežiną ką įsigyti. Beveik nedrąsu po tokios įžangos pradėti kalbą apie dar vieną leidinį. Bet, iš kitos pusės, "yra plokštelių ir plokštelių". Jei vokalinių įrašų tikrai nestingame, tai teatrinių plokštelių, po kažkada išėjusių "Žirginėlių", kaip ir nepasirodė.

Puikiai žinome, kad žodis nuo scenos (teatro spektaklis ar meniškasis skaitymas) yra viena veiksmingiausių tautinio auklėjimo priemonių. Grožinis tekstas, perteiktas aktoriaus lūpomis, atskleidžia visą gamą atspalvių, pustonių, kurie lieka šiaip nepagauti. Atskleidžia gimtojo žodžio turtingumą ir grožį. Ir dabar, kai išeivijos teatrinė veikla visiškai sumenkus, kai pasigendame mažesniuose centruose saviveiklinių pasirodymų, kai radijo valandėlių metu vis rečiau ir rečiau pasigirsta grožinės kūrybos ištraukos, kai net tautinių švenčių minėjimų programose sugebam išvengti deklamacijų, — reikšmingu laikytinas kiekvienas bandymas bent magnetofoniniais įrašais suteikt lietuvių šeimai progos dalyvaut lietuviškame spektaklyje.

Tokia pastanga prasibraut į pasklidusių plačiame pasaulyje lietuvių gyvenvietes yra Montrealio Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos išleista plokštelė-vaidinimas "Palangos Juzė". Tai pasyvaus rezistento ir mūsų prozos pradininko vyskupo Motiejaus Valančiaus kūrinio inscenizacija. Savotiškai įdomus tos apysakaitės klajūnės "amžinasis parkeliavimas namo."

Retai kam nežinomas jos turinys. Žavėjomės ja vaikystėj, gailėdamiesi gizelio ir džiaugdamiesi jo pasisekimais. Mokykloj patyrėm, kad tai didaktinis, pamokantis veikalėlis, kuriuo vyskupas M. Valančius bandė šviesti žmones ir skleisti blaivybės idėjas. Neklausėm, ar įvykiai bei žmonės pramanyti, ar tikri. Tik iš neseniai pasirodžiusios Vandos Zaborskaitės monografijos apie Maironį patiriame, kad Valančiaus stengtasi laikytis tikrų faktų. Pasirodo, Palangos Juzės lankytasi ir pas Maironio tėvą Aleksandrą Mačiulį ("... aš pašmurkšt pakrypau į Betygalos parapiją, į Bertonių sodžių, kame pas Aleksių Mačiulį darbavaus. Tas išmintingas žmogus pats mane slėpė.").

Paskui "Palangos Juzė" dar kartą grįžo, kai apie 1935-1938 m. buvo suskasta atgaivinti liaudies šokius bei žaidimus. Maždaug tuo metu paplito skudučiai, birbynės, ganyklų ragai, nekalbant apie tautinius drabužius. Nepramanyti, taikliai aprašyti Valančiaus apysakaitėj etnografiniai dalykai tąsyk labai pasitarnavo tautosakos puoselėtojams.

Dar įstabiau yra paskutinis "Palangos Juzės" grįžimas pastarųjų metų būvyje. Šiuokart Valančiaus kūrinys parėjo namo ne kaip liaudies papročių aprašas, bet kaip grožinės literatūros personažas ar, sakysim, pusiau simbolinė karnavalo figūra. Kas, o kas žirgsnojo pernai Laisvės Alėja per sustabmeldintas Joninių iškilmes, jei ne "greitas kaip vėjas, šokio šokėjas, ridiko rovėjas, žmoną laimėjęs ir praturtėjęs, didelis optimistas, vėdaro siuvėjas — Palangos Juzė" (Ed. Mieželaitis, "Čia Lietuva". Vilnius, 1968).

Perilga būtų aiškintis, kodėl tauta staiga ėmė jieškoti šiame pozityviame charakteryje savo tapatybės bruožų. "Palangos Juzės" plokštelė leidžia spėti, kad tai daroma nebe priežasties.

Visą tekstą paruošė A. Liuobytė, rūpestingai atrinkusi pačius įdomiausius epizodus. Spektaklį atlieka, sumaniai režisoriaus Vl. Jurkūno vadovaujamas, Vilniaus aktorių kolektyvas. Juzės vaidmenį atlieka rašytojas K. Saja. Stengiamasi išlaikyti spektaklį realistiniame kolorite. Daug muzikos, dainų, gyvas pasakojimo tempas. Sąmoningai pasirinkta žemaičių tarmė. Galbūt nepergryniausia puristų akimis, bet užtat lengvai suprantama ir kitų Lietuvos sričių žmonėms. Vaizdinga Valančiaus kalba, šmaikštus sąmojus, tikslūs aprašymai pagauna ir didelio, ir mažo vaizduotę. Itin įspūdingai praskamba garsioji Palangos jūros scena.

Vaidinimas nukelia klausytoją į tolimą ir vis dar gyvą praeitį, kur viskas sava ir artima. Tai, kaip aplanke sakoma, vienos vakaronės, vieno subatvakario istoriją, bet atkurta gyvai, vaizdžiai, įtikinančiai.

Jei anksčiau pasirodžiusi "Krivūlės" plokštelė "Lietuviškos vestuvės" sugebėjo prasiskint kelią į didžiųjų universitetų diskotekas kaip brangus etnografinis paminklas, tai "Palangos Juzei" galbūt šis kelias bus sunkesnis ir ilgesnis. Bet juk ne svetimų valstybių kalbininkams skirtos šios plokštelės, o mums patiems, išeiviams.

"Palangos Juzė" atskleidžia visu pločiu ne vien tolimos praeities panoramą, bet ir mūsų kalbos turtingumą bei grožį. Ji tikrai suteiks, kaip kad angliškame aplanko tekste sakoma, klausytojui atvangos ir dvasinės jaukumos, kurios taip dažnai pasigendame kapotame mūsų buities ritme. V. A. J.

A. Rūkštelė — Mozė daužo Dešimtį Dievo įsakymų

Pirmas filmas bus "Dvylika"

JURGIS JANUŠAITIS

Lietuvių išeivijos gyvenime vyksta daug reikšmingų įvykių. Įvairūs seimai, tautinių šokių ir dainų šventės, jaunimo kongresai ir kt. Kuria mūsų kūrėjai, menininkai, statomos operos. Sunkų ir sudėtingą visuomeninį, kultūrinį, politinį darbą dirba mūsų pasišventėliai ryžtingieji lietuviai.

Visa tai mes, plačioji lietuvių išeivija, turėtume su didele meile ir pagarba vertinti, tais darbais didžiuotis, juos jau šiandien įvairiomis priemonėmis rodyti mūsų augančiai kartai. Gražus pavyzdys patraukia, uždega — iš jo daug pasimokoma. Tad jaunam rodykim gražius pavyzdžius tų žmonių, kurie visą savo gyvenimą yra pašventę lietuviškiems reikalams. Tikėkime, kad iš tų pavyzdžių augančiose gretose kils nauji diegai, kurie degs lietuviškųjų darbų meile ir savo gyvenimą pašvęs lietuviškiems reikalams.

Iki šiol neturėjome vaizdinių priemonių parodyti mūsų tautai nusipelniusių žmonių gyvenimo. Skaitymai knygose ar pasakojimai augančiam jaunimui nepalieka tokio įspūdžio, kaip kad matytas gyvas žmogaus gyvenimas ar girdėtas žodis, kad ir filme.

Kilo graži mintis poetui K. Bradūnui, kad reikia mums sukaupti visas tas kultūrines vertybes ir kultūrininkus į ilgus metus išliekančius dokumentinius filmus. Neretas gal paklaus: kokia nauda? Jieškokime atsakymo šių dienų gyvenimo aplinkoje. Štai neseniai mirė buv. JAV prezidentas D. Eisenhoweris. Po pirmųjų radijo pranešimų televizijos ekranuose slinko šio didžiojo Amerikos vyro gyvenimas. Visa tai stebėjo 10 metų mergaitė. Kai baigėsi filmai ir velionis buvo palaidotas, ši mergaitė pasakojo ištisą to žymaus vyro gyvenimą su visomis detalėmis. Ši istorinė asmenybė jos atmintyje pasiliks ilgus metus, juoba, kad ji per trumpą laiką apie ją daugiau sužinojo nei būtų perskaičiusi kelias knygas.

O jeigu mes turėtume savo tautos žymiųjų vyrų gyvenimus filmuose, užtektų juos parodyti augančiam jaunimui. Jis apie Lietuvą daug daugiau žinotų nei dabar jam pasakojama mokyklose.

Lietuvių Foto Archyvas Čikagoje, vadovaujamas gabaus menininko - fotografo kun. Algimanto Kezio, SJ, ėmėsi darbo. Jam talkon atėjo specialus lėšų telkimo komitetas, kuris mato, kad reikia tinkamos filmavimui aparatūros. Ji kainuoja $10.000. Ar tai vietiniu mastu didelė suma? Anaiptol! Jei kartais vienas blykstelėjimas kainuoja net keliasdešimt tūkstančių, tai $10.000 neturėtų sudaryti sunkumų. Tik reikia visų sutartinės talkos ir labai mažytės aukos, bet kiekvieno aukos.

Komitetui vadovauja energingas, JAV gimęs ir augęs lietuvis Jonas Evans. Jau turima pradžiai kiek lėšų. Pirmieji aukų vajai davė $3700. Vienas idealistas, jaunas visuomenininkas net besąlyginę stambią paskolą davė, kad galėtume pradėti darbą. Aparatai jau nupirkti, bet skolon. Jau ir darbas gerokai paženges — nufilmuoti fragmentai poeto M. Vaitkaus, dail. A. Galdiko, V. Sidzikausko, muz. J. Žilevičiaus, prel. M. Krupavičiaus, L. Šimučio. Šiek tiek suspėta užgriebti ir mirusio J. Bačiūno gyvenimo detalė. Pijaus Grigaičio fragmentai jau fiksuojami. Žodžiu, tai bus pirmasis filmas "Dvylika". Kai tik jis gims, plačioji lietuvių visuomenė turės progos pajusti, kad tai darbas, vertas rimto dėmesio, išliekantis.

Aktorė ir rašytoja B. Pūkelevičiūtė ištisus metus tiems darbams pašvenčia rašydama skriptus ir filmus meniškai sukirpdama. Daug sielos į šį darbą įdeda dail. A. Kurauskas — dailės skyriaus vedėjas, J. Ralis — garso technikas, A. Grigaitis, fotografas, konkursų vedėjas, ir sekr. Elena Šimonytė. Tai pagrindiniai techniškų darbų vykdytojai.

Lietuvių Foto Archyvo lėšų telkimo komitetas prašo visus lietuvius šį darbą paremti. Aukas siųsti: Lietuvių Foto Archyvas, 2345 West 56 Street, Chicago, Ill. 60636, USA.

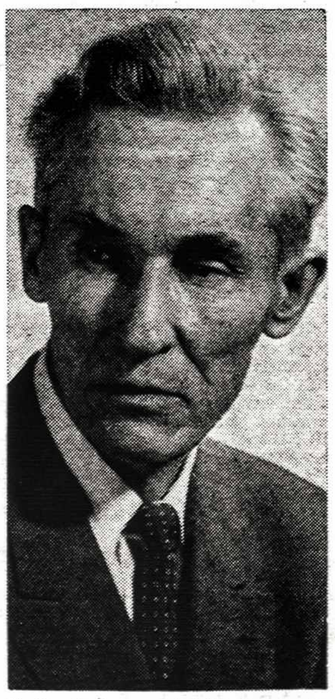

Dail. Antanas Rūkštelė, kurio darbų paroda surengta Toronto Prisikėlimo parodų salėje balandžio 19—27 dienomis

Šį kartą Algirdas Landsbergis

Toronto lietuvių akademikų draugijos pakviestas, balandžio 26, šeštadienį, 7.30 v.v., Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje kalbės Algirdas Landsbergis tema "Kas naujo teatre?" Algirdas Landsbergis mūsuose yra pakankamai žinomas ir nereikalingas jokio ypatingo pristatymo. Rašytojas, dramaturgas, kritikas, dėstytojas. Studijavo lituanistiką Lietuvoje, anglistiką Vakarų Vokietijoje ir Brooklyne, lyginamąją literatūrą Niujorke, kur gavo magistro laipsnį. Dabartiniu metu dėsto dramą, literatūrą ir istoriją Fairleigh Dickinson universitete, Rutherford, N. J. Jis 1953 m. laimėjo "Draugo" romano premiją; 1956 m. išleido novelių rinkinį "Ilgoji naktis"; parašė dramas: "Vėjas gluosniuose", "Penki stulpai turgaus aikštėje", "Barzda", "Sudie, mano karaliau". Anglų kalba yra parašęs "Five Posts", 1969 m., (modifikuotas iš lietuviškų "Penkių stulpų"), "Everyboy" (išspausdinta "Lituanus"). Redagavo antologijas: "The Green Oak", "The Green Linden". Jis taipgi yra vienas iš autorių "Mid-Century Authors" bei "World Encyclopedia of Drama". A. Landsbergis ne tiktai dėsto amerikiečių universitete, bet su paskaitomis aplanko ir kitus universitetus, kalbėdamas apie dramą, teatrą, lyginamąją literatūrą.

Torontiečiai turės retą progą išgirsti tikrą profesionalą. Kas yra Algirdą Landsbergį girdėjęs anksčiau, negali nesižavėti jo didele erudicija, jo sugebėjimu išreikšti savo mintis suprastinga forma, jo dideliu taktu ir aštriu bei labai subtiliu humoru. Vl. Š.

O. B. AUDRONĖ

Pavasarėjant

Gražu,
Kai saulė su žeme
Netolimą pavasarį
Dainuoja;
Prasiskleidžia
Geltoni, mėlyni, balti žiedai
Kristalo vežime
Prieš laiką —
Nušvitusiais kalnais,
Jauni piršliai atjoja.

Išlindę iš drėvių,
Varnėnai džiūgauja atokaitoj,
Iš inkilų
Virpėdami iš laimės,
Ties užbaigtu lizdu.

Ir švilpauja ir šūkauja
Pavasariui
Varnėnai
Įsikūrę du —
Ir tu.

Jaunimas kalba

Aš noriu būt savim,
Bet kas esu — atspėki,
Nes dar aš pats nežinau.
Pasimečiau tarp jūsų ilgesio,
Tarp jūsų ašarų,
Ir mano kelio,
Kuriam tėvynė —
tik pasaka sena,
Karti,
Nubodusi,
Labai liūdna.
O aš jaunystėn ateinu,
Jos nežinodamas.

Nebarkite manęs,
Nebarkite manęs! —
Nemoku būti — kuo nesu,
O kas esu —
Nebežinau!

Atsiųsta paminėti

Jurgis Gliauda, LIEPSNOS IR APMAUDO AŠOČIAI. Premijuotas romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Čikaga 1969 m., 304 psl. Kaina $4.00. Adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Žinios nr. 1(6), 1969 m. Lietuvių Katalikių Moterų Organizacijų Pasaulinės Sąjungos rotatorium spausdintas biuletenis. Administracijos adresas: LKMOPS Žinios, 84-16 110th St., Richmond Hill, N.Y. 11418, USA.

Evangelijos Šviesa nr. 1, sausis-vasaris. Redaktoriais pasirašo kun. K. Burbulys Čikagoje ir P. Enskaitis Hamiltone, Kanadoje. Atstovas Kanadai — J. Danevičius, 54 Kennedy Ave., Toronto 3.

Filatelistų draugijos "Lietuva" biuletenis nr. 3, kovas. Administratoriaus adresas: Kazys Rožanskas, 3605 W. 71st St., Chicago, Ill. 69629, USA.

Kibirkštis nr. 2, 1968-69 mokslo metai. Toronto lietuvių šeštadieninės Maironio mokyklos mokinių laikraštėlis, išleistas rotatorium. Redaguoja gausus kolketyvas: V. Javaitė, D. Ramanauskaitė, R. Saulėnaitė, D. Vaičiūnas, R. Vaškevičiūtė, S. Virkutytė, R. Zabiela, R. Žabaitė, "Žiežirbų" skyrių — S. Ramanauskas, A. Vaišnoras, V. Vaičiūnas, globojami Algirdo Vaičiūno. Šio numerio iliustracijos — L. Baltakio, R. Bražukaitės, D. Gataveckaitės, R. Greičiūnaitės, G. Kalinausko, A. Senkevičiūtės ir Ž. Žilinskaitės. Adresas nepažymėtas.

Evangelijos Šviesa nr. 2, vasis-birželis. Redaktoriai pasirašo kun. K. Burbulys Čikagoje ir P. Enskaitis Hamiltone, Kanadoje. Atstovas Kanadai — J. Danevičius, 54 Kennedy Ave., Toronto 3.

Proga pagerbti Lietuvos kankinius

NEPASIKARTOS!

Mums tenka nepasikartojanti privilegija įamžinti Lietuvos vardą ir jos kankinių atminimą lietuviška koplyčia Šv. Petro bazilikoje, Romoje. Tapti šio darbo dalininku jau nedaug laiko beliko.

Kviečiame visus įamžinti savo ir savųjų vardus Lietuvos kankinių koplyčios kūrėjų eilėse.

Aukas siųsti:
LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND,
2701, W. 68th St. Chicago, Ill. 60629.

Toronto lituanistiniame seminare. Viduryje — mokytoja A. Sungailienė su studentais nagrinėja lietuvių rašytojus

Nuotr. B. Tarvydo

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE St., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

RELIGINIO MENO VI PARODOJE balandžio 1—27 d. d. Cranbrook meno galerijose, Bloomfield Hills, Mich., dalyvauja du lietuviai dailininkai — Bronė Jameikienė ir Adolfas Valeška. Jie yra išstatę skaldyto stiklo vitražus: B. Jameikienė — "Veronikos skarą", A. Valeška — "Taikos besiekiant". Iš tūkstančio parodoje norėjusių dalyvauti dailininkų buvo atrinkta 150 ir jiems leista išstatyti po vieną darbą.

DAIL. JANINA MONKUTĖ-MARKS Barat kolegijos Drake galerijoj, Lake Forest, Ill., surengtoj parodoj "New Horizons in 1969" laimėjo premiją už kūrinį "Vyras ir moteris". Šia metine "Naujųjų horizontų" premija ji atžymima jau trečią kartą.

MOTINOS DIENOS IŠVAKARĖSE, gegužės 10 d., Ročesteryje rengia koncertą išvykos į Pietų Ameriką dalyviai — mezzo-sopranas Aldona Stempužienė, kompozitorius Darius Lapinskas ir aktorius Leonas Barauskas. Ročesterio ateitininkai į šį koncertą kviečia Buffalo, Niagara Falls, St. Catharines, Hamiltono ir Toronto lietuvius.

TRIS DIENAS TRUKUSĮ kultūrinį savaitgalį Bostono Tautinės Sąjungos Namuose surengė neolituanai ir santariečiai-šviesiečiai. Programa buvo pradėta literatūros vakaru, kuriame Liūnės Sutemos poeziją deklamavo Nijolė Žygienė, Algimanto Mackaus — Laima Antanavičiūtė, Antano Škėmos tragiškos tylos kalbėjimą pateikė ištrauką mintinai išmokusi Birutė Vaičjurgytė. A. Mickevičiaus "Vėlinių" II dalies inscenizuotą fragmentą atliko Gediminas Margaitis, Povilas Manomaitis, Birutė Vaičjurgytė ir Algis Antanavičius. Į kultūrinio savaitgalio rėmus taipgi buvo įtraukta R. Gibavičiaus, Kisarauskų ir Prano Gailiaus grafikos darbų paroda, S. Goštauto, P. K. Žygo ir P. Martinkaus pokalbis dailės temomis.

DALIA VASARYTĖ, Our Lady of Elms abiturientė, Akron, Ohio, pastatytoj Irving Berlin operetėj "Annie Get Your Gun" atliko pagrindinį Annie Oakley vaidmenį. Operetės spektakliai buvo kovo 28—30 d. D. Vasarytė yra buvusi klevelandietė, aktyvi programų pravedėja, laužų organizatorė, nuolatinė sceninių pastatymų dalyvė.

DAIL. MIKO ŠILEIKIO 30 tapybos darbų paroda balandžio 12 d. atidaryta Čikagoje, Balzeko Lietuvių Kultūros Muzėjuje. Didžiąją eksponatų dalį sudaro realistinio pobūdžio peizažai. Dail. M. Šileikis, pernai atžymėjęs 75 metų amžiaus sukaktį, yra zarasiškis, Čikagos meno institutą baigęs 1923 m. Paroda truks iki gegužės 3 d.

DETROITO LIETUVIŲ NAMUOSE gegužės 3 d. 7 v. v. SLA 200 ir jūros šaulių "Švyturio" kuopos rengia Alice Stephens-Steponavičienės vadovaujamo Čikagos lietuvaičių ansamblio "Aidutės" koncertą. Pelnas skiriamas jaunimo organizacijoms ir tautinių šokių grupėms.

"DRAUGO" KULTŪRINIS PRIEDAS paskelbė Wisconsin universitete, Madison, ispanų kalbą dėstančios prof. B. Ciplijauskaitės laišką: "Neseniai, bevartydama ispanų kalba išleistą didžiulę pasaulinės literatūros novelių antologiją (Antologia de Cuentos Contemporaneos, Ed. Labor, 1964), užtikau ten ir Biliūno "Kliudžiau" tarp rusų rašytojų. Pasipiktinus tuoj parašiau jos autoriui Mariano Baquero Goyanes laišką su smulkiom detalėm apie Biliūną. Nežinau, ar tai padės, bet tikiuosi, kad nors sekantį kartą panašios klaidos nebepadarys. Faktas įdomus tuo, kad tikriausiai ją atrado kokioj nors rusų literatūros antologijoj. Atseit, savinasi mūsų autorius ir net nepažymi, kad jie ne iš 'didžiosios Rusijos'." Panašiai į rusų gretas yra įrikiuota ir Salomėja Nėris žurnale "Ost-Probleme", 1968 m. 25-26 nr., kuris vokiečių kalba leidžiamas Bonnoje, V. Vokietijoje. Šalia Evgenijaus Vinokurovo ir Aleksandro Tvardovskio pateikiamas jos dviposmio eilėraščio vertimas be jokios pastabos, kad ji buvo viena žymiausių lietuvių poečių. Po eilėraščiu nurodamas šaltinis — "Novyj mir", Moskau, Nr. 5, 1968. Vokietis skaitytojas, žinoma, nė nepagalvos, kad ji lietuvaitė, nes iš pavardžių jis nesugeba atskirti tautybės.

"DARBININKAS" PASKELBĖ poeto kan. Mykolo Vaitkaus laišką, kuris, atrodo, buvo rašytas 1968 m. pabaigoje: "Štai, baigias metai... Ir gyvenimas baigias... Koks gyvas jis buvo Nepriklausomoj, o koks dabar!... Vienatvė, knyga, plunksna ir darbas, darbas... Tačiau kas kita, jei ne knyga, plunksna ir darbas galėtų padaryti tą vienatvę prasmingą ir pakeliamą... Tad darbas, darbas... O vis dėlto kartais žmogus pasiilgsti ir atgovio — gero žmogaus, geros širdies, gero žodžio... Atsiminimus ir toliau rašau. Nida jau turi rankose paruoštų spaudai porą knygų". Kan. M. Vaitkaus adresas — 11 North Rd., Peace Dale, R. I. 02879, USA.

LIETUVOS ISTORINIUS ŽEMĖLAPIUS mokykloms ir šeimoms atrenka prof. St. Dirmantas, kun. dr. A. Juška, V. Liulevičius, P. Lampsatienė, Al. Rūgytė ir J. Dainauskas. Šiais metais norima juos išleisti.

MOKYTOJŲ METRAŠTĮ, leidžiamą JAV LB švietimo tarybos, redaguoja P. Maldeikis, V. Čižiūnas ir A. Rinkūnas. Pirmąjį metraščio numerį tikimasi paruošti dar šiais metais.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

DONATAS BANIONIS, Panevėžio dramos teatro aktorius, išvyko į R. Vokietiją, kur pradedami pirmieji naujojo filmo "Frankas V" bandymai. Jam yra numatytas didžiojo ispanų dailininko Francisco Goya vaidmuo. Šį dviejų serijų spalvotą filmą, kuriam scenarijų yra parašęs bulgarų dramaturgas A. Vagenšteinas, kuria vokietis rež. Konrad Wolf. Rytų Vokietijoje taipgi dalyvauja filme Panevėžio teatro aktorius Algimantas Masiulis — atlieka amerikiečio žvalgybininko vaidmenį "Lenfilmo" studijos kuriamoj mokslinės žvalgybos juostoj "Didžioji rokiruotė". Šio filmo veiksmas vyksta Vokietijoje, Murmanske ir šiaurės ledjūryje.

VILNIAUS RESPUBLIKINĖJE BIBLIOTEKOJE atidaryta paroda lankytojus supažindina su lietuvių teatro raida ir jo žymiaisiais veikėjais. Didžiąją eksponatų dalį sudaro teatriniai leidiniai, periodikoje skelbti straipsniai, dabartinių teatralų ir teatrologų knygos.

TRAKŲ PILYJE buvo užbaigtas moksleivių literatų ir skaitovų V konkursas. Literatų grupėje pirmąsias premijas laimėjo: už eilėraštį — Ukmergės II vidurinės mokyklos - internato abiturientė Dalia Jazukevičiūtė, už prozos kūrinį — Palangos vidurinės mokyklos abiturientas Antanas Vaišnoras, už rašinį — Vilniaus XVI vidurinės mokyklos abiturientė Laima Ilgevičiūtė. Geriausia skaitove buvo pripažinta Vievio vidurinės mokyklos abiturientė Aldona Kalasauskaitė.

SOVIETŲ KOMPOZITORIŲ SĄJUNGOS sekretoriato posėdyje Maskvoje muzikiniai įrašai dalyvius supažindino su naujaisiais lietuvių kompozitorių kamerinės muzikos kūriniais: A. Rekašiaus "II simfonija", V. Bagdono "Koncertu triūbai su orkestru", B. Kutavičiaus "Poema violončelei, pučiamųjų kvintetui ir fortepijonui", A. Bražinsko "Variacijomis dviem fortepijonam", V. Montvilos, F. Bajoro, V. Jurgučio ir V. Paketuro kompozicijomis. Pranešimą apie kompozitorių darbus padarė Lietuvos Kompozitorių Sąjungos pirm. E. Balsys, apie muzikologų veiklą ir rūpesčius — A. Tauragis.

DOKUMENTINĖ FILMO JUOSTĄ "Vandens ir vėjo fuga" sukūrė scenarijaus autorius ir rež. Vytenis Imbrasas, talkinamas kompoz. A. Apanavičiaus, operatoriaus Z. Putilovo. Apie šį filmą "Literatūroj ir Mene" Eust. Aukštikalnis rašo: "Poetai gražiai apdainavo mūsų žirgus ir arklelius — artojus, kuriuos vis labiau išstumia geležinė šio amžiaus technika. V. Imbrasas kalba apie paprastus vėjo ir vandens malūnus, kurie motorų laikais gal ir anachronizmas, bet kurie mūsų peizažui, kaimo buičiai suteikia nepakartojamo žavesio ir patrauklumo. Jie dunkso lyg laukų sargybiniai, pasiruošę pasitikti vėją. Ir štai su pirmuoju dvelkimu malūnininkai, tarsi senovinių fregatų kapitonai, jau tiesia sparnų bures, atsuka juos į vėją. Suūžia girnos, kyla aukštyn maišai, sukasi mediniai krumpliaračiai. Pagavę gaivią ir veržlią upelio srovę, pradeda judėti vandens malūnų ratai, ir juose įsižiebia linksma vaivorykštė. Žiūrėk — kubile jau kyla duonai užmaišyta tešla. Vikrios šeimininkės rankos, lyg nuostabų meno kūrinį, sukuria tavo akyse duonos kepalą ir su ajerais pašauna jį krosnin... Tačiau malūnai — tai ne tik darbas ir duona. Liaudis juos apipynė legendomis, apgyvendino kipšais, aitvarais ir kaukais. Kai ateina naktis, nutyla girnos, viską apgaubia paslaptinga šviesa ir prasideda "burtai, išdaigos velnių". Sukaukia nelabųjų balsai, sužvengia gal Girdvainio obuolmušiai žirgai..." Filmo rėmams V. Imbrasas pasirinko iš muzikinio pasaulio pasiskolintą fugos formą, kurioje lygias teises turi vaizdas ir garsas.

KULTŪROS ISTORIJOS ETIUDU knygą "Istorija ir poezija" išleido prof. Juozas Jurginis. Autorius apie šį savo darbą rašo: "Mokslas ir menas priklauso kultūrai, kuri yra ne kas kita, kaip istorijos poezija. Apie tokią poeziją ir rašoma naujojoj mano knygoj. Jeigu skaitytojas iš jos sužinos tai, ko nežinojo, ir tos žinios praplės jo minčių ratą, autorius jausis atlikęs savo uždavinį, ne kieno nors padiktuotą, o pasirinktą laisva valia." Minimi etiudai: Liudvikas Rėza; Valstiečio poeto dalia; Jonas Basanavičius — rašytojas ir publicistas; Paskutiniojo Lietuvos etmono tragedija; Meninė ir istorinė tiesa H. Senkevičiaus "Kryžiuočiuos"; K. Donelaičio "Metai" kaip istorijos šaltinis; Putino "Sukilėliai"; Mykolo Lietuvio memuarai; Mikalojaus Daukšos "Prakalba į malonųjį skaitytoją"; Istorija ir poezija; Tema ir idėja; Puškinas ir Vilnius; Lietuva L. Tolstojaus "Kare ir taikoje".

ALFONSO BIELIAUSKO "Kauno romano" II laidą išleido "Vaga" Vilniuje 15.000 egz. tiražu. Knygą apipavidalino dail. Lilė Paškauskaitė.

LATVIJOS MOKSLŲ AKADEMIJOS leidinyje "Iš Pabaltijo gamtos ir mokslų technikos istorijos" bus paskelbta leningradiečio archyvininko I. Čenakalo studija apie lietuvį astronomą A. Dilbinskį ir jo prieš tris šimtmečius Lenkijoje lotynų kalba išleistą astronomijos veikalą. Originalas buvo rastas sename rankraštyne prie Nevos. V. Kst.

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BABY POINT — JANE $4.900 įmokėti, tik 8 metų senumo, mūrinis 6 kb. namas su privačiu įvažiavimu, moderni virtuvė ir vonia, 6% ilgalaikė skola, už mėnesio galima užimti.

WESTON — JANE, 5 kambarių atskiras mūrinis (bungalow) namas su garažu ir įvažiavimu, įrengtas rūsys. Prašoma kaina $25.900. Įmokėti apie $4.000. Arti susisiekimo ir krautuvių.

RUSHOLME RD. — COLLEGE, $10.000 įmokėti, 12 didelių kambarių, atskiras mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas, 3 virtuvės, 2 prausyklos. Geros pajamos.

PRINCE EDWARD Drive-Berry Rd. 4 butai po 2 miegamuosius; $25.000 įmokėti, 14 metų senumo, 4 garažai, vandens alyvos šildymas. Pirma skola tik iš 5% ir ilgam laikui.

WINDERMERE — BLOOR, $8.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūsyje.

BLOOR — CLENDENAN, $9.000 įmokėti, 8 metų senumo dupleksas su 3-jų kambarių butu rūsyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO.

$15.000 įmokėti, 6 butų apartmentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvių ir susisiekimo, viena atvira skola balansui. $7.500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPLEKSAS. Bloor - Indian Grove, $7.000 įmokėti, atskiras. mūrinis, 10 kambarių per du augštus dupleksas, vieta — dviem automobiliam. šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor požeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:
Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Antr. 10 - 1.30
Treč. uždarytas
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8
Šešt. 9 - 12
Sekm. 9.30 - 1

MOKA:
už depozitus — 5¼%
už šėrus
1968 m. išmokėta 5¾%

IMA:
už asmenines paskolas 7½%
už mortgičius 7½%

PILNA ČEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ

$2.000 gyvybės drauda nemokamai

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

ISLINGTON — FINCH. Gražios statybos vienaaugštis, (bungalow), 6 dideli ir šviesūs kambariai, moderniškai įrengta virtuvė, augštas rūsys. Privatus asfaltuotas privažiavimas, vieta garažui. Dirbantiems šiaurės vakarų Toronte geras pirkinys. Įmokėti apie $7.000, atvira skola iš 6¼%.

ISLINGTON — QUEENSWAY. Dovanų, tabako ir smulkmenų prekyba, parduodama kartu su namu. 5 kambarių butas, alyva - vandeniu šildomas. Namą ir verslą galima perimti už 30 dienų. Įmokėti $10—12.000; viena atvira skola 10-čiai metų.

BLOOR — BERESFORD. Mūrinis, atskiras, 8 kambariai per du augštus, 2 virtuvės, 2 prausyklos. Namas arti požeminio susisiekimo ir krautuvių. Didelis kiemas, šoninis įvažiavimas. Įmokėti apie $10.000.

AURORA SIDE RD. — 400 HWY. 100 akrų gražios žemės, 4000 pėdų prie pagrindinio 400 kelio. Reikalingas didesnis įmokėjimas — apie $40.000. Galima pirkti ir mažesniais sklypais.

BLOOR — JANE. Keturbutis (forplex), ideali vieta prie pat požeminio, viskas įrengta atskirai. Didelės nuomos pajamos, 4 garažai. Įmokėti apie $25.000.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AL. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543

WESTONE $21.000 pilna kaina, pusiau atskiras plytų namas, 6 kambariai, užbaigtas pramogų kambarys, 12 metų senumo, privatus įvažiavimas, geras sklypas; įmokėti apie $5.000.

BLOOR — JANE, $10.000 įmokėti, 6 kambariai, gražių plytų, vandeniu šildomas, iš priekio įvažiavimas, garažas, vienas iš naujesnių namų; mortgičius 8%.

BLOOR — JANE, $15.000 įmokėti, gražus, apynaujis namas 8 dideli kambariai per 2 augštu, žaidimo kambarys, privatus įvažiavimas, garažas. Būtinai reikia parduoti; galima siūlyti žemą kainą.

BERRY RD, $20.000, naujas dvibutis (duplex), 12 kambarių, 2 garažai, didelis sklypas, arti susisiekimo, atskiros apšildymo sistemos.

PRINCE EDWARD DR, $15.000 įmokėti, gražus vienaaugštis (bungalow), 7 kambariai, geras rūsys, dvigubas garažas, didelis sklypas su vaismedžiais.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

ST. CLAIR — BATHURST, $8.000 įmokėti, mūro, atskiras 10 kambarių dvibutis; liks viena 10 metų atvira skola. Prašoma kaina $30.000.

BLOOR — RUNNEYMEDE, $15.000.00 įmokėti, mūro, atskiras, 12 kambarių dvibutis; 2 mūro garažai, 9 pėdų privatus įvažiavimas. Prašoma kaina $39.500. Liks viena atvira skola.

BLOOR — ROYAL YORK, $8.000 įmokėti, mūro, atskiras, vienaaugštis (bungalow), 6 kambariai, užbaigtas rūsys. Gražus namas ir gera vieta.

BATHURST — EGLINTON, $10.000 įmokėti, mūro. atskiras 4 butų pastatas, metinė nuoma $6.000. Prašoma kaina $49.900.

Geri pirkiniai. Skubiai teiraukitės.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

SPORTAS

KANADOS LIETUVIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

Kanados lietuvių krepšinio lygos baigminės rungtynės, sujungtos su Kanados sporto apygardos metinėm pirmenybėm, įvyko balandžio 19-20 d. Toronte. KLK lygos ir pirmenybių nugalėtojais liko jaunių A klasėje (g. 1950 m.). Toronto Aušra, baigmėje nugalėjus Vytį 94:82; jaunių B klasėje (g. 1953 m.) Hamiltono Kovas, baigmėje nugalėjęs Aušrą 61:54; jaunių C klasėje (g. 1955 m.) Aušros "raudoni", baigmėje nugalėję Aušros "geltonus" 33:32, ir jaunių D klasėje (g. 1957 m, ir vėliau) Aušra, baigmėje nugalėjus Vytį 33:7.

Priešbaigminių KLK lygos rungtynių rezultatai. Jaunių A klasė: Aušra laimėjo prieš Londono Taurą 70:41, 68:46 ir prieš Hamiltono Kovą 81:34; Vytis laimėjo prieš Aušrą 73:70, Hamiltono Kovą 63:41 ir Londono Taurą 75:58; jaunių B klasė: Hamiltono Kovas nugalėjo Aušrą 71:54 ir Vytį 49:26; Aušra laimėjo prieš Vytį 43:27, 62:59 ir 64:62. Jaunių C klasė: Aušros "raudonieji" laimėjo prieš Aušros "geltonuosius" 41:18 ir 20:19. Jaunių D klasė: Aušra nugalėjo Vytį 39:2 ir 41:10.

Taures KLK lygos ir pirmenybių nugalėtojams padovanojo: jauniams A Kanados sporto apygarda; jauniams B Londono Tauro pirm. E. Daniliūnas; jauniams C KLB Toronto apylinkės valdyba ir jauniams D KLB krašto valdyba.

Kanados liet. krepšinio pirmenybės mergaičių A klasei — balandžio 21 d., o vyrų klasei šį savaitgalį. Šeštadienį, balandžio 26 d., 11 v. Aušra žais su Vyčiu; 12,30 v. Hamitono Kovas — Montrealio Tauras; 3 v. pralaimėtojai varžysis dėl III vietos. Baigminės rungtynės dėl KLB kultūros komisijos taurės bus sekmadienį 12.30 val.

SPORTAS LIETUVOJE

Kauno Politechnikos krepšininkės baigminių peržaidimų pirmenybėse laimėjo paskutinius 3 susitikimus ir tapo perkeltos į Sov. Sąjungos moterų krepšinio augščiausią lygą, kurioje gerai žaidžia ir Vilniaus Kibirkšties krepšininkės.

Lietuvoje viešėjo bulgarų stalo tenisininkai, kurie žaidė rungtynes su Lietuvos rinktinėmis. Lietuvaitės laimėjo susitikimą 5:0, o vyrai pralaimėjo 5:2.

Vilniaus Kibirkšties krepšininkės paskutiniame pirmenybių rate laimėjo III vietą.

Kauno Žalgiris Sov. Sąjungos krepšinio pirmenybėse nusmuko į V vietą. Rungtynėse nugalėjo Alma Atos Lokomotyvą 104:64, antrąsias rungtynes pralaimėjo tai pačiai komandai 76:77.

Vilnietis R. Rudys Sov. Sąjungos dviračių pirmenybėse laimėjo I vietą ir tapo Sov. Sąjungos čempijonu. Tokiu čempijonu prieš 20 metų yra buvęs lietuvis J. Pimpis.

Penkios Vilniaus Kibirkšties krepšininkės pakviestos į Sov. Sąjungos krepšinio rinktinę: Z. Bareikytė ir L. Vinčaitė; į mergaičių rinktinę — N. Makoliovaitė, E. Šniūrevičiūtė ir N. Vaičiulėnaitė.

SPORTAS VISUR

Trečiosios pasaulio akademinio irklavimo pirmenybės įvyks 1970 m. St. Catharines.

Anglas B. Adcocks Atėnuose pasiekė bene geriausią pasekmę maratono bėgime: laimėjo I v. nubėgęs 42 km. per 2 val. 11:7,2 sek.

Pasaulinių futbolo pirmenybių III vietos laimėtojas Portugalija 1970 m. pirmenybių atrankinėse varžybose netikėtai pralaimėjo Šveicarijai 2:0. Kitose šių pirmenybių atrankinėse rungtynėse V. Vokietija ir Škotija sužaidė lygiomis 1:1. Vokiečiai šioje grupėje pirmauja. Graikija su Rumunija irgi sužaidė lygiomis, o Valija pralaimėjo 2:1 R. Vokietijai.

Kanados stalo teniso rinktinės, prieš vykdamos į pasaulio pirmenybes Miunchene, viešėjo Šveicarijoje, kur žaidė draugiškas rungtynes su vietos rinktinėmis. Abu susitikimus laimėjo kanadiečiai: vyrai nugalėjo šveicarus 9:1 ir moterys 8:2. Moterų rinktinėje sėkmingai žaidė Toronto Vyčio stalo tenisininkė V. Nešukaitytė.

VYČIO ŽINIOS

Šaudymo sekcija numato suruošti susipažinimo rungtynes ir aplamai išpopuliarinti šį sportą lietuvių tarpe. Ji numato dalyvauti skriejančių lėkščių šaudyme (skeet a. trap). Norintieji dalyvauti rungtynėse prašomi kreiptis pas sekcijos vadovą Eug. Kuchalskį, 43 Ballacaine Dr., Tor. 18, tel. 233-4791.

Eug. Kuchalskis sėkmingai dalyvavo Grand Bahama skriejančių lėkščių šaudyme (skeet). Savo klasėje jis laimėjo I vietą.

Mergaitės CYO lygos baigminėse rungtynėse pirmas rungtynes pralaimėjo Aušrai 24:64, bet laimėjo antrąsias 38:33.

G. Kerniūtė dalyvavo trigubose plaukymo rungtynėse tarp Ontario, Kvebeko ir Pitsburgo plaukikų. 200 jd. plaukime ji laimėjo I vietą 2:20,2.

KSA pirmenybėse Vyčio jaunieji krepšininkai A, B ir D klasėse pralaimėjo visas rungtynes. B klasėje vytiečiai buvo arti laimėjimo, bet netikslus teisėjavimas tai sutrukdė. Šį šeštadienį 10 v. vyrai žaidžia KSA pirmenybėse Prisikėlimo salėje. **A.S.**

AUŠROS ŽINIOS

Šio sezono rungtynėse Aušros jaunieji A nugalėjo Vytį 94:82 ir tapo Kanados liet. krepšinio lygos bei Kanados liet. sporto apygardos pirmenybių dvigubais čempijonais. Žaidė: G. Rautinš 27, L. Plačiakis 13, S. Kaknevičius 22, V. Juzėnas, A. Kareckas, M. Misevičius 2, J. Norkus 27 ir L. Linka 5.

Jauniai B, laimėję prieš Vytį 64:62, baigminėse rungtynėse pralaimėjo Hamiltono Kovui 54:61. Žaidė: L. Plačiakis 29, 16, E. Stravinskas 15, 20, K. Simonaitis 10, 10, J. Plučas, A. Grigonis 4, R. Petronis 6, S. Didžbalis 3, V. Didžbalis ir V. Radžiūnas.

Jaunių C "raudonieji" KLK lygos baigmėje nugalėjo jaunių C "geltonuosius" 33:32. Žaidė: "raudonųjų" komandoje — S. Didžbalis 13, A. Grigonis 16, E. Miniota, V. Miniota 2, A. Kaknevičius ir B. Stočkus 2; "geltonųjų" komandoje — D. Simonaitis, V. Kiškūnas 6, D. Šalvaitis 10, E. Jurevičius 2, R. Paškauskas 5 ir A. Gataveckas 8.

Jauniai D išsikovojo dvigubą Kanados liet. krepšinio lygos ir apygardinių pirmenybių čempijonatą, nugalėdami baigmėje Vytį 33:7. Žaidė: L. Rautinš 2, J. Gutauskas, V. Raab 12, R. Žabas 5, A. Abramavičius 2, R. Sriubiškis 6, V. Danaitis, E. Gataveckas 4, E. Bartininkas ir A. Balasevičius 2.

Mergaitės A baigminėse Toronto CYO lygos rungtynėse nugalėjo Vytį 97:62 (64:24; 33:38) ir tapo Jr. klasės čempijonėm. Merg. A komandoje žaidė: I. Janeliūnaitė, R. Birštonaitė, R. Radžiūnaitė, R. Kairytė, R. Petronytė, V. Jurevičiūtė, G. Mačionytė, G. Urbonaitė, L. Krikščiūnaitė ir J. Ignatavičiūtė.

Mergaitės B ir D paskutines CYO lygos baigmių rungtynes žaidžia šią savaitę.

Kanados liet. krepšinio pirmenybės vyrų klasei įvyks šį savaitgalį Prisikėlimo salėje. Aušros vyrai pirmąsias rungtynes žais su Vyčiu šeštadienį 11 v.

VIEŠAS PRANEŠIMAS

DIENOS ŠVIESOS TAUPYMAS

TORONTO MIESTAS

Balandžio 27 iki 1969 spalio 26

Miesto tarybos potvarkiu, Toronto mieste pradedamas dienos šviesos taupymo laikotarpis 1969 metais balandžio 27, sekmadienį, 2 valandą ryto ir truks iki spalio 26 dienos.

Piliečiai yra prašomi

PASUKTI LAIKRODŽIŲ RODYKLES VIENĄ VALANDĄ Į PRIEKĮ

NUO 2 VALANDOS RYTO SEKMADIENĮ, BALANDŽIO 27

Miesto taryba tikisi visų piliečių nuoširdaus bendradarbiavimo, kad tuo būdu šis žygis būtų visuomenei naudingas.

Paskelbta WILLIAM DENNISON, burmistro, pagal miesto tarybos potvarkius 1969 m. vasario mėnesio 26 dieną.

G. T. BATCHELOR.
Deputy City Clerk

RYAN & ODETTE

LAIDOTUVIŲ NAMAI

Telefonas LE 2-5965

1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONTARIO

• MODERNIAI ĮRENGTI • VĖSINIMO SISTEMA •

• RŪPESTINGAS PATARNAVIMAS • PATOGI VIETA •

Lawrence G. Odette
Morley D. Hogle
Directors

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

Ateitininkų žinios

Ateitininkų tėvų susirinkimas — šį sekmadienį, balandžio 27, ateitininkų kambaryje tuoj po 10 v. Mišių. Susirinkimas bus trumpas. Visi tėvai prašomi dalyvauti.

Ateitininkų stovykla Wasagoje bus liepos 6 — 19 d. Stovyklaus kartu jaunučiai ir vyr. moksleiviai. Bus atskira vadovybė ir atskiros programos. Neužilgo bus pradėta registracija. Dainavoje vyr. moksleivių stovykla bus birželio 22 — liepos 5 d., jaunučių — liepos 6 — 19 d. Po jaunučių stovyklos Dainavoje bus seselių organizuojama dviejų savaičių mergaičių stovykla. Informacijų teirautis pas seselę Ignę.

Nuoširdžiai dėkojame Nekaltai Pradėtosios Marijos seselėms ir Tėvams pranciškonams už patalpas ateitininkų šventės metu; ačiū Gailutei Kliukaitei ir p. Jagėlai už pagalbą ruošiant meninę programą, tėvų komitetui už visą ūkinę naštą ir maistą. Didžiausia padėka tenka dr. A. Damušiui, kalbėjusiam torontiškiams ir svečiams net 3 kartus.

Skautų veikla

● "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų vadijų posėdyje bal. 15 d. aptarta Šv. Jurgio iškyla į gamta gegužės 10 d. Bus vykstama autobusu 3 v.p.p. nuo Prisikėlimo bažnyčios. Asmeniui atsieis 50 ct. Draugininkaikės apie važiuojančių autobusu skaičių praneša "Šatrijos" tuntininkei s. L. Gvildienei iki gegužės 3 d. Iškylos programoje — draugovių laikas, pasiruošimas laužui ir laužas 8 v. v. Tėveliai ir svečiai yra kviečiami iškylon prieš laužo pradžią. Po laužo, kuris baigsis apie 10 v. v., tėveliai prašomi savo vaikus pasiimti. Iškylos vieta — S. ir A. Kuzmų miškas. Važiuoti 400 plentu į šiaurę, perkirtus 7-tąjį kelią sukti į Maple Rd. ir važiuoti į vakarus. Prie kryžkelės, vedančios į iškylos vietą, bus skautai ir nurodys, kur toliau važiuoti.

● "Rambyno" tunto vienetai dalyvauja šį šeštadienį, bal. 26, Obuolių Dienoje. Draugininkai savo vienetus atveda 8.30 v.r. į St. Mary's Parish Hall (Bathurst - Adelaide). Tėveliai yra prašomi padėti vienetų vadovams skautų transportacijoje. Su lietuvių mokyklos vadovybe yra susitarta, kad skautai, dalyvauja Obuolių Dienoje, yra atleidžiami nuo pamokų.

● LS Seserijos ir Brolijos vadovų suvažiavimas įvyko bal. 19-20 d. Dainavos stovyklavietėje. Jį atidarė s. Č. Anužis. S. R. Kučienė į prezidiumą pakvietė pirmijos pirm. abu vyr. skautininkus ir jų pavaduotojus. Suvažiavusius sveikino seserijos vyr. skautininkė v. s. M. Jonikienė, brolijos — v. s. Vl. Vijeikis. Abu pristatė suvažiavime dalyvaujančius vadovus-ves. Vl. Vijeikis perdavė Australijos vadovų sveikinimą. Pirmijos pirm. v. s. A. Saulaitis savo žodyje perdavė skautybės veteranės buv. vyr. skautininkės K. Žilinskienės sveikinimus, o v. s. K. Kodaitienė perskaitė Lietuvoje gyvenančių skautininkių sveikinimą, kuris buvo įrašytas jai prisiųstoje knygoje. Po bendrosios iškilmingos sueigos suvažiavimo dalyviai pasiskirstė į 4 grupes — jaun. vadovai, jaun. vadovės, tuntininkai ir tuntininkės. Popiet Korp! Vytis fil. dr. V. Černius skaitė paskaitą tema "Individas grupėje" bendrame suėjime. Ji buvo įdomi ir labai originali savo perdavimo būdu. Visi klausytojai turėjo veikti, improvizuoti ir kurti. Gana sudėtinga psichologinė tema buvo paversta eksperimentiniu žaidimu, ir paskaitininkas tapo besivystančių įvykių komentatoriumi. Po šios paskaitos vėl atskirose seserijos ir brolijos grupėse buvo panagrinėti programiniai klausimai. Brolijos grupėje tuo klausimu kalbėjo Kanados rajono vadeiva s. K. Batūra. Po vakarienės bendroje sueigoje buvo "laisva tribūna". Šią sueigą vedė s. M. Jakaitis. Vakarojimą ir improvizuotą laužą pravedė ps. A. Biškevičienė. Sekmadienį po Mišių įvyko uždaromoji sueiga ir atsisveikinimas. Suvažiavime dalyvavo 195 vadovaivės iš Čikagos, Detroito, Klevelando, Bostono, Niujorko, Waterburio, Toronto, Hamiltono, Omahos, Niagaros ir kt. vietovių. Č. S.

ATLANTIC valgykla

1330 DUNDAS ST. W., TORONTO 3.

Tel. LE 3-6045

LIETUVIŠKI PATIEKALAI

NAUJI SAVININKAI

V. ir V. IVANAUSKAI

"Aš žinau, kad vėžį galima nugalėti"

Mr. Archie Reid
Agincourt, Ont.

Vėžio liga gali būti nugalėta. Jūsų doleriai reikalingi šiai kovai tęsti.

Palaikykite šią viltį.

Kai ateis savanoris aukų rinkėjas, būk duosnus.

CANADIAN CANCER SOCIETY
22 Davisville Ave., Toronto 7

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

SWANSEA, $8000 įmokėti, 8 kambarių per du augštus atskiras namas, vandens alyvos šildymas, neturi skolų, greitas užėmimas, netoli Bloor.

BABY POINT, $8000 įmokėti, gražus 7 kambarių, rupių plytų, atskiras namas, kvadratinis planas, puikiai užbaigtas rūsys, garažas su labai plačiu įvažiavimu, viena atvira skola, puikus pirkinys.

ROYAL YORK GARDENS, apie $8000 įmokėti, didžiulis puikus 8 kambarių vienaaugštis, garažas su privačiu įvažiavimu, gražiai užbaigtas rūsys, kieme vaismedžiai, arti susisiekimo.

INDIAN GROVE — BLOOR, tikras dvibutis (dupleksas), 10 kambarių per du augštus, apie $10.000 įmokėti, du atskiri šildymai vandeniu-alyva, vieta dviem mašinom, arti Bloor bei požeminio traukinio stoties.

ROYAL YORK—BLOOR, gražus 6 kambarių vienaaugštis, apie $10.000 įmokėti ir viena atvira skola; užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, tuoj galima užimti.

HIGH PARK — BLOOR, tikras - tributis (tripleksas), 3 ir 2 miegamųjų, apie $20.000 įmokėti, garažai, vos keleto metų senumo.

INDIAN RD. — BLOOR, 9 kambarių, atskiras mūrinis namas, apie $15.000 įmokėti, didelis sklypas, netoli Bloor, dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu.

JANE — BLOOR, puikus 8 kambarių per du augštus atskiras namas, puikiai užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola.

GLENLAKE — BLOOR, 10 kambarių dvibutis, per du augštus, atskiri šildymai, dvigubas garažas, apie $15.000 įmokėti ir viena atvira skola.

JANE — BLOOR, 6 butų apartamentas. gauna virš $10.000 metinių pajamų, garažas, puiki vieta, liks viena skola.

Prailginkite savo amžių: kam kvėpuoti miesto dulkes ir skubėti į fabriką? Įmokėti tik $7.000; 166 akrų ūkis su pastatais, maždaug 65 mylios nuo Toronto; 140 akrų puikios dirbamos žemės; likusi žemė apaugusi mišku. Žemė paruošta sėjai. Puikus ir pelningas bulvių kraštas. Labai žema kaina. Nepraleiskite progos, jei norite įsikurti ūkyje ir ramiai pagyventi tyrame ore. Labai skubus pardavimas.

2232 BLOOR ST. W. Tel. RO 7-5454

PR. KERBERIS

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Darbo tel. RO 7-5454 Namų LE 5-1584

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKAME	DUODAME
5¼% už depozitus	mortgičius iš 7½%
5¾% už šėrus išmokėta	asm. paskolos iš 7½%

Kapitalas virš trijų milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatyta normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BUSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

VASARNAMIS Springhurst Beach, Wasagos apylinkėje, dėl savininko mirties turi būti parduotas sumokant grynais. Sklypas 105 x 142 pėdų dydžio.

BLOOR — ISLINGTON atskiras plytinis namas su garažu, 6 dideli šviesūs kambariai, šiltu vandeniu šildymas, arti Bloor, apie $30.000 vertės.

WRIGHT AWE — SORAUREN rajone, $20.900 pilna kaina, atskiras, atskiras, 7 kambariai, saulės kambarys, 4 kambariai antrame augšte, dvigubas garažas.

BLOOR — KENNEDY, atskiras, plytinis, 7 kambariai per 2 augštus, 3 modernios virtuvės, 2 prausyklos, gera šildymo krosnis, šoninis įvažiavimas, garažas; $12.000 įmokėti.

DUNDAS — CLENDENAN, plytinis 6 kambarių namas, nauja šildymo krosnis, moderni virtuvė, naujai ištinkuoti, alyviniais dažais išdažyti visi kambariai; lieka viena skola; $5.000 įmokėti.

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,

Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų — mortgičių.

VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS ALV. (MIELDAŽUKĖ) VISTOSKI

GERIAUSIA MĖSA ir SKANUMYNAI

Pirkite moderniausiose, geriausios kokybės, europinio stiliaus, Š. Amerikos mėsos ir skanumynų krautuvėse

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS KRAUTUVĖSE

tip-top MEATS

delicatessen

1727 Bloor St. West (High Park). Tel. RO 6-4982

Yorkdale Shopping Centre 783-8866

LIQUIFLAME OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.
NEMOKAMAS METINIS KROSNIŲ IŠVALYMAS
24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba
DABAR PATS LAIKAS PAKEISTI KURO ALYVOS BENDROVĘ
Biudžeto ir patarnavimo planai. Išsimokėjimas 5-riems metams ir ilgiau
B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-5777.
Lietuviškai visais šildymo reikalais kreiptis: St. Prakapas tel. RO 7-9088 kiekvienu metu.

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. ČIŽIKAS **ALFA RADIO & TV**

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIJO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ.

672 Lansdowne Ave., Tel. 531-6165 Dirbtuvė

NAUJAS SKYRIUS: 295 Roncesvalles Ave., Tel. 536-1373 Atidaryta: Kasdien 9—6 val. Ket. ir penkt. 9—9 val.

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

BE MUITO DOVANOS:

Įvairios sudėties maisto siuntiniai, automobiliams motorai ir padangos, motociklai, dviračiai, skalbiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos priimtuvai, pianinai, foto aparatai, radijo priimtuvai, transistoriniai radijo aparatai, laikrodžiai, kilimai ir baldai.

Maisto siuntinių svoris neribotas.

Turime naujus iliustruotus katalogus, kuriuose yra smulkus aprašymas ir paaiškinimai. Pažymėtos kainos yra galutinės.

Taip pat persiunčiame pinigus, už kuriuos gavėjas gali nusipirkti įvairių prekių specialiose dolerinėse krautuvėse.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- a Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALŪZA

LIETUVIAI STALIAI

mloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. Striaupis Res. tel. LE 6-5363

A & B TAILORS

Sav. A. B. Beresnevičius

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(TARP GRANADIER RD. IR NEEPAWA AVE)

Tel. 531-1432

Vyrų ir jaunimo moderni drabužių krautuvė. Pasirinkimas įvairiausių madų drabužių. (MOD CONSERVATIVE FORMAL)

780 Queen St. W. prie Gore Vale Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos Meniškos vaikų nuotraukos Portretai ir kt.

Vienintelė lietuviška Toronte PARKDALE B-A SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W., (prie Gladstone). Tel. 535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t. t. Automobilių vilkikas (towing). Autovežimių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas. Po darbo valandų skambanti tel. RO 6-8503.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (gegužės 4—9) atidaryta visą parą — 24 valandas.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036.

Hamiltone skyrius: 293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136 Tel. LE 2-5191

A.P. GARAGE

A. PAŠKEVIČIUS

laikinai persikėlė į

2264 DUNDAS St. W.

LE. 5-9130

(International Auto Body)

Towers — Loblaw's kiemas

Įvažiavimas tiesiai iš Dundas gatvės.

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1061

Viena koja Švedasuos, kita Kamajuos

WINDSOR, ONT. Šį kanauninko Vaižganto-Tumo vaizdingą išsireiškimą norėčiau "padovanoti" veikliam ir pilnam geros nuotaikos augštaičiui Petrui Januškai, kuris su savo žmonele Birute vasario pabaigoje atšventė 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Mat, jis energingai reiškiasi visuomeniniame gyvenime, viena koja atsirėmęs į Windsorą, antra — į Detroitą.

Petras, eilę metų veikdamas Windsoro Lietuvių Bendruomenės eilėse, yra pasidarbavęs Lietuvos ir lietuvių vardui iškelti kanadiečių tarpe. Jo pastangomis tautinių švenčių proga nekartą buvo perduotos specialios radijo programos su lietuviška muzika per CBS tinklą.

Detroite Petras jau daug metų yra SLA 352 kuopos narys, o šiuo metu — šios didžiulės kuopos pirmininkas. Jis yra Detroito Lietuvių Organizacijų Centro narys ir šiais metais išrinktas į valdybą. Taipgi jis dalyvauja Detroito žurnalistų skyriaus veikloje. P. Januškos visuomeninė veikla yra galima- jo žmonelės Birutės nuoširdžios paramos dėka, kuri su dukra Rūta giedojo Šv. Antano parapijos chore iki pat choro susilikvidavimo.

Anksčiau Petras dirbo fabrike, o dabar su žmonele Birute įsigijo didelį ir gražų "Cadillac" motelį. Jie abu savo atliekamą laiką skiria lietuviškai veiklai. Dėlto Birutei ir Petrui Januškoms, švenčiantiems sidabrinę vedybinio gyvenimo sukaktį, p.p. Bajerčienė ir Misiūnienė Lietuvių Namuose, Detroite, suruošė jaukų pobūvį, kuriame dalyvavo apie 100 svečių. "Jaunieji" — Birutė ir Petras Januškos — atmintiną vasario 22 d. buvo iš Windsoro atvilioti į Detroitą ir pasitikti su duona ir druska. Tarp gausių svečių jie rado seserį Mariją Kriaučiūnienę su vyru iš Čikagos ir brolienę Mariją Januškienę iš Winnipego. Kiek vėliau atvykę sūnus su žmona ir dukra sukaktuvininkams prisegė gėles. Pobūvio metu buvo perskaityti sveikinimai. Žodžiu sveikino KLB Windsoro apyl. pirm. dr. Č. Kuras, SLA 352 kp. ir šaulių vardu V. Tamošiūnas, Lietuvių Žurnalistų Centro valdybos — rašyt. Vyt. Alantas, savanorių-kūrėjų — J. Mitkus, valstiečių liaudininkų — dr. K. Karvelis, Organizacijų Centro — A. Norus ir Windsoro Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. D. Lengvinas. Sukaktuvininkai buvo pasveikinti ir per abiejų lietuviškųjų radijo valandėlių programas.

Rengėjos ir šaulių atstovas įteikė sukaktuvininkams dovanas. Sugiedota "Ilgiausių metų". P. Januška padėkojo už netikėtą pobūvį, dovanas, sveikinimus, atsilankymą.

Prieš 25 metus P. Januška, gerai įsitvirtinęs atsakingose "Lietūkio" pozicijose ir sukūręs baldų prekybos verslą, vasario 22 d. vedė Birutę Kuzminskaitę. Jų rankas surišo vyr. kariuomenės kapelionas, Kauno Įgulos bažnyčios rektorius rašyt. kan. Adolfas Sabaliauskas — Žalia Rūta.

Pasitraukus į Vokietiją, Birutė rūpinosi šeimos reikalais, o Petras buvo stovyklos komendantu, vėliau — prekybos mokyklos "Žibintas" mokytoju ir administratorium. Vokietijoje susilaukė pirmojo sūnaus Arūno, o Kanadoje dukrų Rūtos ir Birutės. Nuo 1950 m. Januškos gyvena Windsore. Jų veiklos pėdos, įmintos ne tik Windsore, bet ir Detroite, kalba apie žmones kuriems netrūksta nei energijos, nei geros nuotaikos.

Stasys Garliauskas

Sault St. Marie, Ont.

VERBŲ SAVAITGALYJE mūsų kapelionas kun. Aug Sabas vedė lietuviams rekolekcijas ir per Velykas turėjome lietuviškas pamaldas, kuriose tautiečiai gausiai dalyvavo. Vargonais grojo Laima Motiejūnaitė. Kun. Aug. Sabas vikarauja vietos kanadiečių parapijoje. Nors ir užimtas savo tiesioginiu darbu, visada suranda laiko ir su malonumu patarnauja tautiečiams. Dabar turime lietuviškas pamaldas per didžiąsias religines ir tautines šventes.

APYLINKĖS VALDYBA ir kapelionas uoliai renka aukas Lietuvos kankinių koplyčiai įrengti Romoje. Jau surinkta $75. Kunigas džiaugiasi, kad trys tautiečiai pažadėjo paaukoti po $100; Aukas galima įteikti kun. Aug. Sabui arba apyl. pirmininkui.

ŠALPOS FONDO atstovė J. Pareigienė iš esamų fonde pinigų pasiuntė $100 Vasario 16 gimnazijai ir $50 saleziečių gimnazijai. Be to, iš to paties fondo švenčių proga nupirko drabužių ir kitų reikmenų tautiečiui Tadui Švarliui, kuris po ligos iš dalies paralyžuotas skursta vienišas senelių prieglaudoje.

PRANĄ IR ANTANĄ MOTŪZUS pasiekė skaudi žinia — Lietuvoje mirė jų jaunesnis brolis Juozas. Reiškiame gilią užuojautą.

BIRUTĖ IR STASYS DRUSKIAI susilaukė naujagimio — antro sūnaus. Sveikiname!

MOTINOS DIENOS minėjimą rengia apylinkės valdyba gegužės 10 d. ukrainiečių parapijos salėje. Žada pasirodyti mūsų jaunimas. Ponios ruošia skanią vakarienę. Po to — šokiai, bufetas. Kviečiame kaimynus iš Sudburio ir Wawos. A. V.

ČIKAGOS...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

jėzuitų provincijolas G. Kijauskas išvyko į Romą, kur dalyvaus visų jėzuitų provincijolų suvažiavime.

• • •

TREČIOJI Š. AMERIKOS lietuvių dainų šventė jau seniai baigėsi, bet finansinė šventės apyskaita buvo užbaigta tik š.m. balandžio mėn. pradžioje. Iš jos paaiškėjo, jog pajamų turėta virš $72.000. Didžiausią pajamų šaltinį sudarė pajamos už parduotus bilietus. Aukų gauta virš $13.000. Išlaidų turėta arti $60.000. Daugiausia išlaidų padaryta šokėjų grupių kelionėms apmokėti — atlyginta 50% jų išlaidų. Pelno liko $13,111.78. Nors ši šventė tiek programos, tiek finansine puse pasisekė gerai, bet disonanso įnešė į viešumą iškilę nesutarimai tarp šventės rengėjų komiteto pirm. dr. L. Kriaučeliūno ir JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos.

• • •

LIETUVIŠKOJI TELEVIZIJOS PROGRAMA, angliškai vadinama "Lithuanian TV", minėjo 3 metų sukaktį. Taigi, su keliomis trumpomis pertraukomis, ši programa jau gyvuoja trejus metus. Kai T. Šlutas įsteigė šią programą, nei jis, nei jo artimieji bičiuliai netikėjo. kad taip ilgai ši programa galės gyvuoti. Dabar ji su viltimis žvelgia į ateitį, nors įvairių rūpesčių netrūksta. Trejų metų sukaktį minint, atėjo liūdna žinia, kad savo skelbimus nutraukė keli stambesnieji skelbėjai. Tad ir vėl kyla klausimas iš kur gauti pinigų programoms apmokėti. Vienai programai apmokėti reikia apie $500. Lyginant su amerikiečių programų paruošimu, tai nėra daug, bet lietuviams tai sudaro didelį rūpestį. Neseniai programos vedėjas įsigijo garsinį filmavimo aparatą, kuriuo yra padaręs ir lietuviškos gyvenimo kronikos, bet jos vis negali užbaigti, kadangi nėra lėšų. Jis ruošia filmų ir kitataučiams, iš kurių šiek tiek uždirba, kad galėtų tęsti lietuviškos televizijos programos egzistenciją. Lietuvių televizijos programos vedėjas turi sukaupęs daug negarsinių lietuviškos veiklos filmų. Tai didelis turtas ateičiai. Tie, kurie sekmadieniais 8.30 v.v. stebi šią lietuvišką televizijos programą, turėtų paremti programą ir lėšomis.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

St. Catharines, Ont.

RIMAS PAULIONIS pabaigė Guelph universitete dailiojo meno fakultetą ir ta proga per Velykas į St. Catharines suvažiavo giminės bei artimiausi draugai atšvęsti pabaigtuvių. — Rimas Paulionis yra vienas nedaugelio jaunosios kartos lietuvių, išaugusių susipratusių, šviesių ir veiklių lietuvių tėvų šeimoje. Jis kartu su savo broliu Vytu išaugo mūsų bendruomenėje būdamas pavyzdingu jaunuoliu: dalyvaudavo tiek lietuviškose pamaldose, tiek lietuviškoje veikloje. Rimo gabumai, šalia muzikos, stipriai pasireiškė dailėjetapyboje. Jo plakatai skelbė nevieną lietuvių suvažiavimą. Čikagos meno jaunųjų menininkų parodoje jo kūriniai buvo vieni geriausių. Rimas yra vedęs pedagogo ir visuomenininko A. Rinkūno dukrelę Giedrę. Vedybos nesukliudė studijų ir dabar jas baigė geriausiais pažymiais. Vasarą, kartu su žmona, išvyks į Čikagą tęsti studijų magistro laipsniui. Šio jauno šaunaus vyro laimėjimai yra visų lietuvių laimėjimai, ir todėl linkime Rimui geriausios sėkmės kelyje į dar augštesnius mokslus savo pasirinktoje srityje. Kor.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

FRANK BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LIMITED — REAL ESTATE BROKER

VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDA

STASYS DARGIS 481-6560

Mrs. EDNA FERRIER 857-1383 (Town of Bolton)

231-2661 3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONT. 231-6226

SKAITYTOJAI PASISAKO

SPAUDOS DARBUOTOJAI

Al. Gimantas "TŽ" 1969. III. 20 str. "Palikime spaudos žmones spaudai!" išėjo ginti spaudos žmonių pozicijų. Spaudos darbuotojas visada buvo ir yra "atliekamas žmogus". Nors pas mus yra gausu įvairių leidinių, tačiau organizuotos spaudos žmonių veiklos kaip ir nesimatė. Prieš maždaug 15 metų Amerikoje buvo bandyta atgaivinti lietuvių žurnalistų sąjungą, tačiau tas reikalas vis įklimpdavo. Šiuo metu tokia sąjunga gyvuoja, tačiau ryškesnės veiklos neparodo. Čia didžiausi tokios spaudos žmonių organizuotos veiklos stabdžiai buvo mūsų laikraščių leidėjai, kurie būgštavo, kad mūsų laikraštininkai susiorganizavę kokių nors didesnių reikalavimų ar pageidavimų jiems nepateiktų. Kalti buvo ir patys spaudos žmones, kurie, kaip ir visi mirtingieji, nelabai norėdavo sėstis prie vieno stalo su gal kiek mažiau žinomais kolegomis.

Kaikam atrodo, jog žurnalistui rašymas yra didelis malonumas ir kaip toks neįtrauktinas į mūsų visuomeninių darbų sąrašą. Galimas daiktas, jog vienas kitas rašantysis ir jaučia malonumą prisėdęs prie popieriaus lapo, kai reikia praleisti valandų valandas prieš tai dar susirinkus faktų, pasėdėjus vakarą kokiame nors suvažiavime ar panašiai. Iki išeina 3-4 mašinėle rašytų puslapių straipsnelis, dažnai reikia paprakaituoti 10 valandų (įskaitant ir medžiagos rinkimą). Pensininkui tiek valandų gal ir niekis, nes kitokių uždavinių gal jis ir nedaug turi. Tačiau žmogui, turinčiam nuolatinį darbą, šeimą, negalinčiam samdyti darbininkų namų priežiūrai, kiekviena valanda yra brangi. Jeigu jis sugaišta ją rašydamas spaudai, yra panašus į tą, kuris išsitraukęs piniginę duoda dolerius lietuviškai veiklai.

Pas mus įsigalėjęs paprotys, jog spaudos žmogus turi rašyti nemokamai. Žinoma, šios pastabos nėra taikomos kaikuriai mūsų spaudai, negalinčiai mokėti honorarų arba turinčiai pasitenkinti tik atlyginimu už pašto ženklus bei popierių, bet tiems, kurie visada randa lėšų kitiems atlyginti. Pvz. daug pinigų išleidžiama solistams ar kitiems programos dalyviams. Rengėjams niekada neateina į galvą, jog solistai turėtų dainuoti nemokamai. Mūsų tautiečiai nesikreipia į dailininkus, kad nemokamai nutapytų paveikslą ir pagaliau neprašo savo kaimyno, kad tas nemokamai jam išdažytų kambarį. Negi spaudos žmogus yra menkesnis amatininkas už dažytoją?

Dažnai atsitinka, jog spaudos žmonės, kurie talkina mūsų organizacijoms parengimų reklamavime, ne tik jokio atlyginimo, bet net ir įėjimo bilietų nemokamai negauna. Arba jeigu gauna, tai tik vienas kitas "išrinktasis". Tokie atvejai nevieną spaudos žmogų ir nubaidė nuo darbo, o kiti, kiek atkaklesni, į tokius atsitikimus nekreipia dėmesio, nes jaučia, kad dirba ne kokiam neatsakingam pareigūnui, bet talkina bendrai lietuviškai veiklai.

Kaikurie laikraščiai nejaučia dėkingumo savo bendradarbiams. Teko girdėti atsitikimų, kai bendradarbis, laikraštyje aktyviai bendradarbiavęs 10 ar daugiau metų, nustojęs rašyti, po savaitės gavo administracijos pranešimą, kad reikia užsimokėti prenumeratą, nes kitaip laikraščio siuntinėjimas bus sustabdytas. Taigi, žmogus rašė 10 metų ir už sugaištą laiką nustojo gal $5,000 (jeigu tą laiką būtų pašventęs pinigams kalti). Laikraščio leidėjai neranda reikalo bent kukliu būdu už tą sapudos žmogaus talką atsilyginti. Ed. Šulaitis

FILMAI, kurie gali būti jums įdomūs

Du slaviški filmai "JANOSIK" Tatra kalnų slovakų tautos herojus. Drama, pilna įdomių scenų.

Taip pat lenkiška komedija "JIEVA NORI MIEGO"

Abu filmai su angliškais įrašais

BALANDŽIO 24 iki 29

BRIGHTON kino teatras,

127 Roncesvalles Ave.

tel. 532-2710

Kasdien nuo 7.30 v.v.

Šešt. ir sekm. 5 ir 7.45 v. v.

Po to—pirmą kartą Kanadoje ukrainiečių dialogas Taras Ševčenko "SAPNAS" GEGUŽĖS 1/69. Sekite pranešimus savo laikraštyje ir per radiją.

Naujiena mėgstantiems lenkiškus filmus—netrukus "HALKA" Stanislovo Moniuškos 150 metų gimimo sukakties proga

ŠYPSENOS

Aptarimai

Lietuvoje eina iš lūpų į lūpas sekantys kapitalizmo ir komunizmo aptarimai. "Kapitalizmas — nelygus pertekliaus padalinimas; komunizmas — lygiai išdalintas nepriteklius".

Čekų humoras

Dabar Čekoslovakijoje sakoma:

— Nespjaudyk augštyn — gali numušti sovietinį lėktuvą.

— Hitleris norėjo valdyti mus 1.000 metų, o rusai — amžinai!

— Pagaliau Sovietų Sąjunga pasiekė Vakarus!

— Sovietinis cirkas dabar yra Prahoje. Lankytojai prašomi nepykinti žvėrių ir neduoti nieko ėsti!

Suaugęs ir vaikas

Yra sakoma, jog suaugęs kaip vaikas gali naktį miegoti tada, jeigu jis tų vaikų neturi.

Vaistai

Vienas draugas klausia kitą:

— Kokiu būdu tu atpratai gerti?

— O gi vieną kartą grįžau namo smarkiai ištraukęs, ir šeima pasirodė man dviguba.

Ką Marksas paliko?

Raudonųjų pavergtos Vokietijos vokiečiai, su pavydu žiūrėdami į V. Vokietijos gerovę, taria:

— Marksas savo "Kapitalą" dovanojo Vakarų Vokietijai, o mums jis paliko tik komunistų manifestą. Parinko Pr. Al.

Parduodamas nepasterizuotas medus

IŠ NUOSAVO BITYNO ĮVAIRIAIS KIEKIAIS.

Skambinti tel. 534-0563

30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Prityręs specialistas su ilga praktika

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbal.

NEPAMIRŠKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! FRANK PETIT, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ

DR. D. ANDRIULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJOS

1796 Bloor St. W. (prie Keele)

Pirm., antr. ir penkt.: 9.30-5 v.p.p.

Antr. ir ketvirt.: 12.00 — 8 v.v.

Pagal susitarimą.

Tel. 766-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE.

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto

(Į rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOŠICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS

Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

NOTARAS

A. LIŪDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D.

Namų. ūkių ir betkurio verslo pirkimo—pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai

408 Roncesvalles Avenue - Toronto

Margio valstinės namų II augštas

(Įėjimas iš Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 7 Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v v.p.p. Išskyrus trečiadienį. ir sekmadieniais

Įstaigos tel. LE 7-1708;

Namų — CR 9-6166

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 College St. Toronto

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

DRAUDIMO AGENTŪRA

AL DUDA

Telefonas 769-4131 arba 769-4612

2231 Bloor Street West — Bloor prie Runnymede

Komercinio, privataus turto ir automobilių draudimas

Finansavimas — Bonds — Mortgage garantijos.

TORONTO

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Praėjusį sekmadienį išdalinti registracijos lapeliai besiruošiantiems Sutvirtinimo sakramentui. Jie grąžinami šį sekmadienį pamaldų metu.

— Tikybos pamokos vaikams, besiruošiantiems pirmajai Komunijai — sekmadieniais įprastu laiku, antradieniais ir ketvirtadieniais — 6.30 v.v. Angliškai kalbančiai vaikų grupei pamokos trečiadieniais 6.30 v.v.

— Praėjusį trečiadienį palaidotas a.a. Antanas Palionis, 57 m. Velionies laidotuvėmis rūpinosi jo pažįstami, o finansiniais reikalais — Toronto kanadiečių šalpos įstaigos.

— Mirus a.a. Jonui Baltakiui, nuoširdi užuojauta velionies žmonai ir vaikų šeimoms.

— Šį sekmadienį parapijos kunigas talkins Delhi Šv. Kazimiero par. bažnyčioje, nes kun. dr. J. Gutauskas yra išvykęs atostogų.

— Šį šeštadienį vakare parapijos salėje — tradicinis par. choro pobūvis.

— Nuoširdi užuojauta Br. Manglicienei, Lietuvoje neseniai mirus broliui ir seseriai. Kat. moterų dr-ja mirusiųjų intencija šį penktadienį 8 v.r. yra užprašiusi pamaldas.

— Gyvojo Rožinio draugijos susirinkimas — šį sekmadienį po 10 val. pamaldų.

— Šį šeštadienį 9 v. pamaldos už Bielašauskų šeimos mirusius. Sekmadienį 10 ir 11 val. už a.a. Matildą Bonikienę, 12 v. — už p. Manglicų mirusius artimuosius.

Iz. Matusevičiūtės paminklui statyti iniciatorių posėdis įvyko balandžio 17 d. Sudaryta komisija iš pirm. S. Vaštoko, ižd. S. Banelio ir kun. P. Ažubalio. Atidaryta sąskaita Prisikėlimo par. bankelyje nr. 1952 (ne 1925 kaip anksčiau paskelbta per klaidą). Šiuo metu iš giminių, organizacijų ir pavienių asmenų gauta virš $300. Archit. dr. A. Kulpavičius sutiko nemokamai paruošti paminklo projektą. Atspausdinti aukų lapai su apyl. valdybos parašais.

Lietuvių kapinėse koplyčios ir laisvės paminklo darbai vykdomi toliau. Pradedami vidaus įrengimo darbai. Pašventinimo iškilmės numatomos gegužės gale. Daug kas statydina paminklus ant savo artimųjų kapų, kad ta proga galėtų būti pašventinti.

Kryžius reikalingas atnaujinimo. Iš T. T. jėzuitų Midlande gautas laiškas, primenąs, kad lietuvių medinis kryžius, prieš keletą metų pastatytas prie kankinių šventovės, reikalingas atnaujinimo. Kryžiaus reikalais rūpinasi Kanados Liet. Kat. Federacijos Toronto skyrius, kurio pirmininkais pamečiui būna abiejų parapijų klebonai. Šiais metais pirmininkauja T. Placidas Barius, OFM.

A. a. J. Baltakio liūdi ne tiktai jo artimieji, bet ir "T. Žiburiai". Velionis ilgą laiką talkino laikraščio išsiuntinėjime ir spaustuvėje. Jo artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Lietuvių Namų dalininkų metinis susirinkimas kovo 30 d. prasidėjo pusvalandžiu vėliau, nes nesusirinko pakankama dauguma. Susirinkime dalyvavo 32 nariai, t.y. 10 narių daugiau nei pernai. Iš pranešimų buvo matyti, kad finansinė padėtis mažai tepasikeitusi. 1968 m. balansas pasiekė $50.660,01 — padidėjo keliomis dešimtimis dolerių. Baldų vertė padidinta iki $2.108,71, bibliotekos vertė palikta ta pati — $934,68, indų vertė — $1.461,87. Narių šėrų suma yra padidėjusi iki $26.665,80 (buvo $25.215,80). Hipotekinė skola sumažinta iki $12.300, atsargos kapitalas, kaip ir pernai, $3.397,65. Pajamų turėta $11.778,16. Į šią sumą įeina savaitiniai "alučiai" ir du LN baliai, kurie davė $2.897,57 pajamų. Išleista daugiausia tarnautojų algoms, mokesčiams, remontams. Pelnas — $537. Jo nebūtų, padarius kaikuriuos nurašymus. Revizijos komisija siūlė šį pelną nurašyti knygyno amortizacijai. Iš atsargos kapitalo siūlyta nurašyti $500 indams ir $500 baldams, kad būtų parodyta realesnė vertė. Balansas, su pasiūlytomis pataisomis, priimtas. — LN patalpų naudojimas ir pernai nepagerėjo. Pr. Bastys pranešė apie pastangas įsigyti naują pastatą, bet jos nebuvo sėkmingos. Dabartinė finansinė LN padėtis neleidžia įsigyti didesnio pastato. A.

ĮVAIRIOSE LIGONINĖSE atlikęs praktiką ir baigęs ligonių priežiūros bei praktiškos medicinos kursą B. NAUJALIS vėl reguliariai priima pacientus SVEIKATOS KLINIKOJE, 460 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONT. Priėmimo valandos nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakaro, susitarus telefonu LE 3-8008.

Prisikėlimo par. žinios

— Mirus a.a. Jonui Baltakiui, šeimos narius ir artimuosius giliai užjaučiame. Velionis palaidotas bal. 19 d.

— Mišios: šeštad., 8.30 v. — už a.a. K. Vaitiekūnienę, užpr. p. Vaitiekūnaitės; šį sekmad., 10 v. — už a.a. kun. Br. Dagilį, užpr. p. Gapučio.

— Kviečiame prisidėti prie Motinos Dienos Mišių novenos. Mišios už gyvas ir mirusias motinas bus laikomos per visą gegužės mėn. 8 v. r.

— Dėkojame dv. vd. kun. J. Staškevičiui už Mišias ir pamokslą ateitininkų šventėje.

— T. Placidas išvyko Šv. Žemėn. Kelionėje išbus 3 savaites; aplankys Londoną, Paryžių, Romą ir savo studijų vietą Miuncheną. Jis nuoširdžiai dėkoja visiems, kurių dėka jis šią kelionę gali daryti. Klebono pareigas eina T. Benediktas.

— Kat. vyrų dr-jos susirinkimas — šį sekmad. po Sumos muzikos studijoje.

— Kt. savaitę lankomos šeimos Constance St., Marmaduke St., Sunnyside Ave.

— Pirmosios Komunijos pamokos: sekmadieniais po 10 v. Mišių; antradieniais ir ketvirtadieniais 7 v.v. Pirmoji Komunija — gegužės 4 d., 9.30 v.r. Katechetinė pamoka visiems skyriams bendrai — sekmadienį po 10 v. Mišių. Sutvirtinimui besiruošiantiems pamoka — sekmadienį po 10 v. Mišių, antradieniais bei ketvirtadieniais 7 v.v. Religijos pamoka gimnazistams, paskutinė šį sezoną, šį sekmadienį, po 10 v. Mišių.

— Kviečiame gausiai, atvirai ir nuoširdžiai atsakyti į par. tarybos religinės sekcijos anketą. Atsakymai įmetami į specialią dėžutę bažnyčios prieangyje.

— Chorų repeticijos: trečiadienį, 7 v.v. — bendra studentų; ketvirtadienį, 7.30 v.v. — bendra suaugusių; penktadienį, 6.30 v.v. — vaikų. Tradicinis par. choro pagerbimas — gegužės 24, šeštadienį.

Toronto ateitininkų šventė praėjo su dideliu pasisekimu. Šį kartą į Torontą buvo atkreiptas didelis dėmesys iš kitų kuopų, nes dalyvavo net aštuonių kuopų atstovai. Atvažiavo net 30 Čikagos Lipniūno kuopos atstovų kartu su savo globėju R. Pauliukoniu. Dalyvavo ir šių kuopų moksleiviai: Klevelando, Detroito, Hamiltono, Montrealio, Racine, Wisc., Ročesterio ir Niujorko. Balandžio 19 d. bendrame vyr. moksleivių susirinkime kalbėjo dr. A. Damušis. Jo vaizdūs praeities prisiminimai, surišti su jo paties asmeniškais pergyvenimais, sužavėjo moksleivius. Visų jaunučių susirinkimui atskirai vadovavo p. Gudinskienė iš Hamlitono. Po susirinkimo visiems buvo bendros Mišios. Vakare jaunimas linksminosi Prisikėlimo par. salėje, o sendraugiai ir tėvai dalyvavo sendraugių ruoštoje vakarienėje, kurios metu kalbėjo dr. A. Damušis. Trumpą meninę programą atliko kun. J. Staškevičiaus suorganizuoti vyr. moksleiviai. Sekmadienį 10 v. Mišiose organizuotai su vėliavom dalyvavo visi svečiai ir torontiškiai. Mišias laikė ir pamokslą pasakė kun. J. Staškevičius. Po Mišių buvo bendri pusryčiai pas seseles ir atskirų kuopų pranešimai. Čikagos pranešimą padarė Lipniūno kuopos pirm. V. Merkys, Klevelando — A. Bielinis, Detroito originalų pranešimą padarė 3 atstovai: Aida Smalinskaitė, M. Baltrušaitytė ir P. Kuras, Hamiltono — N. Beniušytė, Montrealio — A. Staškevičiūtė, Racine — O. Milašauskaitė, Ročesterio — J. Krokytė, Niujorko — R. Navickaitė ir Toronto — Eug. Girdauskas. Iškilmingas posėdis įvyko balandžio 20 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Posėdžiui vadovavo L. Gustainytė. Įžodį davė 16 jaunučių (iki 4 sk.), 15 jaunesniųjų, 14 vyr. moksleivių. Studentų įžodį davė 12 Toronto studentų. Sveikino gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, sendr. pirm. B. Sakalas, skautų atstovas J. Karasiejus, MAS c.v. pirm. A. Puteris ir Toronto kuopos pirm. Eug. Girdauskas. Raštu sveikino Ateitininkų Federacijos vadas prof. dr. Pikūnas. Studentų Ateitininkų S-gos pirm. A. Razgaitis ir Toronto apylinkės valdyba. Ypatingai turiningą kalbą pasakė dr. A. Damušis. Meninėje dalyje pasirodė vyr. moksleiviai. Po programos vis dalyviai pavaišinti tėvų komiteto paruoštais užkandžiais. Tokie susibūrimai rodo, kad jaunimas dar turi ryžto ir idealų. K.

PARDUODAMI VOKIEČIŲ VEISLĖS ŠUNIUKAI — 6 savaičių ir 8 mėnesių. Kreiptis: 2 Churchill Ave. (prie Ossington Ave. autobuso sustojimo) po 4 v. p.p.

Toronto Lietuvių Moterų Šalpos Grupės "Daina"

tradicinis pavasario kartūno balius

įvyks šeštadienį

1969 m. balandžio 26 d., 7.30 v.v., Prisikėlimo parap. salėje

Trys gražiausios pavasarinės margos suknelės bus premijuojamos • Veiks turtinga ir įvairi loterija • Pilnas bufetas • Gros puikus D'Amico orkestras • Pelnas skiriamas Vokietijoje likusiems seneliams ir ligoniams

• Įėjimas: suaugusiems — $2.50, studentams — $1.50.

Visus iš arti ir toli maloniai kviečiame atsilankyti ir pasilinksminti! "Daina"

KLB Toronto apylinkės tarybos posėdis įvyko balandžio 20 d. Prisikėlimo parodų salėj. Dalyvavo apie 30 asmenų — rinktųjų narių ir organizacijų atstovų. Posėdžiui pirmininkavo K. Rusinas, sekretoriavo I. Šernaitė-Miklejohn ir A. Jagėla. Posėdį atidarė einąs apyl. pirmininko pareigas kun. P. Ažubalis. Perskaičius praėjusio tarybos posėdžio protokolą, A. Rinkūnas kalbėjo apie šeimos bei švietimo metų prasmę. Jis iškėlė ne tik jaunimo, bet ir jaunų šeimų problemą, kuri pirmiausia turėtų būti sprendžiama apylinkėse. Siūlė organizuoti jaunų šeimų klubus, stovyklas. Diskusijose išryškėjo, kad Toronto lietuvių veikloje silpniausią poziciją sudaro studentai. Siūlyta būsimai valdybai į tai atkreipti dėmesį. Valdybos pirmininko pranešimą padarė kun. P. Ažubalis, iždininko — P. Būtėnas, revizijos komisijos — M. Abromaitis. Iš finansinės apyskaitos buvo matyti, kad 1968. VI. 8 — 1969. IV. 20 gauta pajamų $3.262,71, padaryta išlaidų $2.929,77. Išlaidų eilėje įrašyta pvz. Toronto šeštad. mokyklai $300, laisvės paminklui $250, kariuomenės ir Vasario 16 šventei $171.95, a.a. red. J. Kardelio fondui $100, taut. šokių grupei "Gintaras" $100, priėmimas krašto tarybos suvažiavimo dalyvių $135.16 ir t.t. Klausimų ir sumanymų metu iškelta visa eilė sugestijų dėl kaikurių apylinkės veiklos dalykų — laisvės paminklo, Čiurlionio Ansamblio koncerto, Vasario 16 rengimo ir pan. Naujos valdybos sudarymas buvo iš dalies jau paruoštas, ir dėlto didesnių sunkumų neiškilo. Po 10 min. pertraukos M. Abromaitis nominacijų komisijos vardu pasiūlė 7 asmenų sąrašą, kuris buvo vienbalsiai priimtas. Naujon valdybon įėjo: S. Masionis, L. Švėgždaitė, P. Būtėnas, V. Paškovičius, kun. Rafealis Šakalys, OFM, K. Rusinas, J. Karasiejus. Revizijos komisijon: I. Žemaitienė, B. Saplys, M. Abromaitis. Posėdyje dalyvavo ir KLB krašto valdybos pirm. dr. S. Čepas, kuris pasveikino susirinkusius ir linkėjo našios veiklos naujajai valdybai. B.

Įvairių tautinių grupių chorų festivalis įvyks šį sekmadienį, balandžio 27 d., 2.30 v. p. p., Ryersono instituto teatre, 50 Gould St. Programoje dalyvaus: ukrainiečių, olandų, graikų, airių, japonų, anglų chorai. Festivalį rengia Folk Art Council. Bilietai — $2, vaikams — $1.50; gaunami prie įėjimo. Galima užsakyti telefonu 363-4713.

KLK Moterų Draugijos Prisikėlimo parapijos skyriaus susirinkimas — balandžio 27, sekmadienį, po Sumos parodų salėje. Bus gimnazijos mokytojos E. Krikščiūnienės paskaita. Narės ir viešnios kviečiamos dalyvauti.

Valdyba

PARDUODAMAS NAMAS Parkdale rajone; 9 kambariai, 3 augštai, 3 virtuvės; šildomas dujomis. Prie gero susisiekimo ir apsipirkimo. Skambinti vakarais 769-1253.

HIGH PARK RAJONE nemokamas kambarys ir virtuvė nedirbančiai moteriai, kuri sutiktų paduoti pietus 10 metų berniukui, einančiam į mokyklą. Telefonas LE 6-5954.

SKUBIAI PARDUODAMAS 6 - 8 metų senumo originalus dvibutis (dupleksas) gerame šiaurės Toronto rajone; pirmoji hipoteka iš 6¾%; pardavimo priežastis — mirtis šeimoje.

Frank Barauskas Real Estate, tel. 231-6226

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. TEL. 535-4724.

IŠNUOMOJAMAS be baldų šešių kambarių butas. Skambinti 769-7278.

Neužmirškite pasukti savo laikrodžių rodyklių vieną valandą priekin šio šeštadienio, balandžio 26, vakare. Oficialiai dienos šviesos taupymo laikas prasideda balandžio 27 d., 2 v. ryto.

Dail. A. Rūkštelės kūrinių parodą galima aplankyti iki balandžio 27, sekmadienio. Ji atidaryta balandžio 19 d. Prisikėlimo par. parodų salėje. Einąs apylinkės valdybos pirmininko pareigas kun. P. Ažubalis rengėjų vardu pakvietė gen. konsulą J. Žmuidziną tarti atidaromąjį žodį. Pats būdamas rašytojas, J. Žmuidzinas pasakė progai pritaikytą turiningą kalbą. Pagaliau tarė žodį ir pats parodos kūrinių autorius dail. A. Rūkštelė. Atidarymo iškilmės baigtos jaukia kavute. Prie techniško parodos suruošimo daug prisidėjo apyl. valdybos narė stud. L. Švėgždaitė. Susidomėjimas paroda gana didelis. Ją aplankė jau daugelis tautiečių ir kaikurie įsigijo dailininko paveikslų.

Spalvotas filmas "Revolution Underway", kurio vieną kopiją oficialūs Toronto pareigūnai sunaikino, vėl bus rodomas "The Edmund Burke Society" iniciatyva Latvių Namuose, 491 College St., balandžio 28, pirmadienį, 8 v.v. Filmas gali būti išnuomojamas įvairiom grupėm. Kreiptis: E. B. S., POB 544, Scarboro, Ont.

Lietuvos laisvinimo klausimu simpoziumą rengia Niujorke VLIKas ir LLK — balandžio 26 ir 27 d. Jame dalyvauti pakviesta visa eilė žmonių. Iš Kanados pakviesti: A. Rinkūnas, dr. S. Čepas, prof. R. Vaštokas, dr. H. Nagys ir kun. Pr. Gaida.

Filatelistų-numizmatikų susirinkimas — šį sekmadienį, balandžio 27 d., 4 v.v., Prisikėlimo muzikos studijoje. Po filatelinės valandėlės bus galutinai aptartas jaunimo sekcijos steigimas ir nuosavų parodoms rėmų įsigijimas. Klubo nariai ir visi, kurie domisi filatelija bei numizmatika, kviečiami dalyvauti.

Valdyba

PADĖKA

Negailestinga mirtis išskyrė iš gyvųjų tarpo mano brangų sūnų Eugenijų. Parblokšta gilaus skausmo, buvau sujaudinta man parodytu nuoširdumu ir pareikštomis užuojautomis. Dėkoju visiems savo draugams bei pažįstamiems, kurie parodė ir teberodo tiek daug nuoširdumo ir artimo meilės. Lieku visiems dėkinga —

Liūdinti mama A. Bubelienė

A † A

JONUI BALTAKIUI, sjr.,

mirus, žmonai NATALIJAI, dukrai IRENAI, sūnui JONUI ir jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą —

D. M. Reginai

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju už man suruoštą staigmeną 50 metų amžiaus sukakties proga, už taip gražiai paruoštas vaišes ir gražią dovaną. Dėkoju: Šv. Jono Kr. parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui už palaiminimą stalo ir tartą žodį; p. Pr. Norušiui už vadovavimą vaišių metu ir sesei A. Navickienei už atsilankymą, dovanas ir sveikinimą; dukterėčioms — B. Šenferienei ir D. Grigienei už atsilankymą, joms ir jų šeimoms už dovanas ir sveikinimus; rengėjams — p.p. Norušiams, Jurevičiams, Rasoms, Raškauskams, Bendoriui, Žebrauskui ir Žiurinskui; svečiams — p. p. Rudžiams, Balniams, Čėsnoms, Krakauskams, Grigaičiams, Radžiūnams, Galdams, Bobins, Lastauskams, Žaliauskams, Čebatoriams, Bakšiams, Sakavičiams, Kiškūnams, Didžbaliams, Birgiolams, Užbaliams, Petraičiams, Draudviloms, Geniams, Lapinskams, Raškauskams, p. p. Petrauskienei, Baikauskienei, Burdulienei, Bartninkienei, Vaitkevičienei, Galinienei, p. p. Domeikai, Kezučiui, Kupčiūnui, Žiurinskui, Kozerui, Pažemeckui, Karaliūnui, Narkevičiui, Žičkui, Gaveliui, Mikalauskui, Žuliui, Taškūnui, Livingston, Paulauskui, Roy, Pretkui, Dickson, Pilėnui, Kairiui, Putnai, Denisevičiui ir Lajukui. Tariu Jums visiems nuoširdų ačiū —

Juozas Birgelis

SKLYPAI VASARNAMIAMS

$1195 — $50 įmokėti

GEORGIAN BAY

tik 89 mylios

⅓ akro sklypai

su gražiais medžiais prie saulėto paplūdimio

Brošiūros teirautis tel. 223-6222 Toronto

GYDYTOJŲ ŠEIMAI su dviem vaikais reikalinga nuolatinė šeimininkė. Skambinti tel. 923-5555 arba rašyti — 12 Glen Edyth Dr., Toronto 7, Ont.

IV dainų šventė įvyks Čikagoje 1971 m. Jau yra galutinai įrašyta į repertuarą Br. Budriūno nauja kantata, skirta lietuviui mokytojui pagerbti, "Lietuvos šviesos keliu", kuriai žodžius parašė B. Brazdžionis. Kantatos gaidos jau yra atspausdintos. Kitos repertuaro dainos bus paruoštos ateinančiam sezonui. Prisikėlimo par. muzikinis vadovas kun. Br. Jurkšas organizuoja dainų šventės jungtinį chorą, į kurį, be Prisikėlimo suaugusiųjų ir studentų chorų, yra kviečiami įsijungti visi balsingi torontiečiai, kurie nori dainų šventėje dalyvauti ir išmokti minėtąją kantatą. Repeticijos — trečiadieniais ir ketvirtadieniais Prisikėlimo muzikos studijoje. Trečiadienio repeticija 7 v. v. skiriama jaunimui nuo 16 m. amžiaus, ketvirtadienio (7.30 v. v.) — suaugusiems, moterims ir vyrams kartu.

Rimas Šimkevičius su grupe tyrinėtojų, dirbančių Huntex Co. Ltd., išvyko į Sudaną ieškoti žemės turtų. Šį bendrovė, pavesta Jungtinių Tautų, tyrinėja žemės klodus įvairiose pasaulio dalyse. Ekspedicija Sudane ketina išbūti apie 3 mėnesius. Ji apsigyveno Khartoum mieste, Grand Hotel viešbutyje, turinčiame visus modernius įrengimus. Temperatūra po 2 v.p.p. pakyla iki 96° F ir laikosi iki vidurnakčio. Paskui atvėsta. R. Š. tėvai gyvena Toronte.

Atitaisymas. A.a. Palionio laidotuvėmis rūpinosi Petras Karaliūnas (ne J. Karaliūnas, kaip per klaidą buvo paskelbta) ir kt.

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety lygos. Baigia šia mokyklą gauna pigesni auto draudima. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinus leidimus. Mokiname vairuoti standartinėmis ar automatinėmis mašinomis. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

Fleet Electric Co. Ltd.

ELEKTROS RANGOVAS

Atlieku visus elektros įrengimo darbus

923-7194. Sav. A. Čeponis

SUOMIŠKA PIRTIS — MAUDYMASIS IR MASAŽAS

583 Annette St. Tel. 767-4086

Atidaryta vyrams ir moterims nuo antradienio iki šeštadienio 1—11 val. vakaro

BARONESSA

BEAUTY SALON

2265 BLOOR ST. W. TEL. 762-4252

(kampas Bloor-Durie gatvių). Sav. Alė Kerberienė

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi

STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532 - 7733

1613 Dundas St. W. Sav. R. Skasiulis

MUZĖJAUS RETENYBĖ

Parduodamos baigiančios pranykti nepriklausomos Lietuvos sidabrinės monetos: 5 litai su J. Basanavičiaus atvaizdu, 10 litų — su Vytauto Didžiojo, 10 litų — su prezidento A. Smetonos ir kitos. Kainoraštis — pareikalavus.

P. ZABLOCKIS, 2333 ONTARIO St., Vancouver 10, BC, Canada

MONTREAL QUE

MONTREALIO JAUNIMO ANSAMBLIO

v

KRIKŠTYNOS

šį šeštadienį, balandžio 26

PRADŽIA — minutė po 7 val. vakaro

PROGRAMOJE:

- Oficialioji dalis
- Koncertas
- Šokiai
- Bufetas
- Loterija
- Vaišės

ĮĖJIMAS: $2.50, moksleiviams $1.00

Šv. Kazimiero par. žinios

— Šiais metais Margučių vakarienės nebus; jos vietoje rengiamas didelis Šv. Kazimiero parapijos koncertas gegužės 3 d., 7.30 v.v. Įėjimas — $2.50. Vakaro programa bus tikrai įdomi. Norintiems pasišokti gros geras orkestras, veiks baras. Parapijiečiai yra prašomi paaukoti loterijai fantų. Šeimininkės prašomos parūpinti pyragų ir skanumynų. Į koncertą kviečiami atsilankyti ne tik parapijiečiai, bet ir visi Montrealio lietuviai. Koncerto pelnas — bažnyčios dažymui.

— Juozas Paznokaitis jau sugrįžo į namus iš Royal Victoria ligoninės.

— Pirmoji Komunija ir Sutvirtinimas — gegužės 4 d. Aušros Vartų parapijoje. Šv. Kazimiero parapijos vaikučiai irgi dalyvaus.

— Balandžio 19 d. parapijos salėje buvo labai didelis priešvestuvinis pobūvis Juozui Beniui ir Jonei Tumaitei. Buvo apie 300 asmenų. Vakarienę ruošė parapijos choras, nes abu yra choristai, Marija Arlauskaitė ir Jonas Tumas su savo gerų draugų pagalba. Tai gal pirmas toks didelis vakaras šioje salėje.

— Praėjusio sekmadienio rinkliava — $164.60.

Aušros Vartų par. žinios

— Moksleiviai ateitininkai ruošiasi savo metinei šventei balandžio 27 d. Iškilmės — Aušros Vartų parapijos salėje tuoj po 11 val. Mišių.

— Tėvų susirinkime nutarta, kad pirmąją Komuniją ir Sutvirtinimo sakramentą priimą berniukai dėvės tamsiai mėlynus drabužius (kelnaitės gali būti ir pilkos); visi mergaičių drabužėliai, įskaitant ilgas kojines ir batukus, bus balti.

— Pirmoji Komunija ir Sutvirtinimo sakramentas mūsų parapijoje — gegužės 4 d. Atvyks vyskupas V. Brizgys. Po 11 val. Mišių, tėvų pageidavimu, bus pusryčiai kartu su vyskupu. Kviečiame ir kitus tautiečius.

— Aušros Vartų parapijos choras ruošia savo metinį koncertą gegužės 10 d.

— Rengiasi tuoktis: Gediminas K. Stankaitis su B. Ann Young; J. Vytautas Petrulis su Joy L. Holdaway.

— Atvelykio abi rinkliavos — $376.40.

Toronto jaunimo ansamblis "Birbynė" šį savaitgalį autobusu atvyks į Montrealį dalyvauti montrealiečių jaunimo ansamblio krikštynose. Kartu atvyksta ansamblio vadovė D. Viskontienė.

Stp. Kairys, KLB krašto valdybos kultūros komisijos pirm., dalyvaus Montrealio jaunimo ansamblio krikštynose.

Išleistuvės. K. L. Katalikių Moterų Dr-jos Montrealio skyriaus valdyba, vad. pirm. p. Piešinienės, suruošė seselių namuose atsisveikinimą Marijai Šemogienei, paliekančiai Montrealį. Dalyvavo dvasios vadas kun. L. Zaremba, seselės, gausus būrys narių ir viešnių. Įžangoj pirmininkė pateikė keletą minčių iš draugijos veiklos, o po to pakvietė Bronę Lukoševičienę draugijos vardu tarti žodį. Draugijos vardu pirmininkė įteikė p. Šemogienei Pr. Baltuonio medžio skulptūrą kaip prisiminimą ilgo bendradarbiavimo draugijoj. M. Šemogienė padėkos žodyje pabrėžė, kad Montrealis jai paliko gilų įspūdį; prižadėjo dažniau jį aplankyti. Sekmadienio popietė praleista prie turtingai paruošto vaišių stalo, pavairinta dainomis ir linkėjimais įsijungti lietuvių veiklon Sudbury. M. M.

"American Travellers" čekius galite įsigyti "Lite" JAV arba Kanados valiuta. Vykdami į keliones nesivežkite didesnių sumų pinigais, nes daug saugiau veztis "travellers" čekiais.

Gegužės mėnesio pradžia yra pats geriausias laikas perkelti santaupoms į kredito unijas, nes balandžio 30 d. visi bankai prirašo palūkanas už pusę metų. Už depozitus iki gegužės 10 d. palūkanos mokamos už pilną metų ketvirtį. P. R.

Dail. Pr. Baltuonio medžio šaknų skulptūrų paroda Place Ville Marie (Canada Lobby) truks iki balandžio 30 d. Lankymo valandos — kasdien nuo 9 v.r. iki 6 v.v.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti Quebeco ir Ontario Provincijose

3907A ROSEMONT BLVD.

Tel. OFF.: 722 - 3545 RES. 256-5355

Sekr. M. ARLAUSKAITĖ, tel. 722-3986

S-tos "Lite" nr. 752D

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS

6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)

Montreal, 36 Que. Tel. RAymond 7-3120

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS:		MOKA UŽ:	
Asmenines iš	9 %	Depozitus	5.0%
Nekiln. turto iš	8.5%	Šėrus (numatyta)	5,5%
įskaitant gyvybės draudimą iki $10.000.		Term. ind. 1 met.	6,5%
JAU ISDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%)		Ter. ind. 2 met.	6.75%
		Term. ind. 3 met.	7.0%
		Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 šėrų sumos.	

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., Darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius. Vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v.

Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilgesnius savaitgalius.